

OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

MIASTA WROCŁAWIA 2025 r.

Wrocław, marzec 2026 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu przedkłada informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Wrocław.

Ocenę stanu sanitarnego miasta Wrocław opracowano w oparciu o dokumentację i materiały powstałe w wyniku wykonywania ustawowych zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 2025 roku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu
Paweł Wróblewski
/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

SPIS TREŚCI

1. Sytuacja epidemiologiczna.
2. Warunki zdrowotne środowiska.
3. Warunki sanitarne środowiska pracy.
4. Warunki sanitarne w placówkach oświatowo - wychowawczych.
5. Stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego.
6. Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
7. Wychowanie zdrowotne i promocja zdrowia.
8. Laboratoria.

1. Sytuacja epidemiologiczna.

Sytuacja epidemiologiczna niektórych chorób zakaźnych we Wrocławiu w 2025 roku

Jednostka chorobowa		Liczba przypadków		Zapadalność na 100 tysięcy			
		rok 2024	rok 2025	2024 rok			
				Wrocław	Wrocław	Województwo Dolnośląskie	Polska
Salmonellozy		151	107/15	22,42	15,91	18,06	22,37
Biegunki u dzieci do lat 2 (*)		240	285/33	194,28	255,99	368,49	492,27
Krzusiec		826/50	211/12	122,64	31,37	22,04	30,32
Płonica (szkarlatyna)		579	271/44	85,96	40,29	29,24	46,36
Neuroinfekcje bakteryjne		10	12	1,48	1,78	1,64	3,47
Neuroinfekcje wirusowe		23	27	3,41	4,01	3,74	4,29
Róża		35	20	5,20	2,97	4,26	15,15
Borelioza z Lyme		418	751/64	62,06	111,66	93,77	130,27
Ospa wietrzna		868/161	621/137	128,87	92,33	177,71	301,87
Odra		68/48	2	10,10	0,30	0,14	0,34
Różyczka		7/3	2/1	1,04	0,30	0,17	0,23
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	8	29/4	1,19	4,31	2,03	2,9
	typu B	62/11	55/12	9,20	8,18	7,58	9,35
	typu C	38/9	54/19	5,64	8,03	11,04	10,92
AIDS zespół nabytego upośledzenia odporności		15/7	13/8	2,23	1,93	0,84	0,46
Nowo wykryte zakażenia HIV (***)		111/66	265/28	16,48	39,40	15,55	7,37
Świnka		8	6	1,19	0,89	0,94	1,74
Grypa (**) RNA /test		<u>79</u> 2012	<u>55</u> 4532/550	<u>11,73</u> 298,72	<u>8,18</u> 673,86	<u>13,80</u> 903,18	<u>20,94</u> 1703,23
Szczepienia przeciw wściekliznie		157	181/18	23,31	26,91	21,52	33,26
Gruźlica		185/34	97/26	27,47	14,42	B.D.	B.D
Kiła		103/12	128/13	15,29	19,03	8,10	9,14

Legenda:

(*) - zapadalność na 10.000 dzieci do lat 2

(/O) – ogólna liczba przypadków w wybranych jednostkach chorobowych i udział w nich zachorowań u obcokrajowców

(**) – liczba przypadków grypy diagnozowana w badaniu molekularnym i od 01 marca 2023 r. za pomocą szybkiego testu antygenowego przez lekarzy POZ, podlegająca pełnemu opracowaniu epidemiologicznemu.

(***) – z uwagi na regulowany prawnie sposób rejestracji zakażeń HIV, do danych dotyczących zachorowań wśród osób narodowości obcej, liczba przypadków może być większa nawet o 94

Kolejny rok z rzędu odnotowano na terenie Wrocławia wzrost liczby zgłoszonych przypadków zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne. Łącznie w 2025 roku opracowano epidemiologicznie i zarejestrowano o przeszło 24% przypadków więcej - 14.935 nowych zachorowań, wobec 12.033 w roku 2024.

Pomimo tak dużej liczby zweryfikowanych zgłoszeń, dzięki umiejętnie prowadzonemu nadzorowi epidemiologicznemu oraz skutecznie podejmowanych działaniach przeciwepidemicznych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, maksymalnie ograniczono możliwość generowania ze sporadycznych przypadków zachorowań, niekontrolowanego rozwoju ognisk epidemicznych, mogących przełożyć się na lokalne epidemie zagrażające zdrowiu publicznemu, a zarejestrowane pomimo podejmowanych działań ogniska, skutecznie ograniczano, zarówno pod względem rozmiaru, jak i czasu ich trwania. Zmiany w rozkładzie zarejestrowanych zachorowań, w dużej mierze konweniujące z tendencją ogólnopolską, pomimo nadal utrzymujących się problemów, dotyczących realnych możliwości prowadzenia skutecznego nadzoru epidemiologicznego, bieżącej oceny sytuacji epidemiologicznej w rejonie odpowiedzialności, szacowania ryzyka oraz podejmowania najbardziej adekwatnych działań przeciwepidemicznych – o czym poniżej – pozwoliły po raz pierwszy od czasu pandemii ocenić sytuację epidemiologiczną na terenie Wrocławia w 2025 roku jako **względnie korzystną ale niestabilną**.

Prowadzenie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w roku 2025 skutecznego nadzoru epidemiologicznego utrudniał brak potrzebnych, jako narzędzi pracy regulacji prawnych, jak również stale rosnąca na terenie miasta i będąca praktycznie poza kontrolą inspekcji sanitarnej grupa zamieszkałych obywateli narodowości obcej - szacowana na blisko 300 tysięcy. W przypadku wielu jednostek chorobowych objętych nadzorem epidemiologicznym - zwłaszcza o charakterze przewlekłym - udział obywateli innych narodowości (głównie ukraińskiej ale także państw Azji południowo-wschodniej, czy też Afryki) sięgał blisko 30%, co w znacznym stopniu utrudniało realizację zadań określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zarówno z powodu bariery językowej, nieznanego statusu epidemiologicznego osób pojawiających się w rejonie odpowiedzialności, jak również różnic kulturowych. Także, duża mobilność społeczeństwa w obrębie samego miasta i kraju - częste zmiany adresu, pomieszkiwanie krótkotrwale w „trybie hotelowym”, trudny do weryfikacji adres zamieszkania podawany werbalnie podmiotom leczniczym realizującym świadczenia zdrowotne, idące w parze z brakiem realizacji zapisów art. 27 i 40 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2026 r., poz.384) - przy niejednokrotnym braku innej, niż adres formy kontaktu z pacjentami utrudniała przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, bądź wdrażanie procedur przeciwepidemicznych. Przyczyniały się też do tego zarówno proces dalszej, postępującej asymilacji obywateli Ukrainy ze społecznością lokalną i brak danych, dotyczących współczynników zapadalności rozwijających się chorób, charakterystycznych dla tej grupy społecznej, a także, powszechnie już przyjęty system „teleporady” i brak możliwości organizacyjno-technicznych do prowadzenia przez inspekcję sanitarną klasycznej formy wywiadów epidemiologicznych.

Działalność przeciwepidemiczna koncentrowała się na prowadzeniu nadzoru epidemiologicznego, mającego charakter nadzoru bierno-czynnego, opartego głównie o rejestrację zgłoszeń realizowanych przez placówki służby zdrowia z aktywnym prowadzeniem dochodzeń epidemiologicznych, opracowywaniem zarejestrowanych w następstwie ognisk epidemicznych i wdrażaniem procedur

przeciwepidemicznych, właściwych dla poszczególnych jednostek chorobowych, wobec 59 pozycji zakażeń i chorób zakaźnych, określonych ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r., poz. 1675).

Nadal priorytetem prowadzonej działalności przeciwepidemicznej objęto choroby o szczególnym znaczeniu społecznym, mające poprzez swój wysoce zakaźny charakter, drogę transmisji, a także ich następstwa, największy wpływ na możliwość naruszenia bezpieczeństwa epidemiologicznego populacji w rejonie odpowiedzialności PPIS we Wrocławiu.

Przedstawione powyżej w formie tabelarycznej przykładowe dane zarejestrowanych zachorowań, uważanych dotychczas za „wskaźnikowe” – mające odzwierciedlać stan sanitarno-epidemiologiczny społeczeństwa i skuteczność postępowania przeciwepidemicznego, głównie przez realizację profilaktyki w postaci szczepień ochronnych, nie w pełni odzwierciedlają skalę złożoności prowadzonego nadzoru epidemiologicznego ale pozwalają na porównanie sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta w roku ubiegłym oraz 2024 z trendem ogólnopolskim. Obejmują one wyłącznie opracowane zgłoszenia, spełniające kryteria „definicji przypadków na potrzeby nadzoru epidemiologicznego” dla monitorowania sytuacji epidemiologicznej w kraju oraz dla potrzeb nadzoru wspólnotowego (ECDC) i odzwierciedlają wahania w liczbie rejestrowanych zachorowań. Znaczny udział w ogólnym wzroście liczby opracowanych na przestrzeni minionego roku przypadków, podobnie jak na obszarze kraju, dotyczył sezonowych infekcji dróg oddechowych wywoływanych przez wirusy (głównie grypy rozpoznawanej testem antygenowym i RSV). Nie budził on jednak niepokoju z uwagi na brak wśród diagnozowanych przypadków zakażeń wywołanych wirusami grypy pandemicznej – o ciężkim, wywołującym epidemie przebiegu - oraz jednoczesną możliwością postępowania profilaktycznego, polegającego na szczepieniach przeciwko określonym patogenom, dostępnym jako szczepienia zalecane lub bezpłatnie dla coraz większej grupy społeczeństwa. W 2025 roku zarejestrowano spadek liczby zachorowań na grypę potwierdzonych testem molekularnym (55 vs. 79 w roku 2024) co stanowiło 39% wartości współczynnika zapadalności określonego dla Polski, przeszło dwukrotny wzrost liczby przypadków potwierdzonych testem antygenowym (225,3%), co i tak stanowiło niespełna 39,6% wartości współczynnika zapadalności określonego dla kraju i 157% wzrost liczby zachorowań wywołanych wirusami RSV (961 vs. 612). Liczba zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) była zbliżona do roku 2024 (3255 vs. 3266) z mniejszą liczbą przypadków wymagających hospitalizacji (237 vs. 352). Znormalizowany został – z tendencją ogólnopolską - budzący niepokój w roku 2024 epidemiczny wzrost zachorowań na krztusiec, powodując wymierny spadek liczby zarejestrowanych przypadków z 826 do 211, przy czym współczynnik zapadalności nadal przekraczał średnią wartość rejestrowaną dla kraju o 3,5%. Również spektakularny był spadek przypadków zachorowań na odrę z 68 do 2 zachorowań sporadycznych z zapobiegnięciem ich ogniskowemu rozwojowi, co spowodowało blisko 37-krotny spadek współczynnika zapadalności i osiągnięcie wartości 88,2% średniej dla Polski. Wśród pozostałych „chorób wskaźnikowych” za wyjątkiem „chorób społecznych” tzn. chorób przenoszonych drogą płciową, zakażeń wirusem HIV i zachorowań na AIDS, zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A i gruźlicę, a także różyczkę, pomimo wahającej się liczby zarejestrowanych przypadków, głównie o tendencji spadkowej (wyjątek stanowiły Borelioza z Lyme z blisko 80% i Wirusowe zapalenie wątroby typu C z przeszło 42% wzrostem zachorowań), współczynniki zapadalności wynosiły dla: Salmonellozy – 71%, Biegunek u dzieci do lat 2 - 52%, Płonicy – 86,9%, Neuroinfekcji bakteryjnych – 86,9%, Neuroinfekcji wirusowych – 93,5%, Róży – 19,6%, Boreliozy z Lyme – 85,7%, Ospy wietrznej – 30,6%, Odry – 88,2%, Wirusowego zapalenia

wątroby typu B – 87,5%, Wirusowego zapalenia wątroby typu C – 73,5%, Świnki – 51% wartości średnich zarejestrowanych dla Polski.

Spośród chorób o szczególnym znaczeniu społecznym, mających poprzez swój wysoce zakaźny charakter, drogę transmisji oraz ich następstwa, największy wpływ na możliwość naruszenia bezpieczeństwa epidemiologicznego populacji, kolejny już rok na plan pierwszy wysuwały się zakażenia i zachorowania wywołane przez retrowirusy z rodziny Lentivirus, powodujące zakażenia HIV i ich objawową manifestację w postaci AIDS.

Na terenie miasta, w stosunku do roku 2024 zarejestrowano ponowny – odwrotny do trendu ogólnokrajowego - blisko 239% wzrost liczby zakażeń wirusem nabytego ludzkiego braku odporności (HIV) ze 111 do 265 przypadków, co przełożyło się na osiągnięcie współczynnika zapadalności na poziomie 39,40, stanowiącego 534,6% wartości określonej dla Polski. A także, ponad 13-to procentowy w stosunku do roku 2024 spadek liczby przypadków AIDS - objawowego zachorowania wywołanego wirusem HIV (13 vs. 15), osiągając poziom z przełomu lat 2021/2022 – 419,6%, wartości współczynnika zapadalności zarejestrowanego dla kraju (odpowiednio 435,3% w 2022 roku i 413,3% w roku 2021). Z powodu zakażenia HIV i jego objawowej manifestacji AIDS hospitalizowano 39 osób, przy czym doszło do dwóch zgonów z powodu choroby wywołanej przez AIDS.

Spośród 265 nowych zakażeń, obecność wirusa HIV stwierdzono u osób:

- narodowości polskiej: 23 kobiety w wieku 32-65 lat, 120 mężczyzn w wieku 19-67 lat,
- narodowości ukraińskiej: 6 kobiet w wieku 33-50 lat, 11 mężczyzn w wieku 26-49 lat,
- innych narodowości lub narodowości nieznanej: 1 kobieta z Brazylii, 1 kobieta z Gruzji, 41 kobiet o nieznanej narodowości, 2 mężczyzn z Kolumbii, 1 mężczyzna z Indii, 1 mężczyzna z Nigerii, 1 mężczyzna z Białorusi, 1 mężczyzna z Azerbejdżanu oraz 53 mężczyzn nieznanej narodowości.

Wrocław KOBIECY	NARODOWOŚĆ				RAZEM
	POLSKA	UKRAINA	INNA	NIEZNANA	
18-30	0	0	0	7	7
31-40	4	2	1	11	18
41-60	18	6	1	23	48
>61	1	0	0	0	1
RAZEM	23	8	2	41	74

Wrocław MĘŻCZYŹNI	NARODOWOŚĆ				RAZEM
	POLSKA	UKRAINA	INNA	NIEZNANA	
18-30	33	3	4	13	53
31-40	38	3	3	17	61
41-60	44	5	0	23	72
>61	5	0	0	0	5
RAZEM	120	11	7	53	191

Najczęstszą drogą zakażenia u rejestrowanych w 2025 roku przypadków był kontakt seksualny – 22 osoby poprzez kontakt seksualny z osobą tej samej płci, 12 osób przez kontakt heteroseksualny, 1 osoba deklarowała zakażenia poprzez wstrzyknięcie narkotyku. W przypadku 230 zgłoszeń droga zakażenia nie została zidentyfikowana.

Największą część spośród rozpoznanych zarejestrowanych przypadków, przypisanych do grup kluczowych stanowili imigranci i uchodźcy – łącznie 37 osób, drugą grupą byli mężczyźni utrzymujący stosunki seksualne z mężczyznami (MSM) – 18 osób, pozostałe populacje kluczowe: 1 osoba PWID (osoby przyjmujące substancje odurzające we wstrzyknięciach).

Stan kliniczny pacjentów przy rozpoznaniu HIV to najczęściej zakażenie bezobjawowe.

W wyniku zachorowania na AIDS zarejestrowano 13 pacjentów, w tym:

- narodowości polskiej: 2 kobiety w wieku 41 i 44 lata i 3 mężczyzn w przedziale wiekowym 27-37 lata,
- narodowości ukraińskiej: 3 kobiety w przedziale wiekowym 47-50 lat i 4 mężczyzn w przedziale wiekowym 29-47 lata,
- narodowości innej: 1 kobieta w wieku 44 lat.

Wszyscy pacjenci byli hospitalizowani. Dwie osoby zmarły wskutek powikłań AIDS. Chorobami wskazującymi na rozpoznanie AIDS były: zapalenie płuc wywołane przez *Pneumocystis jirovecii*, zmiany w obrębie płuc wywołane *Mycobacterium tuberculosis*, kandydoza przełyku, zmiany pozapłucne wywołane *Mycobacterium tuberculosis*, zespół wyniszczenia w przebiegu zakażenia HIV, chłoniak bliżej nieokreślony, zakażenie oportunistyczne bliżej nieokreślone, choroba wywołana wirusem cytomegalii, mięsak Kaposiego, inwazyjny rak szyjki macicy.

Przedstawionej powyżej sytuacji, pomimo działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu towarzyszyła dalsza tendencja wzrostu rejestrowanych zachorowań na pozostałe, tzw. „choroby społeczne”, ze szczególnym uwzględnieniem chorób przenoszonych drogą płciową, takich jak kiła i rzeżączka, gruźlica i WZW typu A..

W 2025 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu zarejestrowano ponowny, niemal 71% wzrost liczby zarejestrowanych zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (316 vs. 185 przypadków zarejestrowanych w 2024 roku). Największą liczbę zachorowań stanowiła kiła: 128 przypadków wobec 103 w 2024 r. Spowodowało to dalszy 24% wzrost współczynnika zapadalności do wartości o 108,2% przekraczającego średnią określoną dla kraju. Ponad 92% to przypadki zarejestrowanych zachorowań wśród mężczyzn – 118, wobec 10 zachorowań u kobiet. Najwięcej przypadków zarejestrowano w grupie wiekowej 30-44 lat – 52 zachorowania wśród mężczyzn i sześć przypadków u kobiet.

Utrzymywanie kontaktów seksualnych mężczyzn z mężczyznami (MSM) było drogą transmisji 9 zakażeń wywołanych przez krętek błądy (*Treponema pallidum*). Największa liczba zachorowań to kiła w postaci wczesnej - 102 przypadki, inne postaci kiły i kiłę nie określoną rozpoznano u 22 zarejestrowanych osób, a u 4 osób zdiagnozowano kiłę w postaci późnej. Zachorowanie na kiłę przyczyniło się do hospitalizacji 13 osób we Wrocławiu.

W 2025 roku zanotowano trzykrotny wzrost zachorowań na chorobę przenoszoną drogą płciową wywołaną przez chlamydię trachomatis (105 wobec 35 w 2024 roku). W tej jednostce chorobowej nie było aż takiej przewagi zarejestrowanych przypadków u płci męskiej, jak w przypadku kiły, jednak w dalszym ciągu to mężczyźni chorowali częściej - 59 przypadków wobec 46 zachorowań wśród kobiet. Największy odsetek to zachorowania wśród mężczyzn w wieku 30-44 lata – 24 osoby oraz w wieku 25-29 lat – 22 osoby. W 2025 roku 7 osób, u których rozpoznano zachorowanie na chlamydię trachomatis było hospitalizowanych.

W minionym okresie sprawozdawczym zarejestrowano niemal dwukrotny wzrost zachorowań na rzeżączkę (82 vs. 47 w 2024 roku). Ponad 91% wszystkich przypadków rozpoznano u mężczyzn (73 vs. 8). Najwięcej - 31 zachorowań dotyczyło mężczyzn w grupie wiekowej 30-44 lata oraz 23 przypadki wśród mężczyzn w kategorii wiekowej 25-29 lat. W związku z zachorowaniem na rzeżączkę hospitalizacji wymagało 5 osób (w roku 2024 – 0).

W stosunku do roku 2024, we Wrocławiu w 2025 zarejestrowano prawie dwukrotny wzrost liczby zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową u obcokrajowców (70 przypadków vs. 41). Stanowiło to ponad 22,3% wszystkich zachorowań zarejestrowanych w roku 2025. Uchodźcy z Ukrainy stanowili ponad 85% wszystkich obcokrajowców - 60 zarejestrowanych przypadków. 14 zachorowań

wśród osób narodowości ukraińskiej to zachorowania na rzeżączkę, 38 przypadków to zachorowania na chłamydię i 8 uchodźców z Ukrainy, u których rozpoznano zachorowanie na kiłę. W 2025 roku zarejestrowano również zachorowanie na kiłę u 36-letniego mężczyzny obywatela Kazachstanu, dwóch Włochów - mężczyźni 41 i 43 lata, a także u jednej 29-letniej kobiety z Filipin i 32-letniej kobiety z Brazylii.

Dodatkowo, wykazano jedno zachorowanie na chłamydię u 32-letniego Białorusina oraz u dwóch obywaterek z Hiszpanii w wieku 20 i 37 lat. Wśród innych obcokrajowców niż obywatele Ukrainy, którzy zachorowali na rzeżączkę jest jeden 20-letni mężczyzna z Azerbejdżanu oraz jeden 21-letni obywatel Turcji.

Utrzymujące się rozprzestrzenianie w populacji lokalnej, na przestrzeni ostatnich lat tego wyjątkowo niekorzystnego epidemiologicznie i społecznie zjawiska, dodatkowo wzmocnione dużą grupą już zakażonych i skutecznie przyczyniających się do dalszej jego transmisji obywateli Ukrainy – zwłaszcza młodych kobiet – oraz rosnącej liczby zachorowań u obywateli innych narodowości, a także przypadków zawleczonych budzić powinno niepokój instytucji i organizacji odpowiedzialnych za zdrowie publiczne. Ponad to, wymaga pełnego zaangażowania władz samorządowych i wszystkich instytucji, mających wpływ na budowanie świadomości społecznej, w celu zmiany tego bardzo niekorzystnego trendu.

W ramach realizowanego w roku 2025 nadzoru epidemiologicznego nad gruźlicą, PPIS we Wrocławiu prowadził stale działania nadzorowo-administracyjne. Liczba rozpoznanych, nowych zachorowań była niemal o połowę mniejsza niż w roku 2024 (97 vs. 185), co przełożyło się na spadek współczynnika zapadalności z 27,47 na 14,42. Wszystkie zarejestrowane i opracowane przypadki miały postać gruźlicy płucnej. Niemal 90% zachorowań dotyczyło mężczyzn. Nie stwierdzono wystąpienia przypadków gruźlicy lekoopornej oraz konieczności podejmowania działań, związanych z kontaktem dzieci z osobą prątkującą. U 55 chorych wykryto prątki gruźlicy w płwocinie, co było powodem ich obowiązkowej hospitalizacji. Cztery osoby zmarły. Pośród chorych dużą grupę stanowili obcokrajowcy: - 16 Ukraińców, - 1 Indonezyjczyk, - 2 Filipińczyków, - 4 Hindusów, - 1 Gruzin, - 1 Etiopczyk, - jeden chory pochodzący z Zimbabwe. Niejednokrotnie, wdrażane procedury nadzorowo-administracyjne, dotyczące podejmowanych działań przeciwepidemicznych, jak kontynuacja leczenia czy badania kontrolne osób chorych lub osób z kontaktu, z uwagi na przywołaną wcześniej mobilność społeczeństwa, miały charakter przewlekły. Również relatywna bierność w realizacji zadań merytorycznych wobec osób z rozpoznaną lub podejrzewaną gruźlicą specjalistycznych poradni leczenia gruźlicy i chorób płuc nie ułatwiała PPIS we Wrocławiu realizacji zadań nadzorowych.

W minionym roku niepokojąco wzrosła – przeszło 3,5-krotnie - liczba zgłoszonych, zarejestrowanych i opracowanych zachorowań na WZW typu A (29 vs. 8), kształtując współczynnik zapadalności na poziomie o 48,6% wyższym, niż określony jako wartość średnia dla Polski. W większości zachorowań mających charakter sporadyczny (zachorowań odosobnionych), do zakażenia dochodziło poprzez kontakt z osobami uprzednio zakażonymi wirusem HAV, na drodze pokarmowej prawdopodobnie poprzez skażoną żywność przy eliminacji innych źródeł i dróg zakażenia, a także kontaktów seksualnych - zwłaszcza MSM. Wśród zgłoszonych przypadków do 3 zachorowań doszło u pracowników gastronomii i sklepów spożywczych oraz pięciu mieszkańców kamienicy w centrum miasta. W każdym przypadku przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektów, podczas której nie stwierdzono uchybień oraz zaniedbań, a także kontrolę stanu sanitarnego kamienicy. Jednakże, w tym ostatnim przypadku nie stwierdzono innych powiązań epidemiologicznych poza miejscem zamieszkania. Zanotowano jedno ognisko rodzinne – zachorowały trzy osoby z rodziny (uprzednio

profilaktycznie niezaszczepione), która spędziła wakacje w Egipcie. Z Centralnej Bazy Rezerw Materiałowych uwolniono 45 dawek szczepionki p/WZW typu A dla osób pozostających w kontakcie z chorym na wirusowe zapalenie wątroby typu A studentem, mieszkającym w domu studenckim na terenie Wrocławia. Nikt z zarejestrowanych chorych nie był uprzednio szczepiony p/WZW typu A, a ciężki stan zdrowia w przebiegu ostrej postaci wirusowego zapalenia wątroby w 25 przypadkach (>86%) wymagał hospitalizacji.

Wśród zachorowań których liczba uległa zmniejszeniu ale współczynniki zapadalności przekroczyły wartości średnie rejestrowane dla Polski były różyczka i krztusiec. W 2025 roku zarejestrowano dwa przypadki prawdopodobne różyczki – na podstawie objawów klinicznych i przesłanek epidemiologicznych ale nie potwierdzone badaniami laboratoryjnymi - u 12-miesięcznego dziecka (nie podlegającego jeszcze zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) szczepieniu przeciw śwince, odrze i różyczce – MMR w 13 m-cu życia) i 23-letniego Ukraińca nie szczepionego p/różyczce. Pomimo wymiernego spadku liczby zarejestrowanych w 2025 roku przypadków krztuśca (211 vs. 826) i w następstwie niemal 4-krotnego obniżenia wartości współczynnika zapadalności (3,91x), nadal przekraczał on średni poziom ogólnopolski o 3,5%. Na 211 zachorowań, 104 potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi. Pozostałe zachorowania zarejestrowane zostały jako przypadki prawdopodobne (8) lub możliwe (99). W około 80% zachorowań wystąpiła konieczność wdrożenia antybiotykoterapii, a 8 chorych z uwagi na cięższy przebieg choroby wymagało hospitalizacji. Wśród zarejestrowanych zachorowań 10 dotyczyło obywateli Ukrainy, a dwa obywateli Rosji. Prowadzone dochodzenia epidemiologiczne ujawniły, że zachorowania które wystąpiły w grupie wiekowej 0-19 lat (osoby podlegające obowiązkowi szczepień) w przeszło 86% wystąpiły u osób nie szczepionych uprzednio przeciw krztuścowi.

Diametralnej zmianie na korzyść od czasu poprzedzającego wybuch pandemii COVID-19 (2018 roku) przez kolejne lata do chwili obecnej, uległa na terenie Wrocławia sytuacja epidemiologiczna wirusowych zapaleń wątroby typu B i typu C. Jeszcze w 2018 roku na terenie miasta rejestrowano liczby zachorowań przekładające się na współczynniki zapadalności rzędu 9,38 dla WZW B (przy średniej ogólnopolskiej na poziomie 3,88) i 16,42 dla WZW C (przy średniej ogólnopolskiej osiągającej poziom 9,24). W roku 2025 we Wrocławiu zarejestrowano 55 zachorowań na WZW typu B, wobec 62 w roku 2024, co przełożyło się na wartość współczynnika zapadalności stanowiącego zaledwie 87,5% wartości określonej dla kraju. Jedno wystąpiło w postaci ostrej u 61 letniego mężczyzny narodowości ukraińskiej, w następstwie ryzykownych zachowań seksualnych. Ponadto zanotowano zachorowania o charakterze przewlekłym u 11 obcokrajowców mieszkających we Wrocławiu – 1 osoby z Uzbekistanu, 8 Ukraińców, 2 Afgańczyków. Zanotowano jedno przewlekłe zachorowanie dotyczące pracownika medycznego - lekarza. Nie zgłoszono zachorowań wśród osób urodzonych w Polsce, w 1996 roku i latach późniejszych (szczepionych obowiązkowo w 1 dobie życia przeciw WZW typu B). Osiem osób z najbliższego kontaktu, z zakażonymi wirusem HBV skierowano do lekarza rodzinnego celem oceny oraz szczepienia przeciw WZW typu B. Spora część zgłoszeń postaci przewlekłych WZW typu B i WZW typu C, dotyczących obywateli narodowości ukraińskiej – co ustalono w trakcie prowadzonych wywiadów epidemiologicznych - była następstwem różnorodnych zdarzeń medycznych i pozamedycznych stanowiących czynniki ryzyka, a mających miejsce na wiele lat przed przybyciem do Polski. Zakażenia i zachorowania, które nie zostały wcześniej zdiagnozowane i ujawniane były na terenie naszego kraju w następstwie prowadzonego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego,

dotyczącego innych chorób, najczęściej o charakterze przewlekłym, bądź rozpoznane zostały jeszcze na Ukrainie z wdrożonym leczeniem, które obecnie kontynuowane jest w Polsce.

W 2025 roku, zarejestrowano 42% wzrost liczby zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (54 vs. 38) potwierdzone badaniami laboratoryjnymi, który ukształtował współczynnik zapadalności na poziomie 73,5% wartości określonej dla kraju. W tym trzy przypadki o przebiegu ostrym, dotyczące młodych ludzi. W jednym przypadku nie można było jednoznacznie wykluczyć związku z prowadzoną hospitalizacją i zabiegami medycznymi. Pozostałe dwa przypadki ostrego WZW typu C - pacjentów w wieku 17 i 19 lat - były następstwem zażywania narkotyków.

Wśród zarejestrowanych przypadków 18 dotyczyło Ukraińców i jeden Białorusina. Dwudziestu czterech pacjentów skierowano do Poradni POZ, celem zaszczepienia przeciw WZW typu B (szczepienie obowiązkowe dla osób zakażonych wirusem HCV – wcześniej nie szczepionych wg obowiązującego PSO). W większości przypadków pacjenci byli zakwalifikowani do leczenia antywirusowego.

W minionym roku na terenie Wrocławia zgłoszono 107 przypadków Salmonellozy. W głównej mierze dominował szczep pałeczek Salmonella Enteritidis i wynosił on około połowy wszystkich zakażeń. Wśród chorych odnotowano również rzadkie serotypy: Durban, Muenster oraz Newport. Zachorowania w 66% przypadków kończyły się koniecznością leczenia szpitalnego. U dwóch hospitalizowanych pacjentów zachorowanie przeszło w postać posocznicy. Ze wszystkich zarejestrowanych w roku ubiegłym przypadków u 13 osób zejściem choroby było nosicielstwo. Do zakażeń dochodziło w większości u dzieci w wieku 1-9 lat (54 przypadki). Spośród wszystkich zarejestrowanych 11 dotyczyło zachorowań u obywateli narodowości ukraińskiej, 2 z Białorusi, 1 z Azerbejdżanu i 1 z Tunezji. W 7 przypadkach zachorowania miały charakter importowanych z takich krajów jak: Francja, Włochy, Singapur, Meksyk, Turcja, Tanzania i Kamerun.

Zarejestrowano 1 zawleczony z Indii przypadek duru rzekomego A u obywatela Indii.

Zarejestrowano i opracowano 3 ogniska na terenie miasta Wrocław. Jedno dotyczyło odnotowanych zachorowań 12 uczestników Wielkiego Pikniku Wrocławskiego. Nie było możliwości zbadania próbek żywności z tej imprezy, ale istnieją silne przesłanki epidemiologiczne, że źródłem zakażenia były pierożki pielmieni serwowane przez jeden z punktów gastronomicznych oferujący swoje wyroby podczas pikniku. 2 pozostałe ogniska dotyczyły zachorowań rodzinnych, w których nie ustalono źródła zakażenia. Troje mieszkańców Wrocławia było uczestnikami dużego ogniska zakażenia salmonelli, podczas wesela na terenie pow. lubińskiego.

Wśród zakażeń jelitowych wywołanych przez inne patogeny na terenie Wrocławia zarejestrowano: 19 przypadków zakażenia cystami giardii, 10 przypadków Yersinii, 73 przypadki Campylobacter, 3 przypadki kryptosporydiozy, 3 szigelli oraz 6 przypadków zakażeń E coli. W sumie ze 114 odnotowanych zakażeń zdecydowana większość chorych (78%) wymagała hospitalizacji. 12 przypadków to obywatele Ukrainy, 1 obywatel Hiszpanii, 1 Białorusi, 1 Rumunii i 2 z Indii. W drodze wywiadu epidemiologicznego ustalono, że 7 przypadków zostało importowanych z takich krajów jak: Włochy, Indie, Tajlandia, Wietnam, Pakistan, Egipt i Grecja. W stosunku do roku 2024 odnotowano 52% wzrost zakażeń wywołanych bakterią Campylobacter (73 vs. 48 przypadków).

Na przestrzeni roku zarejestrowano 3-krotny wzrost przypadków Legionelozy (21 przypadków wobec 7 w 2024 roku), pod postacią - w 8 przypadkach gorączki pontiac i 13 postaci legionelozy (postaci płucnej). Dochodzenia epidemiologiczne prowadzone były przy ścisłej współpracy z pionem higieny komunalnej PSSE we Wrocławiu. Większość zachorowań wystąpiło u mężczyzn po 50 roku życia.

Również, w większości przypadków źródło zakażenia nie było potwierdzone ale prawdopodobnie było to mieszkanie własne. W trzech przypadkach prawdopodobieństwo zakażenia związane było z hospitalizacją. Był to przypadek 46-letniego mężczyzny hospitalizowanego z powodu stanów zapalnych jelit, 72-letniej kobiety hospitalizowanej w szpitalu z powodu udaru oraz u 73-letniego mężczyzny, który najpierw był hospitalizowany w jednym szpitalu, a potem został przeniesiony do innego, przy czym data wystąpienia objawów wskazywała na to, iż do zakażenia mogło dojść w każdej z tych placówek. W jednym przypadku prawdopodobnym źródłem zakażenia było mieszkanie rodziny w Oleśnicy (mężczyzna 57 lat). Jeden mężczyzna, w wieku 66 lat, po zawale prawdopodobnie zakaził się spędzając czas przy fontannie na Rynku wrocławskim. Dwa przypadki były zawleczone: kobiety, 56-letniej, która zachorowała po pobycie w Grecji i 38-letniego mężczyzny, który zachorował po pobycie w Indiach. Jeden przypadek gorączki pontiac dotyczył mężczyzny (35 lat) pochodzenia ukraińskiego, u którego objawy rozwinęły się po pobycie w Aquaparku. Jeden przypadek dotyczył mężczyzny w wieku 50 lat, z którym wobec braku możliwości przeprowadzenia wywiadu epidemiologicznego z powodu ciężkiego stanu zdrowia, nie ustalono potencjalnego źródła zakażenia. Pacjent wymagał mechanicznej wentylacji i przeniesienia na OiT. Dwa przypadki zakończyły się zgonem. Dotyczyły kobiety w wieku 85 lat, obciążonej chorobą nowotworową i mężczyzny w wieku 79 lat obciążonego POChP. W większości przypadków pacjenci obciążeni byli innymi chorobami, takimi jak cukrzyca, niewydolność nerek, POChP, nowotwory.

W 2025 roku zarejestrowano 7 zachorowań na Dengę (4 dotyczyły mężczyzn, 3 kobiet). W większości ludzi w wieku 23-46 lat. Jeden przypadek u 60-letniego mężczyzny po pobycie w Malezji. Jeden przypadek potwierdzony u 46-letniego mężczyzny, związany z pobytem na Malediwach. Reszta to przypadki prawdopodobne, związane z podróżami do Tajlandii, Kenii, Indonezji, Malediwów, Malezji. Na terenie miasta zarejestrowano dwa, wobec 68 w roku 2024 przypadki odry. Oba, wobec braku wyników badań laboratoryjnych - wykluczających lub potwierdzających odrę – zarejestrowano jako przypadki możliwe, wyłącznie na podstawie objawów klinicznych. Zachorowania dotyczyły 16-letniego chłopca, który był zaszczepiony dwiema dawkami szczepionki Priorix, wymagającego hospitalizacji oraz kobiety w wieku 33 lat. Kobieta została hospitalizowana, a objawy wystąpiły po jej powrocie z Hiszpanii.

W 2025 roku zarejestrowano 1 potwierdzony przypadek zachorowania na błonicę u 6-letniego chłopca. Postać choroby - nosowo-gardłowa. Choroba została zawleczona z Tanzanii (terenu endemicznego dla błonicy), gdzie chłopiec razem z rodzicami oraz siostrą przebywał oraz chodził do szkoły. Chłopiec nie był szczepiony wg PSO. Profilaktyka poekspozycyjna została zastosowana u rodziców chłopca, siostry, dziadków oraz u wszystkich osób, z którymi chłopiec mógł mieć kontakt w przychodni, w której postawiono podejrzenie zachorowania. Profilaktykę poekspozycyjną zastosowano również u personelu szpitala, do którego chłopiec trafił. Chłopiec był w ciężkim stanie, trafił na OiT oraz wymagał intubacji. Zachorowanie zakończyło się wyzdrowieniem.

Na terenie miasta odnotowano 17 przypadków kleszczowego zapalenia mózgu (KZM). Dwa przypadki były prawdopodobne, 15 przypadków potwierdzonych. Nie zarejestrowano zachorowań związanych ze spożyciem produktów mlecznych. Wszystkie związane były z ukłuciem przez kleszcze.

W roku 2025 zarejestrowano łącznie 17 przypadków neuroinfekcji (11 wśród kobiet i 6 u mężczyzn). Rejestrowano zachorowania występujące w postaci zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych lub w postaci zapalenia mózgu. Zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (ZOMR) o etiologii enterowirusowej stanowiły 5 przypadków (wśród mężczyzn: 5- i 22-latek, wśród kobiet 19-,

34- i 39-latką). Zarejestrowano 1 przypadek wirusowego nieokreślonego ZOMR u 8-letniego dziecka. W trzech przypadkach zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych rejestracja dotyczyła zachorowań o nieokreślonej etiologii. Jeden u mężczyzny w wieku 19 lat, pozostałe 2 przypadki dotyczące 52-letniej kobiety i 6-letniej dziewczynki uczęszczającej do przedszkola. Zarejestrowano 3 przypadki spowodowane wirusem opryszczki (dwa w postaci zapalenia mózgu u 45-letniej kobiety i 78-letniego mężczyzny) oraz jedno ZOMR u kobiety w wieku 45 lat. U 4 kobiet (w wieku 36,71,72,48 lat) wystąpiło zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w przebiegu półpaśca - w tym u kobiety w wieku 71 lat mieszkającej w ośrodku pomocy społecznej. Jeden zarejestrowany przypadek zapalenia mózgu o nieokreślonej etiologii wystąpił u mężczyzny w wieku 78 lat.

W ubiegłym roku zarejestrowano o blisko 80% więcej przypadków choroby z Lyme, niż w roku 2024 (751 vs. 418), kształtując współczynnik zapadalności na poziomie stanowiącym 85,7% wartości średniej określonej dla Polski - 747 jako przypadki potwierdzone oraz 4 prawdopodobne. Zgłoszenia dotyczyły 401 kobiet oraz 350 mężczyzn. Pod postacią rumienia wędrującego zarejestrowano 742 pacjentów, neuroboreliozy 3 osoby oraz 6 osób z postacią boreliozy kostno-stawowej. Łącznie 11 pacjentów było hospitalizowanych w związku z zachorowaniem. U 105 chorych wykonano diagnostyczne badania laboratoryjne. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych uzyskano informacje, iż 408 osób było aktywnych zawodowo, z czego tylko 23 osoby pracowały w zawodzie związanym z czynnościami wykonywanymi w terenie. Do populacji kluczowej dla zakażenia jaką stanowią działkowcy należało 177 leczonych. 62 pacjentów zgłosiło zdarzenie medyczne jako kolejne zachorowanie. 386 osoby pamiętały ukłucie kleszcza, 21 z nich wielokrotne. W miejscu ukłucia rumień wystąpił u 742 chorych. Wśród przypadków zarejestrowanych, zachorowania wystąpiły u 64 osób innej narodowości mieszkających na terenie miasta (58 osób z Ukrainy, 3 obywateli Białorusi oraz po jednej osobie z Czech, Arabii Saudyjskiej oraz Hiszpanii).

W 2025 roku na terenie miasta przeprowadzono o 15,3% więcej, niż w roku 2024 (293 vs. 245) dochodzeń epidemiologicznych, dotyczących pokąsania ludzi przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. Najczęściej psy (195) i koty (73). W pojedynczych sytuacjach przez jeża, konia, kuny, małpy, nietoperze, szczury, wiewiórki - 25 osób. Ważnym problemem pozostają pokąsania przez zwierzęta (wałęsające się, bezpańskie). W 181, wobec 157 przypadków w roku 2024, wdrożono szczepienia przeciwko wściekliznie, w tym w 163 przypadkach pełnym cyklem szczepień (146 według schematu 4-dawkowego „Zagrzeb”). Pełnemu cyklowi szczepień poddano 14 osób narodowości ukraińskiej, 2 - białoruskiej, po jednym hiszpańskiej i japońskiej. Przyczyną zdecydowanej większości pokąsań, wobec których wdrożono profilaktykę poekspozycyjną był kontakt z psem lub kotem (osób), najczęściej na terenach miejskich. W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracując z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu przekazywał dane dotyczące właścicieli zwierząt znanych, w celu przeprowadzenia obserwacji weterynaryjnej w kierunku wścieklizny. Wśród osób, u których podjęto szczepienia zdecydowaną większość stanowiły osoby narażone na wściekliznę w związku z pokąsaniem przez zwierzęta, u których nie było możliwości wykluczenia choroby lub poddania ich obserwacji weterynaryjnej. Przerwano szczepienia po trzeciej dawce u 6 pacjentów z powodu niezgłaszania się na wyznaczone terminy szczepień. Powodem przerwania cyklu szczepień po drugiej dawce u 8 osób było niezgłaszanie się na wyznaczone terminy szczepień mimo wezwań. Natomiast w kolejnych 3 przypadkach podano tylko dwie dawki szczepionki, jako szczepienie przypominające, w jednym przypadku kontynuacja szczepień zlecona w miejscu zamieszkania za granicą - we Włoszech. W oddziale zakaźnym hospitalizowano 22

osoby (2 osoby narodowości ukraińskiej – kobieta 23 lata i mężczyzna 33 lata). Kwalifikację i bezpłatne szczepienia po ekspozycji osób dorosłych prowadzone były przez Poradnię Chorób Zakaźnych we Wrocławiu przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. J. Gromkowskiego przy ul. Koszarowej 5 i SPSK nr 1 przy ul. T. Chałubińskiego 2-2a szczepiono dzieci. W minionym okresie sprawozdawczym nie zgłoszono do PSSE we Wrocławiu przypadków wykrycia zakażenia wirusem wścieklizny wśród zwierząt na terenie Wrocławia, podobnie jak w roku wcześniejszym. Wprowadzenie obowiązkowego szczepienia psów przeciwko wściekliznie oraz szczepienia dzikich zwierząt ograniczyło krążenie wirusa w populacji zwierząt mających bezpośredni kontakt z człowiekiem.

W 2025 roku w podmiotach wykonujących działalność leczniczą – szpitale zarejestrowano 32% wzrost liczby ognisk epidemicznych (62 vs. 47 w roku 2024). Ogniska zgłaszane były zgodnie z wymogami za pomocą wzorów raportu wstępnego oraz końcowego z wygaszenia ogniska epidemicznego. Zgłoszenia pochodziły z 8 szpitali, a patogenami które wywoływały ogniska były: *Klebsiella pneumoniae* (oporność: NDM, OXA-48, MBL), wirus grypy A, SARS-Cov-2, *Clostridioides difficile*, *Staphylococcus aureus* MRSA, Enteropatologiczne szczepy *Escherichia coli* EPEC, *Enterobacterales* wytwarzające karbapenemazy CPE. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że członkowie Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych (ZKZS) prowadzili bieżący nadzór nad ogniskami epidemicznymi, wydając adekwatne zalecenia postępowania, dotyczące zidentyfikowanych ognisk epidemicznych, takie jak:

- niezwłoczne wdrożenie izolacji lub kohortacji pacjentów,
- wydzielenie sprzętu dedykowanego dla pacjenta,
- wyznaczenie personelu medycznego do opieki nad pacjentem w izolacji,
- zwiększona częstotliwość dezynfekcji powierzchni,
- przestrzeganie higieny rąk,
- właściwe postępowanie z bielizną szpitalną,
- właściwe postępowanie z odpadami medycznymi,
- stosowanie środków ochrony osobistej: rękawiczki, maski, fartuchy jednorazowe, przyłbice

ZKZS w trakcie trwających ognisk przeprowadzały kontrole realizacji wydanych zaleceń poprzez: ocenę postępowania z bielizną szpitalną/stosowania pościeli jednorazowej, kontrolę wyników wykonywanych badań przesiewowych (przed przyjęciem oraz w trakcie pobytu), ocenę warunków prowadzonej izolacji pacjentów zakażonych, kontrolę procesu sprzątnięcia wraz z oceną przeprowadzanej dekontaminacji i dezynfekcji powierzchni, skóry i błon śluzowych, kontrolę stosowania racjonalnej antybiotykoterapii, kontrolę przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki przez personel, kontrolę przestrzegania zasad higieny rąk, kontrolę stosowania środków ochrony osobistej. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych prowadził wraz z personelem oddziałów edukację rodzin/odwiedzających, organizując przypominające szkolenia personelu oraz szczepienia ochronne personelu (np. przeciwko grypie).

Celem ogólnopolskiej akcji mającej na celu minimalizację liczby rejestrowanych ognisk zakażeń szpitalnych i poprawy bezpieczeństwa realizowanych świadczeń medycznych, Główny Inspektorat Sanitarny awizuje wprowadzenie dodatkowych, jednolitych procedur wykonawczych dla organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych na terenie Wrocławia w 2025 roku prowadzona była w oparciu o działalność 171 punktów szczepień, rozmieszczonych w: SPZOZ – 5, NZOZ – 158, Oddziałach noworodkowych – 3 i pięciu Stacjach dializ. Ogółem Programem Szczepień Ochronnych

(PSO) objętych było na terenie miasta 134.052 dzieci – w grupie wiekowej 0-19 lat. Poglębiająca się aktywność – zwłaszcza po pandemii COVID-19 - i niekorzystny wpływ ruchu stowarzyszeń antyszczepionkowych, nagłaśnianie na forach internetowych problemów – najczęściej niezgodnych z rzeczywistością – dotyczących występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych, a także propagowanie medycyny alternatywnej itp., pomimo szeroko zakrojonych działań promujących i egzekwujących obowiązek realizacji Programu Szczepień Ochronnych prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, spowodowały dalszy niewielki spadek współczynników wyszczepialności. W związku z niespójnymi danymi przedstawianymi przez punkty szczepień Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dotyczącymi realizacji PSO (zakwestionowanymi przez NIK) w drugiej połowie ubiegłego roku zainicjowana została przez Głównego Inspektora Sanitarnego ogólnopolska akcja kontroli stanu zaszczepienia populacji w oparciu o kontrolę wszystkich punktów szczepień na terenie kraju z wnikliwą weryfikacją danych zawartych w kartach uodpornienia. Z uwagi na termin zakończenia prowadzonej działalności kontrolnej na 30 czerwca 2026 roku, wiarygodne dane dotyczące rzeczywistego procesu wyszczepialności w rejonach odpowiedzialności poszczególnych PPIS, prawdopodobnie dostępne będą już w drugiej połowie bieżącego roku. W minionym roku w związku z realizacją PSO, zgłoszonych zostało 70 niepożądanych odczynów poszczepiennych, następnie weryfikowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu. W wyniku prowadzonej weryfikacji zarejestrowano (zgodnie z obowiązującymi prawnie kryteriami) 3 NOP-y ciężkie, 16 – poważnych i 51 niepożądanych odczynów poszczepiennych o charakterze łagodnym. W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego obejmującego każde ze zgłoszonych zdarzeń medycznych nie stwierdzono NOP-u, jako następstwa nieprawidłowo prowadzonej wakcynacji (techniki, użytego preparatu). Dodatkowo, na terenie Wrocławia realizacja Programu Szczepień w zakresie szczepień zalecanych dla osób dorosłych (m. in. przeciwko grypie, COVID-19, żółtej febrze czy wściekliznie) prowadzona jest przez 60 punktów aptecznych. W minionym roku przeprowadzono 6 kontroli interwencyjnych w punktach szczepień, związanych z przerwaniem „łańcucha chłodniczego”, a także w trybie nieplanowanym, określonym ramami czasowymi dodatkowo wydano do placówek medycznych i aptek 33.900 dawek szczepionki p/COVID-19.

W 2025 roku realizację zadań własnych Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu prowadziła w oparciu o współpracę z podmiotami współdziałającymi z Państwową Inspekcją Sanitarną (Urząd Wojewódzki, policja, straż miejska, PSP, władze samorządowe, inspekcja weterynaryjna, podmioty lecznicze).

2. Warunki zdrowotne środowiska.

1. ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

Na obszarze miasta Wrocławia zewidencjonowane i eksploatowane są 4 wodociągi.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość funkcjonujących w 2025 r. wodociągów (w poszczególnych przedziałach produkcji wody) oraz informacje o przeprowadzonych kontrolach wodociągów.

L.p.	Przedział produkcji wody [m ³ /d]	Ilość wodociągów	Ilość kontroli terenowych	Ilość kontroli badania wody (nadzór urzędowy i kontrola wewnętrzna)	Sumaryczna liczba kontroli
1.	>100 001	1	5	744	749
2.	10 001 – 100 000	0	0	0	0
3.	1001 - 10 000	0	0	0	0
4.	101 – 1 000	0	0	0	0
5.	≤ 100	0	0	0	0
6.	Inne podmioty	3	3	25	28
	Suma	4	8	769	777

W harmonogramie kontroli sanitarnych na 2025 r. ujęto wszystkie eksploatowane wodociągi produkujące i dostarczające wodę z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę, funkcjonujące na terenie miasta Wrocławia. W 2025 r. przeprowadzono 5 kontroli wodociągu miasta Wrocławia zarządzanego przez MPWiK S.A. we Wrocławiu oraz 3 kontrole pozostałych wodociągów sieciowych funkcjonujących na terenie miasta Wrocławia.

1.1. Wodociągi

- **Wodociągi w przedziale produkcji >100 001 m³/d.**

Na terenie miasta Wrocławia funkcjonuje 1 wodociąg (połączone wodociągi „Mokry Dwór” „Na Grobli” i „Leśnica”):

L.p.	Nazwa wodociągu	Gmina	Liczba zaopatrywanej ludności	Produkcja wody [m ³ / d]
1.	Wodociąg MPWiK we Wrocławiu	Wrocław	674 100	146 864,00
Suma			674 100	146 864,00

Źródłem wody z przeznaczeniem na cele wodociągowe dla wodociągu jest ujęcie wody powierzchniowej oraz ujęcia wody infiltracyjnej o cechach wody podziemnej.

Produkowaną wodę dostarczano także w rejon węzła Bielany Wrocławskie (gm. Kobierzyce) oraz do gmin Długołęka, Wisznia Mała, Kąty Wrocławskie, Miękinia, Siechnice i Czernica.

Szacunkowa liczba ludności zaopatrywanej w wodę 674 100 mieszkańców Wrocławia przy przyjętym tzw. zwodociągowaniu ok. 98%. Z produkowanej wody korzystało około 6000 mieszkańców gmin Siechnice, Kobierzyce (Węzeł Bielański), Czernica.

Długość sieci wodociągowej wynosi ok. 1 604,07 km. Ilość studni infiltracyjnych: ok. 570 szt.

Liczba ujęć wody infiltracyjnej (rozumianych jako pompownie wód infiltracyjnych): 3 pompownie (Świątniki, Bierdzany, Radwanice).

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego wyznaczono 45 stałych punktów, z których w 2025 r. pobierano próbki wody do badań laboratoryjnych. Badania w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzało Laboratorium Wody i Ścieków Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. we Wrocławiu ul. Na Grobli 19, 50-421 Wrocław oraz laboratorium GBA Polska sp. z o.o., ul. Mochtyńska 65, 03-289 Warszawa. W ramach kontroli urzędowej badania wykonywały laboratoria PSSE we Wrocławiu oraz WSSE we Wrocławiu. Próbkę kontrolną wody badano w zakresie monitoringu kontrolnego (parametry grupy A) i monitoringu przeglądowego (parametry grupy B). Stałe punkty monitoringowe pobierania próbek wody wyznaczono w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej w zakładach produkcji wody, na rozprowadzającej sieci wodociągowej (hydrofornie), w miejscach czerpania wody przez konsumentów.

W 2025 r. wykonano badania 744 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Z pobranych 744 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 31 próbkach (4,16 %) stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody (w tym w zakresie parametrów mikrobiologicznych w 18 próbkach wody, w zakresie parametrów organoleptycznych i fizyko - chemicznych w 12 próbkach wody, w zakresie parametrów mikrobiologicznych i organoleptycznych w 1 próbce wody).

Pobrane próbki oraz stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych:

Próbki pobrane przez PSSE Wrocław:

- w 2 próbkach wody stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w temperaturze $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72 h (oznaczone wartości: próbka 1: 240 jtk/1 ml, próbka 2: > 300 jtk/1 ml).

Próbki pobrane przez MPWiK Wrocław:

- w 10 próbkach wody stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w temperaturze $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72 h (oznaczone wartości: 7 próbek > 300 jtk/1 ml, w 1 próbka: 210 jtk/1 ml, 1 próbka: 260 jtk/1 ml,
- w 6 próbkach wody stwierdzono przekroczenie liczby bakterii grupy coli (oznaczone wartości: próbka 1: 1jtk/100 ml, próbka 2: 5 jtk/100 ml; próbka 3 i próbka 5: 3 jtk/100 ml, próbka 4: 9 jtk/100 ml, próbka 6: 8 jtk/100 ml).

Pobrane próbki oraz stwierdzone przekroczenia parametrów organoleptycznych i fizyko - chemicznych:

Próbki pobrane przez PSSE Wrocław:

- w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu siarczanów (oznaczona wartość: 314 mg/l),
- w 2 próbkach wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu mętności żelaza oraz manganu (oznaczone wartości: próbka 1: odpowiednio: 1,4 NTU, 380 $\mu\text{g Fe/l}$, 58 $\mu\text{g Mn/l}$, próbka 2: 14 NTU, 1560 $\mu\text{g Fe/l}$, 71 $\mu\text{g Mn/l}$),
- w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu mętności oraz żelaza (oznaczone wartości 4,7 NTU, 303 $\mu\text{g Fe/l}$).

Próbki pobrane przez MPWiK Wrocław:

- w 3 próbkach wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu mętności (oznaczone wartości: próbka 1 i próbka 2: 1,5 NTU, próbka 3: 1,2 NTU),
- w 5 próbkach wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu bromianów (oznaczone wartości: próbka 1 i 3: 14 $\mu\text{g/l}$, próbka 2 i 5: 12 $\mu\text{g/l}$, próbka 4: 11 $\mu\text{g/l}$).

Pobrane próbki oraz stwierdzone przekroczenia parametrów organoleptycznych i mikrobiologicznych:

Próbki pobrane przez MPWiK Wrocław:

- W 1 próbce stwierdzono przekroczenie bakterii grupy coli oraz mętności (oznaczone wartości odpowiednio: 3 jtk/100 ml, 2,2 NTU).

W przypadkach stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przedsiębiorstwo wodociągowe podejmowało natychmiastowe działania korygujące i zapobiegawcze, dokumentując ich skuteczność kontrolnymi wynikami badań laboratoryjnych.

Na podstawie wykonanych badań laboratoryjnych próbek wody uzdatnionej, pobranych w zakładach produkcji wody, z sieci rozprowadzającej oraz z punktów czerpania wody przez konsumentów, uwzględniając liczbę próbek, w których stwierdzono przekroczenia obowiązujących norm sanitarnych, rodzaj przekroczonego parametru oraz poziomy przekroczonego parametrów - wodę wodociągową przeznaczoną do spożycia, dostarczaną mieszkańcom miasta Wrocławia w 2025 r. oceniono jako **przydatną do spożycia przez ludzi**.

W 2025 r. przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych wodociągu sieciowego miasta Wrocławia – stan techniczny obiektów oraz urządzeń technicznych funkcjonujących w procesie technologicznym uzdatniania wody oceniono jako dobry.

W 2025 r. skontrolowana została również Pompownia „Bystrzycka”, podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

L.p.	Nazwa wodociągu	Gmina	Liczba zaopatrywanej ludności	Produkcja wody [m ³ / d]
1.	Ujęcie własne, Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej, ul. gen. A. E. Fieldorfa 2	Wrocław	Brak danych	6,00
2.	Uniwersytecki Szpital Kliniczny, ul. Borowska 213	Wrocław	Brak danych	0,0
3.	Beko Poland Manufacturing	Wrocław	720	169,15

- *Ujęcie własne zaopatrujące w wodę Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej, ul. gen. A. E. Fieldorfa 2, Wrocław* – obiekt zasilany jest przez MPWiK S.A. oraz rotacyjnie z własnego ujęcia. Zbadano 9 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w 3 próbkach wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości parametru organoleptycznego oraz fizyko – chemicznego: mętności i pH (oznaczona wartość: próbka 1: 1,38 NTU, próbka 2: 1,03 NTU, 6,1 pH, próbka 3: 2,04 NTU).

- *Ujęcie własne – Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. J. Mikulicza-Radeckiego* – woda ujmowana jest z 2 studni głębinowych. Zbadano 9 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w 2 próbkach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych, organoleptycznych i fizyko - chemicznych (próbka 1: liczba bakterii grupy coli: 10 jtk/100 ml, próbka 2: mętność 8,8 NTU, żelazo: 1090 µg Fe/l, mangan: 158 µg/l) – wydano 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia,

- *Wodociąg Beko Poland Manufacturing* – zbadano 7 próbek wody uzdatnionej, jakość wody we wszystkich zbadanych próbach odpowiadała wymaganiom sanitarnym ustalonym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Obecnie obiekt jest zasilany przez MPWiK S.A. Jakość wody produkowanej i rozprowadzanej przez wymienione wodociągi sieciowe na podstawie wszystkich wykonanych badań, oceniono jako spełniającą wymagania norm sanitarnych.

Informacje dodatkowe:

W 2025 r. przeprowadzono 3 terenowe kontrole sanitarne ww. wodociągów. Stan techniczny funkcjonujących obiektów oraz urządzeń ujmujących i uzdatniających wodę – dobry.

W 2025 r. nie wykonano badań kontrolnych próbek wody pobranych z instalacji wodnej statków turystycznych (do spożycia wykorzystywana była woda konfekcjonowana).

Na terenie miasta Wrocławia ze statusem „czynne” funkcjonuje 67 studni publicznych (w 2025 r. nie przeprowadzono kontroli) oraz 21 źródeł ulicznych - w 2025 r. przeprowadzono 16 kontroli źródeł, stan techniczny skontrolowanych nie budził zastrzeżeń, jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym ustalonym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Przekroczenia parametrów, które stwierdzono w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Wodociągi o wydajności $>100\ 001\ \text{m}^3/\text{d}$ (wodociąg MPWiK):

- Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze $22\pm 2^\circ\text{C}$ po 72 h – w 12 próbkach wody,
- Liczba bakterii grupy coli - w 6 próbkach pobranej wody,
- Liczba bakterii grupy coli, mętność – w 1 próbce wody,
- Mętność, żelazo i mangan – w 2 próbkach wody
- Mętność i żelazo - w 1 próbce wody,
- Mętność - w 3 próbkach wody,
- Bromiany - w 5 próbkach wody,
- Siarczany – w 1 próbce wody.

Wodociągi w przedziale produkcji $10\ 001 - 100\ 000\ \text{m}^3/\text{d}$: Nie dotyczy

Wodociągi w przedziale produkcji $1001 - 10\ 000\ \text{m}^3/\text{d}$: Nie dotyczy

Wodociągi w przedziale produkcji $101 - 1\ 000\ \text{m}^3/\text{d}$: Nie dotyczy

Wodociągi w przedziale produkcji $\leq 101\ \text{m}^3/\text{d}$:

- Mętność – w 2 próbkach wody,
- pH i mętność – w 2 próbkach wody,
- mętność, żelazo i mangan – w 1 próbce wody.

1.3. Informacja na temat zwodociągowania miejscowości

Procent zwodociągowania dla obszaru miasta Wrocławia wynosił ok. 98 %.

1.4. Stan sanitarny ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków

W 2025 r. kontynuowano nadzór sanitarny nad instalacjami ciepłej wody użytkowej w budynkach użyteczności publicznej oraz w budynkach mieszkalnych. W 2025 r. wykonano badania wody ciepłej użytkowej w następujących obiektach: szpitalach, przychodniach, basenach oraz lokalach mieszkalnych.

Stwierdzono:

- skażenie bardzo wysokie w przypadku 8 szpitali, 1 przychodni, 4 pływalni i 1 lokalu mieszkalnego,

-skażenie średnie w przypadku 4 szpitali, 3 przychodni i 1 lokalu mieszkalnego.

W przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnej liczby bakterii z rodzaju *Legionella* w stopniu średnim zobowiązywano zarządców obiektów do podejmowania skutecznych działań korygujących i doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w w/w rozporządzeniu (wydawano decyzje terminowe).

W przypadku stwierdzenia bardzo wysokiego i wysokiego skażenia wody ciepłej użytkowej na zarządców obiektów nakładano obowiązki w drodze decyzji administracyjnych z rygiem natychmiastowej wykonalności, a po przeprowadzonych działaniach korygujących wykonywane były badania kontrolne wody ciepłej użytkowej.

1.5. Ujęcia wód wykorzystywanych do zaopatrzenia w wodę do spożycia

Woda z ujęć powierzchniowych

Woda ujmowana z ujęcia „Czechnica” wykorzystywana jest na cele wodociągowe przez Zakład Produkcji Wody Nr 1 „Mokry Dwór”. W 2025 r. PPIS we Wrocławiu wykonał pobór 4 próbek wody surowej, wartości oznaczonych wskaźników jakości wody odpowiadają wymaganiom kategorii A3 dla badań z 10 marca 2025 r., 12 maja 2025 r., 8 lipca 2025 r. i 24 listopada 2025 r., ustalonym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1747).

Woda z ujęć infiltracyjnych

Wykorzystywana na cele wodociągowe przez Zakład Produkcji Wody Nr 2 "Na Grobli" woda infiltracyjna to surowiec o cechach wody podziemnej. W 2025 r. PPIS we Wrocławiu wykonał pobór 4 próbek wody surowej z Przepompowni Świątniki, ZPW Nr 2. Wartości oznaczonych wskaźników fizykochemicznych jakości wody odpowiadają wymaganiom klasom: I, II, III dla badań z 10 marca 2025 r., 12 maja 2025 r., 8 lipca 2025 r. i 24 listopada 2025 r. ustalonym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148).

1.6. Postępowanie administracyjne związane z nadzorem nad jakością wody (HK)

W 2025 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wydane zostały:

- 1 decyzja – brak przydatności wody do spożycia: wodociąg szpitala,
- 1 decyzja z rygiem natychmiastowej wykonalności w związku z przekroczeniem poziomu bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie na terenie budynków służby zdrowia (szpital),
- 2 decyzje z rygiem natychmiastowej wykonalności w związku z przekroczeniem poziomu bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie na terenie posesji mieszkalnych,
- 1 decyzja z rygiem natychmiastowej wykonalności w związku z przekroczeniem poziomu bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie na terenie obiektów noclegowych,
- 2 decyzje płatnicze za wydaną decyzję administracyjną (szpital),
- 5 decyzji płatniczych za badania wody przeznaczonej do spożycia pobranych na terenie miasta Wrocławia (wodociąg MPWiK),
- 10 decyzji płatniczych za badania wody ciepłej w obiektach służby zdrowia oraz lokalach mieszkalnych *Legionella*,
- 1 decyzja terminowa na zapewnienie właściwego stanu sanitarnego SUW (wodociąg USK Wrocław),

- 2 decyzje (zgody) na stosowanie materiałów, wyrobów i preparatów (w tym dezynfekcyjnych) dla wodociągu MPWiK Wrocław,
- 6 decyzji – umorzenie postępowania dotyczącego wody przeznaczonej do spożycia lub w.c.u.
- 3 decyzje zatwierdzające systemy jakości prowadzonych badań wody przeznaczonej do spożycia w laboratoriach zewnętrznych dla: EcoCentrum Elżbieta Wolny Grecka 58c, 54-406 Wrocław, MPWiK S.A. ul. Na Grobli 19, 50-421 Wrocław, Ekolabos Laboratorium Badań Środowiskowych, ul. Duńska 9, 54-427 Wrocław.

2. BADANIA CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA WEWNĄTRZ POMIESZCZEŃ

W roku 2025 zarejestrowano 12 wniosków dotyczących hałasu wewnątrz pomieszczeń, dochodzącego od zainstalowanych wentylatorów, klimatyzatorów, transformatorów, prowadzonych budów, urządzeń zlokalizowanych w budynkach, hałasu pochodzącego od punktów usługowych, samochodów, bram wejściowych itp. Sprawy zostały przekazane do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Straży Miejskiej lub zarządców.

W ramach zgłoszonych wniosków w 2025 roku nie przeprowadzono pomiarów hałasu (brak podstaw prawnych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej do wykonywania pomiarów hałasu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi).

Stężen substancji toksycznych nie badano w 2025 r.

3. STAN SANITARNO-PORZĄDKOWY MIEJSCOWOŚCI

3.1. Miasta i tereny wiejskie

W 2025 roku stan czystości i porządku miasta Wrocławia oceniono jako dobry.

3.2. Tereny rekreacyjne

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia znajduje się 170 obiektów rekreacyjnych: 73 parki, 12 lasów, 82 skwery, bulwary i inne tereny zielone, 3 wyspy.

Przeprowadzono łącznie 151 kontroli terenów rekreacyjnych objętych nadzorem, skontrolowano 150 obiektów: 65 kontroli parków, 22 kontrole terenów zielonych i bulwarów, 56 kontroli skwerów, 8 kontroli lasów oraz dodatkowo 37 kontroli placów zabaw zlokalizowanych na obszarach parków oraz przy posesjach mieszkalnych.

Zastrzeżenia pokontrolne dotyczyły uchybień stwierdzonych w 6 obiektach: odnotowano zaśmiecenie terenów w parkach, zniszczone, nieestetyczne ławki i leżaki, niewłaściwy stan sanitarny toalety w parku, pojemniki na odpadki przepełnione, ciągi rowerowo – piesze z licznymi przerostami zieleni. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami do Zarządu Zieleni Miejskiej, al. Śląska 1 we Wrocławiu skierowano pisma zobowiązujące do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego ww. terenów. Po przeprowadzeniu działań korygujących ZZM przesłał pisemną odpowiedź w powyższej sprawie, potwierdzające wykonanie zaleceń lub deklarujące podjęcie stosownych działań (w miarę posiadanych środków).

Stan sanitarny pozostałych obiektów nie budził zastrzeżeń.

3.3. Ustępy publiczne

W ewidencji PPIS we Wrocławiu na terenie miasta Wrocławia ujętych jest 35 ustępów publicznych (uruchomiono 1 obiekt, zlikwidowano 1 obiekt). W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 31 ustępów, przeprowadzono 35 kontroli.

Stan skontrolowanych obiektów oceniony na koniec 2025 r. nie budził zastrzeżeń.

4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW REKREACJI WODNEJ

4.1. Pływalnie kryte

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu na terenie miasta Wrocławia zarejestrowanych jest 31 basenów i pływalni krytych w tym: 9 pływalni na terenie szkół podstawowych, 1 pływalnia na terenie szkoły ponadpodstawowej, 3 pływalnie szkół wyższych, 7 basenów na terenie hoteli, 2 baseny rehabilitacyjne na terenie ZOZ, 9 pływalni w obiektach sportowych i rekreacyjnych.

Od 1 lipca 2025 r. została zlikwidowana 1 pływalnia kryta Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, ul. Kamienna 35-37, Wrocław.

W 2025 r. skontrolowano 30 pływalni krytych i basenów zlokalizowanych na terenie miasta Wrocławia, przeprowadzono 57 kontroli.

W stosunku do obiektów, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów w wodzie basenowej, lub w wodzie ciepłej użytkowej (*Legionella*), jak również w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego stanu sanitarnego - prowadzone było postępowanie administracyjne.

Bieżący stan sanitarny większości skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Stwierdzone nieprawidłowości to m. in.:

- Pływalnia AWF, ul. J. I. Paderewskiego 35, Wrocław – stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny obiektu,
- Pływalnia Fitness Academy, ul. Strzegomska 210-212, Wrocław – kontynuowano postępowanie administracyjne związane z zapewnieniem właściwego stanu sanitarno – technicznego obiektu.
- Pływalnia na terenie Szkoły Podstawowej Nr 50 im. Ossolineum, ul. Czeska 38, Wrocław – stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny,
- Pływalnia Uniwersytetu Ekonomicznego, ul. Kamienna 35/37, Wrocław - stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny obiektu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zobowiązywano zarządców obiektów do podjęcia natychmiastowych działań korygujących i / lub nakładano mandaty karne (1 x 300 zł).

W 2025 r. na basenach / pływalniach krytych prowadzone było postępowanie administracyjne. Wydanych zostało:

- 7 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności w związku z przekroczeniem liczby bakterii z rodzaju *Legionella* (miasto Wrocław),
- 2 decyzje dotyczące zmiany terminu wykonania decyzji
- 2 decyzje terminowe na doprowadzenie obiektu do właściwego stanu sanitarnego,
- 41 decyzji opłatowych za negatywne wyniki badania wody, przeprowadzone kontrole, wydanie decyzji administracyjnych (41 decyzji płatniczych na obiekty funkcjonujące na terenie miasta Wrocławia –

w tym 18 na placówki oświatowe, 2 na podmioty ZOZ, 5 na obiekty noclegowe, 10 na inne obiekty basenowe, 1 na pływalnie letnią),

- 4 decyzje – umorzenie postępowania administracyjnego.

Jakość wody

Najczęściej występujące niezgodności w próbkach wody przeznaczonej do celów kąpielowych to: ponadnormatywna wysoka zawartość chloru wolnego i związanego, chloroformu, Σ THM, azotanów, zbyt niska wartość potencjału redox oraz przekroczenie dopuszczalnej ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h.

4.2. Pływalnie odkryte

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na 2025 rok znajduje się 1 pływalnia odkryta sezonowa oparta na wodzie wodociągowej: Pływalnia „Orbita”, ul. Wejherowska 2, Wrocław.

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole ww. obiektu, podczas kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów. Wydana została 1 decyzja opłatowa za negatywny wynik badania próbek wody ciepłej użytkowej.

4.3. Pływalnie mieszane (kryto-odkryte)

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej znajdują się 3 pływalnie mieszane:

- Wrocławski Park Wodny, ul. Borowska 99 we Wrocławiu,
- Centrum basenowo – sportowe, ul. Polna 10 we Wrocławiu,
- Centrum basenowo – sportowe, ul. Wilanowska 29 we Wrocławiu.

W 2025 r. skontrolowano 3 obiekty, przeprowadzono 6 kontroli.

W stosunku do obiektów, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów w wodzie basenowej - prowadzone było postępowanie administracyjne, wydanych zostało 7 decyzji płatniczych.

Jakość wody

Najczęściej występujące niezgodności w próbkach wody przeznaczonej do celów kąpielowych to: ponadnormatywna wysoka zawartość chloru wolnego i związanego, chloroformu, zbyt niska wartość potencjału redox oraz przekroczenie dopuszczalnej ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h.

4.4. Kąpieliska

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia zarejestrowanych jest 5 kąpielisk przeprowadzono łącznie 21 kontroli

- Kąpielisko „Morskie Oko”, ul. F. Chopina 27, Wrocław,
- Kąpielisko „Glinianki”, ul. Kosmonautów 2, Wrocław,
- Kąpielisko „Królewiecka”, ul. Królewiecka / ul. Narzędziowa 2, Wrocław,
- Kąpielisko „Jeziorowa”, ul. Jeziorowa, Wrocław (funkcjonuje tylko plaża),
- Kąpielisko „Oporów”, ul. Harcerska, Wrocław.

Kąpielisko „Morskie Oko” – przeprowadzono 5 kontroli (stan sanitarny nie budził zastrzeżeń), jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

Kąpielisko „Glinianki” – przeprowadzono 4 kontrole (stan sanitarny nie budził zastrzeżeń), jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Kąpielisko „Królewiecka” – przeprowadzono 7 kontroli (stan sanitarny nie budził zastrzeżeń) – w związku ze stwierdzoną obecnością sinic w okresie od połowy sierpnia 2025 r. do końca sierpnia 2025 r. wprowadzono zakaz kąpieli na obiekcie (na wniosek Zarządcy).

Kąpielisko „Jeziorowa” – w sezonie letnim funkcjonowała tylko plaża.

Kąpielisko „Oporów” – przeprowadzono 6 kontroli (stan sanitarny nie budził zastrzeżeń), jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

4.5. Plaże

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia znajdują się 2 plaże. W 2025 r. przeprowadzono 3 kontrole plaż, stan skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW DZIAŁAJĄCYCH W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

5.1. Domy Pomocy Społecznej

W mieście Wrocławiu funkcjonuje 11 domów pomocy społecznej, działających po uzyskaniu zezwolenia

na podstawie przepisów o pomocy społecznej:

- DPS, ul. Grunwaldzka 104, Wrocław,
- DPS „Samarytanin”, ul. Świątnicka 25/27, Wrocław,
- DPS, ul. Mączna 3, Wrocław,
- DPS, ul. Rędzińska 66/68, Wrocław,
- DPS, ul. Karmelkowa 25/27, Wrocław,
- DPS, ul. Kaletnicza 8, Wrocław,
- DPS, ul. Objazdowa 40, Wrocław,
- DPS, ul. Farna 3, Wrocław,
- DPS, ul. Św. Marcina 10, Wrocław,
- DPS „Miłosierny Samarytanin”, ul. Lutra 2-8, Wrocław,
- DPS Fundacja Przyjazny Dom, ul. L. Okulickiego 2, Wrocław.

W 2025 roku skontrolowano 7 Domów Pomocy Społecznej zlokalizowanych na terenie miasta Wrocławia (DPS ul. Grunwaldzka 104, ul. Świątnicka 25/27, ul. Karmelkowa 25/27, ul. Kaletnicza 8, ul. Farna 3, ul. Świętego Marcina 10, ul. L. Okulickiego 2 - przeprowadzono 7 kontroli). Stan sanitarny obiektów nie budził większych zastrzeżeń.

5.2. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej we Wrocławiu zarejestrowanych jest 12 obiektów:

1. DDPS, ul. Komuny Paryskiej 11, Wrocław,
2. DDPS, ul. T. Kościuszki 67, Wrocław,
3. DDPS, ul. Skwierzyńska 23/2, Wrocław,
4. DDPS, ul. S. Żeromskiego 37/1, Wrocław,
5. DDPS Nr 1, ul. Semaforowa 5, Wrocław,
6. DDPS Nr 2, ul. Semaforowa 5, Wrocław,
7. DDPS, ul. Ciepła 15B, Wrocław,
8. DDPS „Pogodna Jesień”, ul. Litewska 20, Wrocław,
9. Dzienny Dom Pomocy, ul. Karmelkowa 25, Wrocław,

10. Pensjonat dla Osób Starszych, ul. H. M. Kamińskiego 190, Wrocław,
11. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień MONAR, al. Jarzębinowa 14/16, Wrocław,
12. Ośrodek wsparcia w kryzysie, ul. Jedności Narodowej 187 A, Wrocław.

Skontrolowano – 12 obiektów, przeprowadzono 12 kontroli. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

5.3. Placówki zapewniające całodobową opiekę

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej zarejestrowano 3 obiekty zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, prowadzony w ramach działalności gospodarczej, działający po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej:

1. „Rezydencja na Dyrekcyjnej”, ul. Dyrekcyjna 5-7, Wrocław,
2. Dom „Tęcza”, ul. Jutrosińska 29, Wrocław,
3. Dom „Dom Mamre”, ul. Jutrosińska 29, Wrocław.

W 2025 r. przeprowadzono 3 kontrole ww. obiektów, stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

5.4. Noclegownie i domy dla bezdomnych

W ewidencji PPIS na terenie Wrocławia znajdują się 2 obiekty – Noclegownia dla Osób Bezdomnych przy ul. S. Małachowskiego we Wrocławiu oraz Schronisko im. Św. Brata Alberta, ul. B. Bogedaina 5, Wrocław. W 2025 r. skontrolowano Schronisko im. Św. Brata Alberta, ul. B. Bogedaina 5, Wrocław. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Dodatkowo na terenie miasta Wrocławia funkcjonują:

1. Dom Socjalny dla Mężczyzn, ul. W. Reymonta 10, Wrocław,
2. Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi, ul. Pomorska 16 B, Wrocław,
3. Środowiskowy Dom Samopomocy Okuliki, ul. L. Okulickiego 2, Wrocław.

W 2025 roku skontrolowany został Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi, ul. Pomorska 16 B, Wrocław oraz ŚDS Okuliki, ul. L. Okulickiego 2, Wrocław. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

6. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI HOTELARSKIE

6.1. Hotele

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia objęte nadzorem są 73 hotele posiadające decyzje o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniej kategorii. W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia uruchomiono 6 obiektów, zlikwidowano 1 obiekt.

Na terenie miasta Wrocławia w 2025 r. skontrolowano 69 obiektów, przeprowadzono 76 kontroli podczas których oceniano stan sanitarny obiektów. Bieżący stan sanitarny większości skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Nieprawidłowości stwierdzono w jednym obiekcie. Nałożono mandat karny. Nieprawidłowości usunięto.

6.2. Kempingi

W ewidencji PPIS we Wrocławiu funkcjonuje 1 kemping przy al. I. J. Paderewskiego 35 we Wrocławiu, obiekt zarejestrowany jest w kategorii **. Przeprowadzono 1 kontrolę obiektu, stan sanitarny kempingu nie budził zastrzeżeń.

6.3. Schroniska i pola biwakowe

Na terenie miasta Wrocławia objęte nadzorem jest 1 pola biwakowe. W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli ww. obiektu.

6.4. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej w mieście Wrocławiu znajdują się 64 obiekty świadczące usługi hotelarskie, nieposiadające decyzji o zarejestrowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii: usługi hotelarskie, hostele, hotele pracownicze, Dom Doktoranta, kwatery prywatne, apartamenty, pensjonaty, pokoje gościnne, pokoje noclegowe.

W 2025 r. do Centralnego Rejestru Obiektów Nadzorowanych dopisano 9 obiektów, likwidacji uległy 4 obiekty świadczące usługi noclegowe.

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 37 hosteli oraz innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (przeprowadzono 42 kontrole sanitarne) podczas których oceniano ich bieżący stan sanitarny.

Stwierdzone nieprawidłowości to m. in.: nieprawidłowy sposób postępowania z bielizną, zły stan sanitarno – techniczny obiektu – brudne ściany i sufity, silikon, fugi, zakamieniona armatura sanitarna, brak przeglądów instalacji wentylacyjnej, zużyte wyposażenie obiektu)

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zobowiązywano właścicieli zakładów do podjęcia natychmiastowych działań korygujących - wydano 2 decyzje administracyjne i 2 decyzje płatnicze.

7. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI UPIĘKSZAJĄCE CIAŁO

7.1. Zakłady fryzjerskie

W 2025 r. likwidacji uległo 26 zakładów fryzjerskich wpisanych do Centralnego Rejestru Obiektów Nadzorowanych, nadzorem objęto 29 nowych obiektów.

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia znajduje się 425 zakładów fryzjerskich. W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 121 zakładów fryzjerskich, przeprowadzono 121 kontroli.

Stan skontrolowanych zakładów fryzjerskich oceniony na koniec 2025 r. nie budził większych zastrzeżeń.

7.2. Zakłady kosmetyczne

W 2025 r. likwidacji uległo 19 zakładów kosmetycznych wpisanych do Centralnego Rejestru Obiektów Nadzorowanych, nadzorem objęto 50 nowych zakładów kosmetycznych.

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia znajduje się 408 zakładów kosmetycznych i 15 solariów.

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 105 zakładów kosmetycznych przeprowadzono łącznie 107 kontroli.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakładach to m. in.: brak środków do dezynfekcji sprzętu, nieprawidłowy sposób sterylizacji sprzętu mogącego naruszyć ciągłość tkanek, ogólny nieład w pomieszczeniach, przetrzymywanie zbędnych rzeczy, brak szaf na odzież pracowników, brudne ściany i podłogi w pomieszczeniach, przepełnione pojemniki na odpadki.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zobowiązywano właścicieli zakładów do podjęcia natychmiastowych działań korygujących i / lub nakładano mandaty karne (1 x 1000 zł, 1 x 100 zł).

Wydana została 1 decyzja płaćnicza za negatywny wynik kontroli oraz 1 decyzja – umorzenie postępowania (sprawa kontynuowana z 2024 r.).

Stan sanitarny skontrolowanych zakładów kosmetycznych oraz solariów oceniony na koniec 2025 r. jako dobry.

7.3. Zakłady tatuażu

W 2025 r. likwidacji uległy 2 zakłady tatuażu wpisane do Centralnego Rejestru Obiektów Nadzorowanych, nadzorem objęto 3 nowe zakłady.

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia objętych nadzorem jest 17 zakładów tatuażu, 1 zakład tatuażu i piercingu, 1 zakład tatuażu i makijażu permanentnego.

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 7 zakładów tatuażu przeprowadzono 7 kontroli. Stan skontrolowanych zakładów tatuażu oceniony na koniec 2025 r. nie budził większych zastrzeżeń.

7.4. Zakłady Odnowy Biologicznej

W 2025 r. nadzorem objęto 4 nowe obiekty.

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia znajduje się 76 zakładów odnowy biologicznej i 2 siłownie.

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 17 zakładów odnowy biologicznej, przeprowadzono 17 kontroli. Stan skontrolowanych zakładów odnowy biologicznej oceniony na koniec 2025 r. nie budził większych zastrzeżeń.

Wydano 2 decyzje: 1 decyzję - zmianę terminu wykonania decyzji – dotyczy jakości wody ciepłej użytkowej oraz 1 decyzję płaćniczą.

7.5. Zakłady, w których świadczone są łącznie różne usługi upiększające ciało

W 2025 r. likwidacji uległo 9 zakładów, w których świadczone są łącznie różne usługi upiększające ciało wpisane do Centralnego Rejestru Obiektów Nadzorowanych, nadzorem objęto 10 nowych obiektów (w tym 1 solarium).

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia objętych nadzorem jest 149 zakładów, w których świadczone są łącznie różne usługi upiększające ciało (142 zakłady fryzjersko – kosmetyczne, 3 zakłady fryzjerskie + solarium, 1 zakład fryzjerski + tatuażu, 1 zakład fryzjersko – kosmetyczny + solarium, 1 zakład stylizacji, 1 zakład odnowy biologicznej + zakład fryzjerski).

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano 11 zakładów, w których świadczone są różne usługi upiększające ciało, przeprowadzono 11 kontroli.

Stan skontrolowanych zakładów, w których świadczone są różne usługi upiększające ciało na koniec 2025 r. nie budził większych zastrzeżeń.

8. STAN SANITARNY OBIEKTÓW OBSŁUGI PASAŻERSKIEJ

8.1. Dworce i stacje kolejowe

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia figuruje 20 obiektów, w tym: Dworzec Główny PKP przy ul. J. Piłsudskiego 105, Wrocław, 1 przystanek kolejowy i 18 stacji kolejowych.

Skontrolowano Dworzec Główny PKP we Wrocławiu, przeprowadzono 1 kontrolę dworca oraz 6 kontroli stacji kolejowych na terenie miasta.

Stan skontrolowanych obiektów oceniony na koniec 2025 roku nie budził zastrzeżeń.

8.2. Dworce autobusowe

W ewidencji PPIS we Wrocławiu znajduje się 1 Dworzec PKS przy ul. Suchej 1 we Wrocławiu. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę dworca, stan sanitarny nie budził większych zastrzeżeń.

8.3. Wiaty przystankowe

Skontrolowano 57 przystanków MPK zlokalizowane na terenie miasta Wrocławia. Zastrzeżenia dotyczyły 3 przystanków autobusowych – stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno – techniczny ławek, brudne wiaty przystankowe (oklejone, ze śladami graffiti), brudne, zakurzone tablice i osłonki na rozkładach jazdy, brudne, zniszczone pojemniki na odpady komunalne, zaśmiecone podłoża przystanków i terenów okalających, zaśmiecone torowiska.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu, ul. Długa 49 we Wrocławiu skierowano pisma zobowiązujące do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego ww. terenów. Po przeprowadzeniu działań korygujących ZDiUM przesłał pisemne odpowiedzi w powyższej sprawie.

Stan sanitarny pozostałych przystanków nie budził większych zastrzeżeń.

8.4. Porty lotnicze

W ewidencji PPIS we Wrocławiu znajduje się 1 port lotniczy pasażerski przy ul. S. Skarżyńskiego 38 we Wrocławiu. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę, stan sanitarny obiektu - bez zastrzeżeń.

8.5. Przystanie

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej zarejestrowany 1 obiekt – Przystań Żeglugi Śródlądowej „Zwierzyniecka”, ul. Z. Wróblewskiego, Wrocław.

Przeprowadzono 1 kontrolę obiektu, stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

8.6. Przejścia graniczne

W ewidencji PPIS we Wrocławiu znajduje się 1 przejście graniczne – lotnicze przy ul. S. Skarżyńskiego 38 we Wrocławiu. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę obiektu, stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

9. STAN SANITARNY CMENTARZY, POMÓW POGRZEBOWYCH; EKSHUMACJE

Cmentarze

W ewidencji PPIS we Wrocławiu na terenie miasta Wrocławia znajduje się 26 cmentarzy, w tym 20 cmentarzy parafialnych i 6 cmentarzy komunalnych. Skontrolowano 10 cmentarzy na terenie Wrocławia, przeprowadzono 10 kontroli. Stan skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Dodatkowo nadzorem objętych jest Zakład Medycyny Sądowej, 19 zakładów usług pogrzebowych funkcjonujących na terenie miasta Wrocławia.

Domy przedpogrzebowe i pogrzebowe

W ewidencji PPIS we Wrocławiu zarejestrowanych jest 8 domów przedpogrzebowych i pogrzebowych. Skontrolowano 3 obiekty, przeprowadzono 3 kontrole.

Stan skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Ekshumacje

W 2025 roku wydane zostały 419 decyzji na ekshumacje oraz 2 decyzje na dochowanie, 48 decyzji na wywóz, przewóz zwłok, szczątków.

10. STAN SANITARNY INNYCH OBIEKTÓW

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej na terenie miasta Wrocławia objętych nadzorem jest 650 pozostałych obiektów komunalnych, w tym: apteki (238 obiektów), hurtownie farmaceutyczne (4), sklepy zielarskie, medyczne (7), parkingi (21), stacje paliw (51), placówki Poczty Polskiej (55), muzea (8), pralnie (6), punkty kontrolne MPK (18), Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt (1), ogrody (2), zoo (1), biblioteki (7), kina (7), teatry, obiekty kultury i sztuki (25), miejskie domy kultury (5), obiekty sportowe (50), galerie i centra handlowe (42), sklepy i hurtownie z odzieżą używaną (24), targowiska (11), sale zabaw (5), szkoły tańca (4), przepompownie i zlewnie ścieków (50), oczyszczalnie ścieków (1), baza przeładunkowa odpadów (1) i inne (6).

Do Centralnego Rejestru Obiektów Nadzorowanych w 2025 r. dopisano 4 nowe obiekty, likwidacji uległo 13 obiektów.

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia skontrolowano: 64 obiekty, przeprowadzono 68 kontroli.

Stan skontrolowanych obiektów nie budził większych zastrzeżeń.

11. STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU

Autobusy miejskie.

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę autobusów miejskich, skontrolowano 28 środków transportu. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tramwaje

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę tramwajów, skontrolowano 43 środki transportu. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2025 r. skontrolowana została również Zajezdnia Tramwajowa „Ołbin”, ul. Słowiańska 16, Wrocław. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pociagi

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę pociągów, skontrolowano 3 środki transportu (składy osobowe Polregio). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Statki i promy pasażerskie

W rejestrze Oddziału Higieny Komunalnej znajduje się 9 statków wycieczkowych. W 2025 r. przeprowadzono 6 kontroli statków. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich

W ewidencji Oddziału Higieny Komunalnej znajdują się 2 autokarawany należące do zakładów pogrzebowych. W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli autokarawanów.

12. PODSUMOWANIE – Sekcja HK

Oceny dokonano na podstawie kontroli obiektów nadzorowanych przez Oddział Higieny Komunalnej, Sekcję Higieny Komunalnej, przeprowadzonych w 2025 r. Stan sanitarny miasta Wrocławia ocenia się jako dobry.

13. Podmioty lecznicze – Wrocław

Poniżej przedstawiono liczbowe zestawienie podmiotów leczniczych oraz praktyk lekarskich działających na terenie Wrocławia w 2025 r.:

1. 35 podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą z rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitalne (w tym 21 szpitali jednodniowych),
2. 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze,
3. 1 hospicjum,
4. 768 przychodni, ośrodków, poradni, ambulatoriów,
5. 12 pogotowi ratunkowych,
6. 15 zakładów rehabilitacji leczniczej (w tym 1 stacjonarny),
7. 2678 praktyk zawodowych,
8. 3 stacje dializ.

13.1. Szpitale

W ramach nadzoru bieżącego przeprowadzono kontrole sanitarne uwzględniając stan techniczny rzutujący na stan sanitarny.

Wydano 20 decyzji administracyjnych, 15 decyzji płatniczych oraz 7 decyzji prolongujących.

Nałożono 2 grzywny w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 700,00 zł.

Ocena stanu technicznego i funkcjonalnego

W 2025 r. przeprowadzono 49 kontroli w szpitalach stacjonarnych i całodobowych (w tym w szpitalach jednodniowych) prowadzących działalność we Wrocławiu.

Skontrolowane szpitale stacjonarne to:

- 1) Szpital Specjalistyczny im. Falkiewicza we Wrocławiu, ul. Warszawska 2, 52-114 Wrocław
- 2) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego, ul. Koszarowa 5, 51-149 Wrocław
- 3) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, ul. H. M. Kamińskiego 73A, 51-124 Wrocław
- 4) Dolnośląskie Centrum Chorób Serca MEDINET, ul. H. M. Kamińskiego 73 A, 51-124 Wrocław
- 5) EMC Instytut Medyczny s.a, ul. Pilczycka 144-148, 54-144 Wrocław
- 6) Uniwersyteckie Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław
- 7) Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., wyb. J. Conrada-Korzeniowskiego 18, 50-226 Wrocław
- 8) Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka-Centrum Medycyny Ratunkowej, ul. gen. A. E. Fieldorfa 2, 54-049 Wrocław
- 9) „MEDFEMINA” sp. z o.o., ul. Borowska 262, 50-558 Wrocław
- 10) Szpital im. św. Jana Pawła II we Wrocławiu, ul. Lekarska 1, 51-134 Wrocław
- 11) Szpital Rehabilitacyjny PROVITA, ul. Bierutowska 63, 51-317 Wrocław
- 12) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji we Wrocławiu ul. Ołbińska 32, 50-223 Wrocław
- 13) Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, pl. L. Hirszfelda 12, 53-413 Wrocław, Jednostka organizacyjna: Centrum Pulmonologii, ul. Grabiszyńska 105, 53-439 Wrocław

14) Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, pl. L. Hirszfelda 12, 53-413 Wrocław

Najczęściej występujące nieprawidłowości w skontrolowanych szpitalach:

- zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian, sufitów (pęknięcia, ubytki farby i tynku, zacieki), płytek ściennych, płytek podłogowych i podłóg (uszkodzenia i nieuszczelność, nierówności),
- zniszczona z ubytkami farby, uszkodzeniami mechanicznymi stolarka drzwiowa i stolarka okienna,
- znacznie wyeksploatowana armatura sanitarna,
- zły stan sanitarno-techniczny oraz higieniczno-sanitarny powierzchni dotykowych,
- brak dostępu do łóżek z trzech stron, w tym dwóch dłuższych,
- brak wentylacji w pomieszczeniach, w których wymagana jest zwiększona wymiana powietrza,
- zły stan higieniczno-sanitarny krtek wentylacyjnych,
- w brudownikach brak płuczki-dezynfektora lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych,
- brak rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę,
- brak wydzielonych zespołów pomieszczeń oddziałów specjalistycznych dla dzieci, dzieci są hospitalizowane w oddziałach specjalistycznych dla dorosłych,
- brak spełniania wszystkich wymagań technicznych i funkcjonalnych w oddziałach dziecięcych,
- częściowo brak prawidłowych izolatek, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla opiekunów,
- częściowy brak pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – przy salach chorych,
- brak wentylacji w pomieszczeniach, w których wymagana jest zwiększona wymiana powietrza,
- w brudownikach brak płuczek-dezynfektorów lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych,
- brak środków transportu bielizny czystej i bielizny brudnej,
- przestrzeń ładunkowa środków transportu nie jest przestrzenią zamkniętą,
- brak wydzielonych miejsc na oddziałach do składowania brudnej odzieży roboczej personelu.

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w podmiotach udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych prowadzone są na bieżąco prace remontowo-budowlane i modernizacja, których zakres wynikał z konieczności realizacji obowiązków nałożonych w decyzjach administracyjnych, aktualnych potrzeb oraz możliwości finansowych podmiotów.

Skontrolowane szpitale jednodniowe:

1) Okolek-Szpital, ul. Legnicka 59/U7, 54-203 Wrocław

2) Klinika dr Nawrocki sp. z o.o., ul. Dolnobrzeska 5A, 54-020 Wrocław

3) Centrum Medyczne ENDO-MED Szpital, pl. Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

Stwierdzone nieprawidłowości to między innymi:

- brak umywalki, płuczki, w brudowniku, brak pomieszczenia higieniczno-sanitarnego wyposażonego dodatkowo w bidet z bezpośrednim dostępem do pokoju badań endoskopowych.

Stan sanitarno-techniczny oraz higieniczno-sanitarny nie uległ pogorszeniu w stosunku do kontroli w poprzednim roku w następujących obiektach:

1. Ośrodek Okulistyki Klinicznej Spektrum - Lecznictwo Szpitalne, ul. Zaolziańska 4, 53-334 Wrocław,
2. Szpital Wrocławskiego Eye-Laser Center, ul. Oławska 9, 50-123 Wrocław,
3. eMKa MED Centrum Medyczne, ul. Ślężna 169, 53-110 Wrocław,
4. Prywatna Przychodnia Lekarska Stefan Skrocki – Zespół Chirurgii Jednego Dnia, ul. Grunwaldzka 69, 50-357 Wrocław,
5. Centrum Medyczne Arsmedis, ul. kard. S. Wyszyńskiego 110, 50-307 Wrocław,

6. Szpital Okulistyczny we Wrocławiu Optegra, ul. Powstańców Śląskich 73-95, 53-332 Wrocław,
7. Artemed Centrum Medyczne, ul. Z. Krasińskiego 29, 50-450 Wrocław,
8. Chirurgia i Dermatologia Estetyczna Dzieci i Dorosłych „BAGŁAJ”, al. Karkonoska 37, 53-015 Wrocław,
9. Centrum Badań Klinicznych Ośrodek Badań Wczesnej Fazy, ul. J. Długosza 4, 51-162 Wrocław,
10. M-MED Grupa Medyczna sp. z o.o., ul. B. Ulanowskiego 18/20, 53-144 Wrocław,
11. Gameta Wrocław Centrum Zdrowia, ul. Chorwacka 41/U1, 51-107 Wrocław,
12. Goya Medical, ul. Królewiecka 161/1, 54-117 Wrocław,
13. AJ Medpoints sp. z o.o., ul. Trawowa 73, 54-614 Wrocław,
14. Centrum Medyczne Nuvamed-Szpital, ul. gen. W. Sikorskiego 26, 53-659 Wrocław.

Postępowanie z odpadami

Odpady medyczne zbierane są w miejscu ich powstawania z zachowaniem segregacji odpadów. Worki na odpady medyczne posiadają widoczne oznakowanie identyfikujące zgodnie z obowiązującymi przepisami. Worki jednorazowego użycia są umieszczane na stelażach lub w sztywnych pojemnikach wielorazowego użycia. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są w miejscu ich powstawania do pojemników jednorazowego użycia. Worki/pojemniki napełniane są do 2/3 objętości. Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się wydzielonymi środkami transportu. Przestrzeń ładunkowa środków transportu jest przestrzenią zamkniętą. W skontrolowanych szpitalach odpady medyczne przechowywane są poza miejscem ich powstawania w odpowiednio przystosowanych do tego celu pomieszczeniach (boksy) oraz w przenośnych urządzeniach chłodniczych. Przestrzegany jest czas oraz temperatura wewnątrz pomieszczeń i urządzeń. Wszystkie skontrolowane szpitale posiadają podpisane umowy na transport i unieszkodliwianie odpadów z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia.

W szpitalach jednodniowych odpady medyczne zbierane są w miejscu ich powstawania, z zachowaniem segregacji odpadów, które wstępnie magazynowane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia. W sąsiedztwie przenośnego urządzenia chłodniczego zapewniono dozownik ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnik na czyste rękawiczki jednorazowe oraz pojemnik na zużyte rękawiczki jednorazowe. Transport wewnętrzny spełnia wymogi określone w obowiązujących przepisach.

Postępowanie z bielizną

Postępowanie z bielizną szpitalną w obiektach stacjonarnej opieki zdrowotnej regulują opracowane i wdrożone procedury, uwzględniające warunki lokalowe oraz zapisy umów zawartych z pralniami zewnętrznymi, piorącymi bieliznę szpitalną i zapewniającymi transport bielizny czystej i brudnej. Odbiór brudnego i dowóz czystego asortymentu wraz z załadunkiem i rozładunkiem odbywa się z wykorzystaniem środków transportu wykonawcy. Szpitale przekazują bieliznę do pralni zapewniających właściwe monitorowanie technologicznego procesu prania i skutecznej dezynfekcji. W szpitalach stosowana jest odzież robocza wielorazowego użycia. Bielizna operacyjna to bielizna jednorazowego oraz wielorazowego użycia. Świadczone są usługi pralnicze z wynajmem bielizny szpitalnej. W kilku przypadkach wdrożono system bezdotykowej identyfikacji i ewidencjonowania bielizny (RFID). Zakres usługi obejmuje wynajem oznakowanej tagami RFID bielizny szpitalnej, odzieży dla personelu medycznego, odzieży operacyjnej. Czysta bielizna dostarczana w opakowaniach foliowych. Wykorzystywana jest technologia RFID HF, która umożliwia zarządzanie bielizną, która znakowana jest tagami RFID poprzez rozpoznawanie rodzaju asortymentu i śledzenie historii obiegu danej sztuki asortymentu. Czysty asortyment posegregowany i szczelnie zapakowany w worki, opisany i zabezpieczony. Wykonawca wyposaża szpital w wózki transportowe oraz w worki na bieliznę, w tym

też worki rozpuszczalne przeznaczone na bieliznę skażoną oraz jednorazowe worki do przechowywania czystego asortymentu. Przestrzeń ładunkowa środków transportu jest przestrzenią zamkniętą.

W szpitalach jednodniowych stosowana jest bielizna szpitalna oraz odzież robocza wielorazowego użycia, a także odzież ochronna jednorazowego użycia. W jednym przypadku podmiot wynajmuje bieliznę oraz inny asortyment oznaczony chipem RFID z niepowtarzalnym kodem od wykonawcy. Praniem bielizny szpitalnej zajmują się podmioty zewnętrzne na zasadach opisanych w umowie. Dostarczanie czystej i odbiór bielizny brudnej jest w obowiązku wykonawcy usługi.

Zaopatrzenie w wodę

Skontrolowane podmioty wykonujące działalność leczniczą z rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zaopatrywane są w wodę z wodociągu sieciowego we Wrocławiu pozostającego pod stałym nadzorem służb sanitarnych.

Zgodnie z wcześniej sporządzonym harmonogramem kontroli na 2025 r. wykonano pobory próbek kontrolnych ciepłej wody użytkowej w obiektach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Wykonano również dodatkowe pobory próbek ciepłej wody użytkowej w związku ze zgłoszonymi wnioskami oraz w ramach kontroli sprawdzających (po podjęciu działań naprawczych przez zarządców obiektów na skutek wydanych decyzji administracyjnych).

Przeprowadzono również akcję o charakterze epidemiologicznym, obejmującą pobór próbek wody ciepłej użytkowej w szpitalach stacjonarnych. Jako dodatkowe punkty pośrednie poboru próbek wybrano oddziały dziecięce (w szczególności neonatologiczne). Pobory próbek wody ciepłej użytkowej wykonano w następujących obiektach:

1. Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywienia Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK,
ul. M. Curie-Skłodowskiej 50/52, Wrocław,
2. Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieków Rozwojowych, Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii, Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK,
ul. T. Chałubińskiego 2-2A, Wrocław,
3. Budynek A Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
4. Budynek B Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
5. Budynek D Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
6. Budynek K Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
7. Medicus Jednostka Szpitalna, pl. Strzelecki 24, Wrocław,
8. Dolnośląskie Centrum Chorób Serca MEDINET - Szpital, ul. H.M. Kamieńskiego 73A, Wrocław,
9. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka Centrum Medycyny Ratunkowej, ul. gen. A. E. Fieldorfa 2, Wrocław,
10. Szpital Rehabilitacyjny Provita, ul. Bierutowska 63, Wrocław,
11. Szpital im. św. Jana Pawła II we Wrocławiu, ul. Lekarska 1, Wrocław,
12. Budynek A3 Szpitala im. J. Gromkowskiego, ul. Koszarowa 5, Wrocław,
13. EuroMediCare Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, ul. Pilczycka 144-148, Wrocław,
14. Szpital Medfemina, ul. Borowska 242, Wrocław,
15. Budynek A Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, pl. L. Hirszfelda 12, Wrocław,
16. Budynek A2 Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, pl. L. Hirszfelda 12, Wrocław,

17. Budynek B Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, pl. L. Hirszfelda 12, Wrocław,
18. Centrum Pulmonologii, ul. Grabiszyńska 105, Wrocław,
19. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego, wyb. Józefa Conrada-Korzeniowskiego 18, Wrocław,
20. Szpital MSWiA we Wrocławiu, ul. Olbińska 32, Wrocław,
21. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, ul. H. M. Kamińskiego 73 A, Wrocław.

Do wiadomości PPIS we Wrocławiu przedkładane były również wyniki badań wody ciepłej użytkowej wykonane przez zarządców/właścicieli budynków, z następujących obiektów:

1. Zespół Chirurgii Estetycznej, ul. Legnicka 56, Wrocław,
2. Dolnośląskie Centrum Chorób Serca Medinet, ul. H. M. Kamińskiego 73A, Wrocław,
3. Szpital Okulistyczny we Wrocławiu Optegra, ul. Powstańców Śląskich 73-95, Wrocław,
4. Medicus Jednostka Szpitalna, pl. Strzelecki 24, Wrocław,
5. Prywatna Przychodnia Lekarska S. Skocki – Zespół Chirurgii Jednego Dnia, ul. Grunwaldzka 69, Wrocław,
6. Budynek A Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
7. Budynek B Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
8. Budynek FA Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
9. Budynek K Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
10. Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego, Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii, Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. T. Chałubińskiego 2-2A USK, Wrocław,
11. Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywienia Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. M. Curie-Skłodowskiej 50/52, Wrocław,
12. Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku, Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami, Klinika Geriatrii, Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, Wybrzeże L. Pasteura 4, Wrocław,
13. Szpital im. św. Jana Pawła II we Wrocławiu, ul. Lekarska 1, Wrocław,
14. Centrum Medyczne Arsmedis, ul. kard. S. Wyszyńskiego 110, Wrocław,
15. Szpital Wrocławskiego Eye-Laser Center, ul. Oławska 9, Wrocław,
16. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej, ul. gen. A. E. Fieldorfa 2, Wrocław,
17. Wrocławskie Centrum Okulistyczne Markuszewski Markuszewska sp. k., ul. Zakładowa 11, Wrocław,
18. Szpital Rehabilitacyjny Provita, ul. Bierutowska 63, Wrocław,
19. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Kamińskiego 73a, Wrocław,
20. Nawmedica Centrum Medyczne, ul. Dolnobrzeska 5a, Wrocław,
21. Goya Medical, ul. Królewiecka 161/1, Wrocław,
22. Opieka Senioralna Długoterminowa i Paliatywna, ul. Poświęcka 8A, Wrocław,
23. Centrum Medyczne Nuvamed – Szpital, ul. gen. W. Sikorskiego 26, Wrocław,
24. Medpoint Szpital, ul. Trawowa 73, Wrocław,
25. Centrum Badań Klinicznych Ośrodek Badań Wczesnej fazy, ul. J. Długosza 4, Wrocław,
26. Chirurgia i Dermatologia Estetyczna Dzieci i Dorosłych „Bagłaj”, al. Karkonoska 37, Wrocław,
27. Artemed Centrum Medyczne, ul. Z. Krasńskiego 29, Wrocław,
28. Szpital Medfemina, ul. Borowska 262, Wrocław,
29. EuroMediCare Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, ul. Pilczycka 144-148, Wrocław,
30. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Szpital, wyb. J. Conrada-Korzeniowskiego 18, Wrocław,
31. Wojewódzki szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego, ul. Koszarowa 5, Wrocław,

32. Szpital MSWiA we Wrocławiu, ul. Olbińska 32, Wrocław,
33. Centrum Pulmonologii, ul. Grabiszyńska 105, Wrocław,
34. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, pl. L. Hirszfelda 12, Wrocław.

Po przeprowadzeniu badań jakości wody ciepłej użytkowej brak skażenia wody w instalacji wewnętrznej budynków, bakteriami z rodzaju *Legionella* stwierdzono w obiektach:

1. Dolnośląskie Centrum Chorób Serca Medinet, ul. H. M. Kamińskiego 73A, Wrocław,
2. Szpital Okulistyczny we Wrocławiu Optegra, ul. Powstańców Śląskich 73-95, Wrocław,
3. Prywatna Przychodnia Lekarska S. Skocki – Zespół Chirurgii Jednego Dnia, ul. Grunwaldzka 69, Wrocław,
4. Budynek A Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
5. Budynek FA Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. Borowska 213, Wrocław,
6. Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego, Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii, Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, ul. T. Chałubińskiego 2-2A USK, Wrocław,
7. Klinika Psychiatrii Uniwersyteckiego Centrum Opieki Stacjonarnej USK, Wybrzeże L. Pasteura 10, Wrocław,
8. Szpital im. św. Jana Pawła II we Wrocławiu, ul. Lekarska 1, Wrocław,
9. Ośrodek Okulistyki Klinicznej Spektrum - Lecznictwo Szpitalne, ul. Zaolziańska 4, Wrocław,
10. Nawmedica Centrum Medyczne, ul. Dolnobrzezka 5a, Wrocław,
11. Goya Medical, ul. Królewiecka 161/1, Wrocław,
12. Opieka Senioralna Długoterminowa i Paliatywna, ul. Poświęcka 8A, Wrocław,
13. Centrum Medyczne Nuvamed – Szpital, ul. gen. W. Sikorskiego 26, Wrocław,
14. Medpoint Szpital, ul. Trawowa 73, Wrocław,
15. Centrum Badań Klinicznych i Ośrodek Badań Wczesnej Fazy, ul. J. Długosza 4, Wrocław,
16. Chirurgia i Dermatologia Estetyczna Dzieci i Dorosłych „Baglaj”, al. Karkonoska 37, Wrocław,
17. Artemed Centrum Medyczne, ul. Z. Kasińskiego 29, Wrocław,
18. Szpital Medfemina, ul. Borowska 262, Wrocław,
19. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Szpital, wyb. J. Conrada-Korzeniowskiego 18, Wrocław.

Po przeprowadzeniu badań jakości wody ciepłej użytkowej średnie skażenie wody w instalacji wewnętrznej budynków, bakteriami z rodzaju *Legionella* stwierdzono w 10 obiektach.

Po przeprowadzeniu badań jakości wody ciepłej użytkowej wysokie skażenie wody w instalacji wewnętrznej budynków, bakteriami z rodzaju *Legionella* stwierdzono w 4 obiektach.

Po przeprowadzeniu badań jakości wody ciepłej użytkowej bardzo wysokie skażenie wody w instalacji wewnętrznej budynków, bakteriami z rodzaju *Legionella* stwierdzono w 5 obiektach.

Nałożono decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności dotyczące nieprawidłowej jakości wody ciepłej użytkowej (*Legionella*) w 7 obiektach.

Wydano decyzje terminowe dotyczące nieprawidłowej jakości wody ciepłej użytkowej w 6 obiektach.

Wydano 18 decyzji płatniczych za badania wody ciepłej użytkowej (*Legionella sp.*).

13.4. Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria

W 2025 r. na terenie Wrocławia przeprowadzono 215 kontroli sanitarnych w podmiotach, w których wykonywana jest działalność lecznicza z rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (w tym 11 kontroli w zakładach rehabilitacji leczniczej).

Wydano 23 decyzje administracyjne, 21 decyzji płatniczych oraz 9 decyzji prolongujących.

Nałożono 3 grzywny w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 1100,00 zł.

Ocena stanu technicznego i funkcjonalnego

Stan sanitarno-techniczny oraz wyposażenie podmiotów leczenia ambulatoryjnego podobnie jak w przypadku szpitali, w dalszym ciągu jest zróżnicowany. Zły stan sanitarny stwierdzono w 23 obiektach.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w skontrolowanych obiektach:

- zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitów (ubytki farby, tynku, pęknięcia, zabrudzenia),
- brak aktualizacji opracowanych procedur działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych,
- procedury medyczne opracowane zbyt ogólnie, nieadekwatne do stanu faktycznego danego podmiotu,
- stanowiska higieny rąk nie są wyposażone w dozowniki ze środkiem dezynfekcyjnym oraz w dozowniki z mydłem w płynie, na stanie butelki z pompką, butelki bez dozowania,
- brak wydzielonych miejsc do składowania odzieży roboczej pracowników,
- brak preparatów w przypadku skażenia materiałem biologicznym,
- dokumentacja procesów sterylizacji prowadzona nieczytelnie,
- kontrole wewnętrzne w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych nie spełniają wymogów określonych w obowiązujących przepisach,
- niewłaściwy transport wyrobów medycznych sterylnych ze sterylizatorni do gabinetów,
- pakiety zawierające sterylny wyrób medyczny nie posiadają daty sterylizacji oraz daty ważności.

W związku z powyższym w stosunku do kontrolowanych podmiotów prowadzone są postępowania administracyjne.

Postępowanie z odpadami

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono prawidłową gospodarkę oraz postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi. Wszystkie skontrolowane podmioty posiadają podpisane umowy na transport odpadów medycznych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach usuwane są do twarodościennych pojemników plastikowych jednorazowego użytku. Pozostałe odpady umieszczane są w plastikowych pojemnikach wyłożonych workami foliowymi. Odpady powstające podczas udzielanych świadczeń zdrowotnych segregowane są w miejscu powstawania z uwzględnieniem ich właściwości oraz sposobu unieszkodliwiania. Transport wewnętrzny odpadów medycznych, z miejsc ich powstawania do miejsca magazynowania, odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Odpady medyczne zbiorczo magazynowane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych, w pomieszczeniach porządkowych lub w wydzielonych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- brak prawidłowego oznakowania identyfikującego na pojemnikach z ostrym sprzętem medycznym,
- brak oznakowania identyfikującego na workach z odpadami medycznymi,
- brak pojemników do transportu wewnętrznego z miejsca wytwarzania odpadów do miejsca wstępnego magazynowania,
- wewnątrz przenośnego urządzenia chłodniczego brak termometru do pomiaru temperatury,
- w sąsiedztwie przenośnego urządzenia chłodniczego brak zapewnionego dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnika na czyste rękawiczki jednorazowe oraz pojemnika na zużyte rękawiczki jednorazowe,
- nieprawidłowa segregacja odpadów medycznych – odpady inne niż niebezpieczne o kodzie 18 01 04 wrzucane są do pojemników na odpady komunalne.

Postępowanie z bielizną

W podmiotach leczniczych stosowana jest odzież robocza wielorazowego użycia oraz bielizna jednorazowego użycia. W większości podmiotów bielizna prana jest przez pracowników we własnym zakresie. W niektórych przypadkach pranie odzieży roboczej odbywa się poza podmiotem w ramach umowy z firmą zewnętrzną. W części zakładów odzież prana na terenie obiektu w wydzielonych pomieszczeniach, w urządzeniach pralniczych. Stosowane są również pralko-suszarki.

Zaopatrzenie w wodę

Skontrolowane podmioty wykonujące działalność leczniczą z rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne zaopatrywane są w wodę z wodociągu sieciowego we Wrocławiu.

13.5. Stacje dializ

Na terenie Wrocławia funkcjonują trzy stacje dializ. W 2025 r. w następujących obiektach nie przeprowadzono kontroli sanitarnej:

- Ośrodek Dializ nr 28 we Wrocławiu, ul. ks. Marcina Lutra 8, Wrocław,
- Ośrodek Dializ nr 54 we Wrocławiu, ul. Marcelego Nenckiego 61, Wrocław,
- Ośrodek Dializ nr 57 we Wrocławiu, ul. Koszarowa 5, Wrocław.

13.6. Praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych

Przeprowadzono 22 kontrole w obiektach, w których wykonywana jest działalność lecznicza w formie praktyk lekarskich oraz 1 kontrolę w obiekcie, w którym wykonywana jest działalność lecznicza w formie praktyki fizjoterapeutycznej.

Wydano 1 decyzję administracyjną oraz 1 decyzję płatniczą.

Ocena stanu technicznego i funkcjonalnego

Kontrola sanitarna jednej z praktyk lekarskich wykazała nieprawidłowości polegające na braku dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk, braku podajnika na czyste rękawiczki jednorazowe oraz braku pojemnika na zużyte rękawiczki jednorazowe przy przenośnym urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, a także brak do wglądu kontroli biologicznej autoklawu. W związku z powyższym w stosunku do kontrolowanej praktyki prowadzone jest postępowanie administracyjne.

Postępowanie z odpadami

W obiektach, w których wytwarzane są odpady medyczne zapewniono odbiór przez uprawnione podmioty. Stosowane są prawidłowe opakowania do gromadzenia odpadów medycznych. Odpady medyczne wstępnie magazynowane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych zainstalowanych w pomieszczeniach porządkowych/gospodarczych. Urządzenia chłodnicze są wyposażone w termometr do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Pojemniki i worki z odpadami medycznymi posiadają widoczne oznakowanie identyfikujące spełniające wymogi określone w obowiązujących przepisach.

Postępowanie z bielizną

W praktykach lekarskich stosowana jest odzież robocza wielorazowego użycia oraz fartuchy jednorazowe (do zabiegów inwazyjnych). Odzież robocza prana jest przez personel we własnym zakresie.

Zaopatrzenie w wodę

Skontrolowane praktyki lekarskie udzielające świadczeń zdrowotnych zaopatrywane są w wodę z wodociągu sieciowego we Wrocławiu.

13.7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze

Ocena stanu technicznego i funkcjonalnego

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne w podmiotach, w których wykonywana jest działalność lecznicza z rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenie zdrowotne – inne niż szpitalne w formie zakładów opiekuńczo-leczniczych.

Stan sanitarno-techniczny oraz higieniczny nie uległ pogorszeniu w stosunku do kontroli w poprzednim roku, w następujących obiektach:

1. Ośrodek Świętego Jerzego we Wrocławiu prowadzący Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, ul. L. Rydygiera 22-28, Wrocław,
2. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek, ul. gen. R. Traugutta 54, Wrocław,
3. Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Profilu Rehabilitacyjnym Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety, ul. Świętego Józefa 2/4, Wrocław.

Postępowanie z odpadami

Wstępne magazynowanie odpadów medycznych odbywa się w przenośnych urządzeniach chłodniczych zainstalowanych w pomieszczeniach porządkowych bądź w wydzielonych pomieszczeniach odpowiednio przystosowanych do tego celu. Zapewniony jest dostęp do umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Zapewniono prawidłowe opakowania zgodnie z wymogami do gromadzenia odpadów medycznych. Urządzenia chłodnicze są wyposażone w termometr do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Pojemniki i worki z odpadami medycznymi posiadają widoczne oznakowanie identyfikujące spełniające wymogi określone w obowiązujących przepisach. Odpady medyczne zbierane są selektywnie zarówno w miejscach ich powstawania, jak i magazynowania. Transport odpadów medycznych odbywa się wydzielonymi środkami transportu z przestrzenią zamkniętą.

Postępowanie z bielizną

W dwóch zakładach praniem bielizny oraz odzieży roboczej personelu zajmuje się podmiot zewnętrzny na zasadach opisanych w umowie wraz z usługą transportu. Praniem odzieży prywatnej pacjentów zgodnie z zawartą umową pomiędzy stronami zajmują się członkowie rodziny. W jednym z zakładów pranie odzieży roboczej personelu, bielizny oraz odzieży pacjentów odbywa się w pralni zlokalizowanej na terenie kontrolowanego podmiotu. Transport bielizny brudnej i bielizny czystej odbywa się wydzielonymi środkami transportu z przestrzenią zamkniętą.

Zaopatrzenie w wodę

Skontrolowane zakłady opiekuńczo-lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych z rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenie zdrowotne – inne niż szpitalne, zaopatrywane są w wodę z wodociągu sieciowego we Wrocławiu.

Do wiadomości PPIS we Wrocławiu przedkładane były wyniki badań wody ciepłej użytkowej wykonane przez zarządców / właścicieli obiektów, z następujących obiektów:

1. Ośrodek Świętego Jerzego we Wrocławiu prowadzący Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, ul. L. Rydygiera 22-28, Wrocław
2. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek, ul. gen. R. Traugutta 54, Wrocław.

Po przeprowadzeniu badań jakości wody ciepłej użytkowej brak skażenia wody w instalacji wewnętrznej budynków, bakteriami z rodzaju *Legionella* stwierdzono w obiektach:

1. Ośrodek Świętego Jerzego we Wrocławiu prowadzący Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, ul. L. Rydygiera 22-28, Wrocław
2. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek, ul. gen. R. Traugutta 54, Wrocław.

13.8. Hospicja

W 2025 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną z nadzoru bieżącego w obiekcie:

Bonifraterskie Centrum Opieki Hospicyjnej we Wrocławiu, ul. Poświęcka 8a, Wrocław.
Po przeprowadzonym w 2024 r. kompleksowym remoncie obiektu, obejmującym zarówno wnętrze budynku, jak i jego elewację, stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny obiektu oceniono na dobry.

14. PODSUMOWANIE – Sekcja HK-PL

Oceny dokonano na podstawie kontroli obiektów nadzorowanych przez Oddział Higieny Komunalnej – Sekcję nadzoru nad podmiotami leczniczymi (HK-PL), przeprowadzonych w 2025 r. Stan sanitarny miasta Wrocławia ocenia się jako dobry.

15. PODSUMOWANIE

Oceny dokonano na podstawie kontroli obiektów nadzorowanych przez Oddział Higieny Komunalnej: Sekcję Higieny Komunalnej oraz Sekcję nadzoru nad podmiotami leczniczymi, przeprowadzonych w 2025 r. Stan sanitarny miasta Wrocławia ocenia się jako dobry.

3. Warunki sanitarne środowiska pracy.

Nadzór nad zakładami pracy

W ewidencji i nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w 2025 r. na terenie miasta Wrocławia znajdowało się **1052** zakłady zatrudniające **91437** osób.

W 2025 roku w zakresie nadzoru nad zakładami pracy na terenie miasta skontrolowano **239** podmiotów zatrudniających **22885** osób co stanowiło **25%** ogółu zatrudnionych. Wśród skontrolowanych podmiotów były zakłady, w których istniały zagrożenia zawodowe tzn. pracownicy na stanowiskach pracy mieli kontakt z czynnikami szkodliwymi lub uciążliwymi dla zdrowia. Do tych czynników należały:

- czynniki chemiczne – tj. dymy spawalnicze zawierające aerozole metali (żelazo, mangan, miedź, chrom, nikiel), gazy (tlenki azotu, tlenek węgla) kwasy, mieszaniny rozpuszczalników organicznych zawierające węglowodory aromatyczne wykazujące działanie rakotwórcze; związki chemiczne występujące w przetwórstwie tworzyw sztucznych
- czynniki fizyczne – tj. hałas, wibracja ogólna i miejscowa
- pyły – zawierające włókna azbestu, wolną krystaliczną krzemionkę, pyły organiczne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego
- czynniki biologiczne – bakterie, wirusy, grzyby i pasożyty.

Na podstawie prowadzonego nadzoru oraz przeprowadzonych badań i pomiarów środowiska pracy stwierdzono, że w warunkach przekroczenia NDS lub NDN czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało **1434** osoby. Przekroczenia najczęściej dotyczyły hałasu. W nadzorowanych obiektach ze względu na brak możliwości technicznych dotyczących obniżenia narażenia na hałas zakłady wprowadziły programy mające na celu zabezpieczenie pracowników przed następstwem szkodliwego działania ponadnormatywnego hałasu. W zakładach tych oznakowano strefy zagrożeń, wprowadzono rotację pracowników na stanowiskach pracy, zastosowano ochronniki słuchu, dobrane zgodnie z tabelą ochron słuchu. Ponadto pracowników poddawano systematycznym badaniom profilaktycznym. Dokonano kontroli warunków pracy i oceniano narażenie zawodowe pracowników zatrudnionych w poszczególnych zakładach pracy.

W 2025 r. na terenie miasta przeprowadzono **268** kontroli w ramach nadzoru nad warunkami pracy.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły

- złego stanu sanitarnego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalnych,
- pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (brak lub nieaktualne pomiary, brak rejestrów badań i kart pomiarów),
- oceny ryzyka zawodowego
- przekroczenia obowiązujących norm czynników szkodliwych (hałas, pyły)
- czynników rakotwórczych (brak rejestrów, brak informacji do DPWIS, nieuwzględnienie w ocenie ryzyka, brak szkoleń),
- stosowania chemikaliów: nieaktualny spis substancji i mieszanin niebezpiecznych, karty charakterystyki w języku obcym, instrukcje BHP nie dostosowane do zagrożeń)

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydano **32** decyzje administracyjne i **46** decyzji płatniczych.

Choroby zawodowe

Skutkami biologicznymi narażenia zawodowego na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy były choroby zawodowe. W 2025 r. zgłoszono **170** spraw dotyczących chorób zawodowych. W **37 przypadkach** wydano decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Najliczniejszą grupę stanowiły choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – **38 %** przypadków, z czego **93%** stanowiły choroby zakaźne wywołane wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19). Drugie, co do częstości występowania były przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat, stanowiąc **32%** ogółu zachorowań. Stwierdzono również **5** przypadków przewlekłej choroby układu ruchu spowodowanej sposobem wykonywania pracy (**13%** ogółu zachorowań), **4** przypadki przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego spowodowanej sposobem wykonywania pracy (**11%** ogółu zachorowań) oraz **1** przypadek pylicy płuc pod postacią pylicy azbestowej i **1** przypadek choroby wibracyjnej (po **3,0%** ogółu zachorowań).

Największą liczbę chorób zawodowych stwierdzono w resorcie ochrony zdrowia. W tej grupie zawodowej w 2025 roku stwierdzono **14** przypadków zachorowania na choroby zakaźne.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu wydał **26 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej**. Wykonał również oceny środowiska pracy dla potrzeb jednostek orzekających oraz Inspektorów Sanitarnych na terenie kraju.

Nadzór nad chemikaliami

W **2025** roku w zakresie nadzoru nad chemikaliami na terenie miasta skontrolowano **106** podmiotów. Wśród skontrolowanych podmiotów byli producenci, importerzy, formulatorzy oraz dystrybutorzy substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych, detergentów i prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3.

W ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono **107** kontroli w zakresie produkcji oraz wprowadzania do obrotu produktów chemicznych. Podczas **20** kontroli stwierdzono nieprawidłowości.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły:

- klasyfikacji, pakowania i oznakowania produktów biobójczych
- produktów biobójczych udostępnianych na rynku niezgodnie z warunkami pozwolenia
- informacji w łańcuchu dostaw (karty charakterystyki niezgodne z załącznikiem II rozporządzenia REACH)
- oznakowania produktów chemicznych sporządzonego niezgodnie z tytułem III i IV rozporządzenia CLP.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydano **14** decyzji administracyjnych i **20** płatniczych. Nie nałożono mandatów karnych.

Nadzór nad kosmetykami

W **2025** roku przeprowadzono łącznie **73** kontrole w zakresie przestrzegania przepisów prawnych dotyczących produktów kosmetycznych w mieście Wrocław.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych wydano **35** decyzji administracyjnych w tym **13 decyzji nakładających karę pieniężną na łączną kwotę 15400 zł**, **6** decyzji o wycofaniu z obrotu / zaprzestania udostępniania na rynku produktów kosmetycznych, oraz **12** decyzji opłatowych za

czynności kontrolne. Wydano również **1** tytuł wykonawczy oraz **1** postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia.

W 2025r do PSSE we Wrocławiu wpłynęły **22** wnioski dotyczące wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzane u importerów produktów kosmetycznych dotyczyły:

- niezgodności raportu bezpieczeństwa z załącznikiem I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych,
- braku przeprowadzonej oceny bezpieczeństwa dla produktów kosmetycznych,
- braku opisu metod produkcji,
- braku oświadczenia o zgodności z dobrą praktyką produkcji,
- braku dowodów deklarowanego działania produktów kosmetycznych,
- braku systemu gromadzenia danych na temat działań niepożądanych i ciężkich działań niepożądanych
- braku zgłoszeń do Komisji Europejskiej (za pośrednictwem portalu Cosmetic Products Notification Portal (CPNP)) wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych,
- niewłaściwego oznakowania produktów kosmetycznych
- stosowania oświadczeń, że produkt zawiera określony składnik, którego nie wykazano w wykazie.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzane u dystrybutorów dotyczyły udostępnianie produktów kosmetycznych z substancją zakazaną w składzie oraz oznakowania, w tym:

- braku oznakowania w języku polskim,
- pomijania opisu funkcji produktów kosmetycznych,
- oświadczeń, przedstawiających w złym świetle składniki legalnie i bezpiecznie stosowane w innych produktach (np. paraben free),
- braku ulotek z wymaganymi ostrzeżeniami lub dołączane ulotki w języku innym niż język polski,
- braku imienia i nazwiska lub zarejestrowanej firmy oraz adresu osoby odpowiedzialnej lub skróconej identyfikowalnej nazwy osoby odpowiedzialnej z siedzibą na terenie Wspólnoty (Unii Europejskiej) lub brak wyróżnienia podmiotu odpowiedzialnego,
- brak numeru partii lub oznaczenia pozwalającego na identyfikację partii produktu,
- nazwy składników niezgodne z międzynarodowym nazewnictwem INCI,
- daty minimalnej trwałości nie poprzedza zwrot „najlepiej zużyć przed końcem” lub symbol
- na pojemnikach produktów kosmetycznych występują oświadczenia, przypisujące produktom szczególne lub niepowtarzalne cechy, które posiadają podobne produkty (symbol skaczącego króliczka „leaping bunny”),

Na terenie miasta Wrocławia pojawiły się osoby wytwarzające produkty kosmetyczne w warunkach domowych lub przepakowujące produkty kosmetyczne z oryginalnego opakowania w opakowania zastępcze, tworząc tzw. próbki kosmetyków bez świadomości, że w ten sposób stają się osobami odpowiedzialnymi za nowo wytworzony produkt, najczęstsze nieprawidłowości w tym zakresie to:

- wytwarzanie produktów bez wpisu do wykazu zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne,
- wprowadzanie do obrotu produktów kosmetycznych bez spełniania wymogów dotyczących oceny bezpieczeństwa – brak raportów bezpieczeństwa,
- brak właściwego oznakowania produktów kosmetycznych.

W związku z brakiem dokumentacji dotyczącej oceny bezpieczeństwa produktów kosmetycznych, niezbędnych i wymaganych przez przepisy prawa informacji na opakowaniach produktów kosmetycznych produkty te, mogą zagrażać zdrowiu konsumentów i przyczynić się do wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia w wyniku zastosowania produktu kosmetycznego z niezachowaniem szczególnych środków ostrożności, a także wbrew jego funkcjom. Ponadto, należy zwrócić szczególną uwagę na produkty zawierające substancje zakazane, które zagrażają życiu i zdrowiu ludzi, a także oświadczenia zamieszczane na opakowaniu produktu kosmetycznego mogące mieć bezpośredni wpływ na ich wybór przez potencjalnych konsumentów.

Istnieje zatem konieczność kontynuowania działań nadzorowych w tym zakresie w celu wyeliminowania niezgodności produktów znajdujących się na rynku i poprawy sytuacji w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych przez producentów, importerów oraz dystrybutorów produktów kosmetycznych.

Środki zastępcze (dopalacze)

W 2025 r. kontynuowana była współpraca z Policją w zakresie monitorowania przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, oraz podejmowania działań kontrolnych w tym zakresie.

W 2025 r. wpłynęło jedno zgłoszenie dotyczące podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Informacja nie została potwierdzona w trakcie wykonywania czynności służbowych.

W ocenianym okresie zakończono w sumie **28** postępowań administracyjnych, w tym **11** postępowań umorzono z powodu ich bezprzedmiotowości, **17** postępowań zakończono zakazem wprowadzania do obrotu, nakazem wycofania z obrotu, orzeczeniem o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu środków zastępczych. Skierowano także 2 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabryczna.

Na przestrzeni 2025 r. wpłynęło **6** zgłoszeń dot. zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Podsumowując, należy stwierdzić, że w 2025 r. będą prowadzone dalsze czynności zmierzające do zakończenia pozostałych postępowań administracyjnych (obecnie w toku pozostaje **6** postępowań), zniszczenia największej partii produktów, oraz przeprowadzenia postępowań w sprawach obciążenia stron kosztami. Koniecznym jest również dalsze prowadzenie monitoringu rynku dot. wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz realizowanie zadań w zakresie zgłaszanych podejrzeń zatruc środków zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

4. Warunki sanitarne w placówkach oświatowo - wychowawczych.

Na terenie **miasta Wrocławia** w 2025 r., dokonano łącznie **247** kontroli placówek, w tym:

- **58** kontroli żłobków i klubów dziecięcych;
- **72** kontrole przedszkoli i punktów przedszkolnych;
- **38** kontroli szkół podstawowych;
- **6** kontroli techników;
- **12** kontroli liceów;
- **1** kontrola szkoły branżowej;
- **2** kontrole szkoły policealnej;
- **18** kontroli zespołów szkół;
- **8** kontroli szkół wyższych;
- **5** kontroli domów studenckich;
- **2** kontrole burs i internatów;
- **2** kontrole młodzieżowych ośrodków wychowawczych;
- **1** kontrolę specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego;
- **1** kontrolę placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- **3** kontrole placówki wsparcia dziennego;
- **16** kontroli placówek wypoczynku;
- **2** kontrole placówki warsztatowo-językowej dla dzieci

Przedmiotem oceny w czasie kontroli sanitarnych, były, m.in.

- stan techniczny i sanitarny pomieszczeń i ich wyposażenie;
- ilość i jakość urządzeń sanitarnych;
- dostosowanie do zasad ergonomii;
- posiadanie przez placówki atestów/certyfikatów na sprzęt meblowy, sportowy i urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw;
- prawidłowo ułożone tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych;
- właściwe oświetlenie sztuczne;
- posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego;
- opieka medyczna nad uczniami, prowadzenie dożywiania w szkołach.

Przedmiotem oceny w czasie prowadzonych kontroli, były także zagadnienia związane z przestrzeganiem przepisów BHP, w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin. Nieprawidłowości skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego, zostały opisane w poszczególnych grupach obiektów.

Charakterystyka poszczególnych grup obiektów

ŻŁOBKI i KLUBY DZIECIĘCE

W 2025 roku, na **182** żłobków i **17** klubów dziecięcych, które objęto nadzorem – skontrolowano **35** żłobków i **4** kluby dziecięce. W skontrolowanych obiektach opieką objętych było **1778** dzieci.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że placówki te znajdowały się w budynkach przystosowanych, o dobrym standardzie technicznym. Nieprawidłowości, stwierdzone w czasie czynności kontrolnych tych obiektów, dotyczyły m.in.

- braku osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci;
- braku możliwości korzystania z brodzika z natryskiem do mycia ciała dziecka;
- braku certyfikatów dla sprzętu stanowiącego wyposażenie placu zabaw;

- braku wyniku badania wody w zakresie parametru *Legionella sp.*, pobranej na wewnętrznej instalacji wody w budynku;
- braku wspomagania mechanicznego wentylacji w ubikacjach dla dzieci (bez okien).

Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości, skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego, wydano decyzje administracyjne, mające na celu przywrócenie właściwych warunków w skontrolowanych żłobkach. W kontrolowanych żłobkach i klubach dziecięcych, nie stwierdzono złego stanu sanitarno-porządkowego, a zatem nie wystawiono mandatu w tym zakresie.

Poprawę warunków wyegzekwowano w 1 placówce, w związku z wykonaniem obowiązków nałożonych w decyzji PPIS we Wrocławiu.

PRZEDSZKOLA I INNE FORMY WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

W 2025 roku, skontrolowano **35 przedszkoli i 6 punktów przedszkolnych** na **224** przedszkoli i **89** punktów przedszkolnych objętych ewidencją. W skontrolowanych placówkach, opieką objętych było **2773** dzieci. Kontrole wykazały, że placówki te zlokalizowane były w budynkach przystosowanych. W czasie przeprowadzonych czynności kontroli, stwierdzono nieprawidłowości, m.in.

- brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci;
- brak prawidłowego oświetlenia (zgodnego z Polską Normą), także nieczynne lampy;
- brak do wglądu aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach budynku;
- wytarte z powłok lakieru, trudne do utrzymania w czystości podłogi parkietowe w salach zajęć dzieci;
- ubytki i ślady zalania paneli;
- brak aktualnej dokumentacji medycznej personelu do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- brak jednorazowych ręczników papierowych lub suszarki do rąk w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dzieci;
- zbyt gorąca woda w urządzeniach sanitarnych w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dzieci;
- brak wyniku badania wody w zakresie parametru *Legionella sp.*, pobranej na wewnętrznej instalacji wody w budynku;
- brak w oknach pomieszczeń sal pobytu dzieci ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem;
- brak dostosowania mebli (stoliki krzesła) do wymagań ergonomii;
- zły stan sanitarno-techniczny sufitów w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla dzieci;
- zły stan sanitarno-techniczny ścian w sali zajęć ruchowych;
- w ubikacji pracowników, brak pomieszczenia izolującego, wyposażonego w umywalkę do mycia rąk;
- brak zapewnionej centralnej regulacji mieszkania ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dzieci.

Wszystkie stwierdzone w czasie kontroli sanitarnych obiektów nieprawidłowości, skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego, a następnie wydaniem decyzji, mających na celu przywrócenie właściwych warunków w tych placówkach. Kontrole nie wykazały złego stanu sanitarno-porządkowego, w związku z tym nie nałożono mandatu.

W wyniku usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w 4 przypadkach nastąpiła poprawa warunków w placówkach.

Kontrole obejmowały także sprawdzenie ergonomii mebli przedszkolnych. W skontrolowanych pod tym względem 41 placówkach, wykazano, że łącznie w 2344 stanowiskach, rozmieszczonych w 137 oddziałach – nie wystąpiły nieprawidłowości dotyczące dostosowania mebli do warunków antropometrycznych dzieci przedszkolnych.

SZKOŁY FUNKCJONUJĄCE SAMODZIELNIE, ZESPOŁY SZKÓŁ, PLACÓWKI KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO

W roku 2025, skontrolowano 44 placówki, w tym: 23 szkoły podstawowe, 7 liceów ogólnokształcących, 2 technika, 1 szkołę branżową, 1 szkołę policealną, 10 zespołów szkół, na 266 wszystkich objętych ewidencją. Wykonano łącznie 77 kontrole sanitarne tych placówek. W skontrolowanych placówkach, nauczaniem objęto:

- 4051 uczniów w szkołach podstawowych;
- 1086 uczniów w liceach ogólnokształcących;
- 40 uczniów w szkołach policealnych;
- 2996 uczniów w zespołach szkół.

W 2 skontrolowanych szkołach ukarano mandatami o łącznej wysokości 400 zł osoby odpowiedzialne za stan porządkowy, który budził zastrzeżenia. Ponadto w czasie kontroli części szkół podstawowych, stwierdzono nieprawidłowości, m.in.

- brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w salach lekcyjnych;
- zły stan sanitarno-techniczny ścian sal lekcyjnych i toalet uczniowskich;
- brak zapewnionych standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla dziewcząt i chłopców;
- zły stan techniczny sanitariatów uczniowskich, w tym drzwi kabin ustępowych, stelaży podtrzymujących umywalki, osłon na grzejnikach;
- zły stan sanitarno-techniczny umywarek w łazience uczniów przy bloku sportowym;
- brak właściwej wentylacji szatni uczniowskiej;
- brak do wglądu aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach budynku;
- zły stan techniczny rolet chroniących pomieszczenia sal zajęć przed nadmiernym nasłonecznieniem (uszkodzone);
- brak pomieszczenia lub wydzielonego miejsca na szatnię dla pracowników lub szafkę na odzież wierzchnią.

Nieprawidłowości w skontrolowanych liceach, dotyczyły m.in.

- złego stanu sanitarno-technicznego sufitów i ścian sal lekcyjnych oraz toalet uczniowskich;
- złego stanu sanitarno-technicznego podłóg parkietowych w salach lekcyjnych;
- skorodowanych rur grzewczych.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w technikach, wykazały następujące nieprawidłowości, m.in.

- uciążliwy zapach pochodzący z ubikacji;
- brak do wglądu aktualnej dokumentacji potwierdzającej poprawne działanie wentylacji;
- zły stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów przyziemia oraz brak wentylacji tych pomieszczeń.

W skontrolowanych zespołach szkół, stwierdzono nieprawidłowości, m.in.

- zły stan techniczny ogrodzenia budynku;
- zły stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów i podłóg pomieszczeń;
- brak w łazienkach ręczników papierowych lub suszarki do rąk;

- brak do wglądu aktualnych pomiarów wentylacji mechanicznej lub protokołu z okresowej kontroli przewodów kominowych, a tym samym brak możliwości zweryfikowania poprawnego działania wentylacji w pomieszczeniach;
- zacieki związane z nieprawidłowościami w pokryciu dachowym budynku;
- brak wyniku badania wody w zakresie parametru *Legionella sp.*, pobranej na wewnętrznej instalacji wody w budynku;
- brak możliwości korzystania z opieki stomatologicznej uczniom uczęszczającym do placówki;
- brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w salach lekcyjnych;
- brak zapewnionych standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla uczniów;
- brak do wglądu aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach budynku;
- brak drzwi do kabin ustępowych w toaletach uczniowskich;
- brak drzwi działowych pomiędzy umywalnią a pomieszczeniami z kabinami w toaletach uczniowskich;
- uszkodzone ogrodzenie budynku z ubytkami;
- źle zabezpieczone boisko zewnętrzne do gry w piłkę nożną (uszkodzona siatka);
- zły stan techniczny nawierzchni boiska do gry w piłkę nożną, nawierzchni boiska do gry w kosza, nawierzchnię bieżni;
- usytuowanie pomieszczeń sal lekcyjnych w przyziemiu budynku (poniżej poziomu urządzonego przy budynku).

We wszystkich wyżej wymienionych placówkach, w których stwierdzono nieprawidłowości, wszczęto postępowanie administracyjne, mające na celu przywrócenie dobrego stanu sanitarno-higienicznego tych placówek.

W wyniku usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w 4 placówkach nastąpiła poprawa warunków w placówkach.

Pod względem oceny dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów skontrolowano **9 szkół podstawowych i 4 zespoły szkół**. W **85** oddziałach, wchodzących w skład szkół podstawowych, skontrolowano **582** stanowiska, natomiast w **26** oddziałach zespołów szkół, skontrolowano **494** stanowiska. W każdym z tych przypadków, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto w 2025 roku, dokonano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w **9 szkołach podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym oraz 2 zespołach szkół**. Kontrolą w tym zakresie, objęto **103** oddziałów w szkołach podstawowych, **34** oddziały w liceach oraz **36** w zespołach szkół. Także w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Gabinety profilaktyki zdrowotnej zapewniono w skontrolowanych **13 szkołach podstawowych, 1 liceum i 5 zespołach szkół**. W placówkach tych, korzystano także z gabinetów stomatologicznych, zlokalizowanych poza terenem szkoły.

Przedmiotem oceny w czasie prowadzonych kontroli, było także przestrzeganie przepisów BHP, w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin. Kontrole w tym zakresie przeprowadzono w **4 szkołach podstawowych 1 liceum oraz 2 zespołach szkół**. We wszystkich skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W zakresie żywienia: **13 szkół podstawowych** wydawało ciepłe posiłki dla **2132** uczniów (w tym **18** uczniów korzystało z dofinansowania); **3 zespoły szkół** wydawały ciepłe posiłki dla **1073** uczniów (w tym 5 uczniów korzystało z dofinansowania).

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO, PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

W 2025 roku skontrolowano **4 domy studenckie**, w których przebywało **1356** studentów. Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości, które dotyczyły, m.in.

- braku aktualnej dokumentacji medycznej personelu do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- złego stanu sanitarno-technicznego schodów klatki schodowej i zewnętrznych budynku;
- złego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w pomieszczeniach domu studenckiego;
- złego stanu technicznego wyposażenia łazienki (brodzik);
- braku do wglądu aktualnego, zgodnego z Polską Normą protokołu pomiaru natężenia oświetlenia sztucznego;
- złego stanu sanitarno-technicznego stolarki drzwiowej.

Przeprowadzono **2** kontrole sanitarne burs i internatów, zapewniających miejsce dla **106** uczniów, **2 młodzieżowych ośrodków wychowawczych** (pobyt **75** uczniów), 1 specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego i kontrolę **1 placówki opiekuńczo-wychowawczej**, w ramach kontroli interwencyjnych. Ponadto skontrolowano **3 placówki wsparcia dziennego**, w których skorzystało łącznie **75487** uczniów.

Kontrola bursy wykazała nieprawidłowości, polegającej na braku wyniku badania wody w zakresie parametru *Legionella sp.*, pobranej na wewnętrznej instalacji wody w budynku; W skontrolowanych poradniach psychologicznych, stwierdzono nieprawidłowości, polegające m.in. na:

- braku do wglądu wyników badania wody w zakresie parametru *Legionella sp.*, pobranej na wewnętrznej instalacji wody w budynku;
- złego stanu sanitarno-techniczny ścian, sufitów i podłóg w pomieszczeniach;
- braku bieżącej ciepłej wody w toalecie;
- braku właściwej wentylacji w gabinecie pedagogicznym i terapeutycznym;
- braku potwierdzenia wyposażenia w certyfikowany, ergonomiczny sprzęt do pracy specjalistów z pacjentem.

W przypadku tych placówek, wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzje, mające na celu usunięcie ww. nieprawidłowości.

Poprawę warunków technicznych wyegzekwowano w **2** placówkach, w wyniku wykonania obowiązków nałożonych decyzjami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu.

SKOŁY WYŻSZE

W 2025 r., skontrolowano **3** szkoły wyższe, w których nauczaniem objęto **7570** uczniów (studentów) na **24** uczelnie objęte nadzorem (**237** obiektów). Przeprowadzono **8** kontroli, w czasie, których stwierdzono nieprawidłowości, m.in.

- brak do wglądu aktualnej dokumentacji medycznej personelu do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- zły stan sanitarno-techniczny sufitów, ścian i podłóg sal lekcyjnych;
- brak prawidłowego oświetlenia (zgodnego z Polską Normą), także nieczynne lampy, potwierdzonego aktualnymi pomiarami natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach budynku;

Powyższe nieprawidłowości, skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego oraz wydaniem decyzji, mającej na celu poprawę warunków obiektu.

PLACÓWKI WYPOCZYNKU

W 2025 roku dzieci w czasie wypoczynku letniego korzystały w **7** przypadkach z obiektów całorocznych usług hotelarskich, **3** przypadkach z obiektów sezonowych oraz **527** w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania. Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolował **10 wypoczynków letnich** w miejscu zamieszkania (oraz **1** kontrolę) na **537** wszystkich zgłoszonych turnusów. Kontrole wykazały, że z pobytu w placówkach skorzystało **218** dzieci i młodzieży.

W skontrolowanych placówkach organizatorzy wypoczynku zapewнили uczestnikom dożywianie. W czasie wypoczynku nie odnotowano zgłoszeń interwencyjnych.

W czasie wypoczynku zimowego zgłoszono **9** wypoczynków w obiektach całorocznych usług hotelarskich, **1** w obiekcie sezonowym a pozostałe (**158** zgłoszeń) w formie w miejscu zamieszkania. Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolował **5 wypoczynków zimowych**, (na łącznie: **168** zgłoszonych), w tym **1** w obiektach całorocznych usług hotelarskich i **4** w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania. Kontrole wykazały, że z pobytu w placówkach skorzystało **437** dzieci i młodzieży. W czasie wypoczynku nie odnotowano zgłoszeń interwencyjnych.

Zarówno w czasie wypoczynku letniego jak i zimowego, w skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości, które skutkowałyby wszczęciem postępowania administracyjnego.

5. Stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS we Wrocławiu w 2025 r. we Wrocławiu wpisanych jest 11 006 zakładów:

- 516 zakładów produkcji żywności,
- 6 286 zakładów obrotu żywnością,
- 3 955 zakładów żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego,
- 249 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Skontrolowanych zostało 2 666 zakładów. Przeprowadzono w nich 3 487 kontroli w tym 844 kontroli interwencyjnych w związku z powiadomieniami Głównego Inspektora Sanitarnego w ramach systemu RASFF (systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach) oraz w związku z interwencjami klientów i konsumentów (co stanowi zaledwie 24% wszystkich kontroli). Powiadomienia wychodzące do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w ramach systemu RASFF dotyczyły:

- produktu pn. „Figi suszone” zakwestionowanego ze względu na stwierdzenie przekroczenia NDP ochratoksyny A na poziomie 23 µg/kg,
- produktu pn. „Mango Palmer” zakwestionowanego ze względu na stwierdzenie przekroczenia NDP etofenproksu na poziomie $0,043 \pm 0,022$ mg/kg,
- produktu pn.: „Chude mięso mielone z fileta z piersi kurczaka świeże” zakwestionowanego ze względu na stwierdzenie w 1 z 5 zbadanych próbek środka spożywczego obecności pałeczek z rodzaju Salmonella,
- produktu pn. „dmBio Mus z orzechów nerkowca z maliną” w ramach ochrony prewencyjnej konsumentów ze względu na brak możliwości wykluczenia obecności bakterii Salmonella w produkcie,
- produktu pn. „dm BIO Granola Crunchy z owocami jagodowymi” w ramach ochrony prewencyjnej konsumentów ze względu na brak możliwości wykluczenia obecności w produkcie składnika alergennego (łubinu), przez co oznaczenie ww. produktu dotyczące alergenów było niepoprawne,
- produktu pn. „Ryż Biały długoziarnisty”, marki „Plony Natury”, w związku ze skargą konsumentką w sprawie stwierdzenia ciała obcego (kawałka szkła) w produkcie.

Natomiast interwencje konsumentkie dotyczyły głównie nieprawidłowości na etapie produkcji, przechowywania środków spożywczych oraz złej jakości organoleptycznej gotowych wyrobów.

W roku 2025 utrzymano metodę oceny zakładów na podstawie arkusza oceny. Kategoryzacja zakładów prezentuje się następująco: kategorię niskiego ryzyka uzyskały 3 820 zakłady, kategorię średniego ryzyka uzyskały 4 371 zakłady, natomiast kategorię wysokiego ryzyka 2 815.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów w 2025 r. oceniano zgodnie z ustalonymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi obowiązujące przepisy prawne.

W 2025 r. wydano 682 decyzji administracyjnych, w tym 8 decyzji o zakazie wprowadzenia do obrotu środków spożywczych. Skierowano 17 wniosków o nałożenie kary pieniężnej przez Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z wydanymi decyzjami zatwierdzenia, prowadzenie działalności gospodarczej bez decyzji zatwierdzenia lub bez uzyskanego wpisu do rejestru, za nieprawidłową prezentację i reklamę środków spożywczych, w tym za nieprzestrzeganie wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych, określonych w przepisach rozporządzenia nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. Urz. UE L 304 z 21.11.2011 r., str. 18) oraz za utrudnianie kontroli. Decyzją PPIS we Wrocławiu unieruchomiono 3 zakłady. Skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu za niestawiennictwo na kolejne wystosowane wezwania organu oraz 1 wniosek do prokuratury w związku z podejrzeniem zafałszowania etykiet na opakowaniach jednostkowych środków spożywczych- usuwanie terminów przydatności do spożycia. Za zaniedbania sanitarno-porządkowe nałożono 465 mandatów na kwotę 143 750 zł.

Z zakładów produkcyjnych, miejsc obrotu detalicznego i hurtowego żywności, w zakładach prowadzących obrót materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 347 próbki żywności, 67 zdyskwalifikowano. Próbkę dyskwalifikowano m.in. ze względu na znakowanie, nieprawidłowe cechy organoleptyczne, wynik niezgodny z kryteriami mikrobiologicznymi. Uzyskane wyniki były podstawą do dalszego podejmowania działań administracyjnych.

Kontrole graniczne prowadzone są w agencjach celnych oraz w dwóch urzędach celnych na terenie miasta Wrocławia, a także w magazynach czasowego składowania, kontrole produktów na eksport w magazynach producentów żywności. Nie stwierdzono niezgodności, co do identyfikacji lub miejsca przeznaczenia przesyłek, jak również, co do zgodności pomiędzy przesyłkami a certyfikowanymi gwarancjami. Importowane produkty posiadały znakowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami. W związku z tym nie wydano decyzji o zakazie wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej.

Liczba kontroli granicznych towarów z importu i na eksport pozostaje na zbliżonym do roku ubiegłego poziomie. W czasie kontroli produktów pochodzących z importu przeprowadzono **511 kontroli**, dot. żywności i oceniono 1 489 jej partii. W przypadku materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oceniono 1 555 partii w czasie **581 kontroli**. W roku 2025 wydano **847 świadectw** o braku zastrzeżeń do jakości zdrowotnej dla żywności przeznaczonej na eksport.

W nadzorowanych zakładach żywnościowo- żywieniowych najczęściej kwestionowano:

- brak zapewnionego prawidłowego układu funkcjonalnego pomieszczeń,
- nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny i/lub porządkowy w pomieszczeniach zakładu,
- brak zapewnionych prawidłowych warunków magazynowania żywności oraz brak zachowanej segregacji surowców w opakowaniach transportowych od półproduktów i gotowych wyrobów,
- wyeksploatowane urządzenia i sprzęty, w tym meblowe,
- brak prawidłowego oznakowania środków spożywczych,
- brak prawidłowego znakowania pobieranych i przechowywanych próbek żywności,
- brak szkoleń zatrudnionych pracowników i zapisów z prowadzonej kontroli wewnętrznej,
- brak na bieżąco prowadzonych zapisów z krytycznych punktów kontrolnych CCP oraz punktów kontrolnych CP,
- brak aktualnych wyników z badań wody stosowanej w produkcji,

- brak weryfikacji opracowanej dokumentacji, procedur i instrukcji GHP/GMP (dobrej praktyki higienicznej, produkcyjnej) i HACCP (systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontrolnych).

W analizowanym okresie ustalono, że w 93 % zakładów wprowadzono zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP/GMP), a system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP wdrożono w 67 % w stosunku do zakładów ujętych w rejestrach PPIS.

W roku sprawozdawczym w zakładach zlokalizowanych na terenie miasta Wrocławia nie zarejestrowano potwierdzonego przypadku zatrucia pokarmowego w zakładach żywienia zbiorowego.

Charakterystyka skontrolowanych zakładów

1. Zakłady produkcji środków spożywczych

Rodzaj zakładu	Wg rejestru zakładów
Wytwórnice lodów	28
Automaty do lodów	20
Piekarnie	71
Ciastkarnie	90
Przetwórnice owocowo- warzywne i grzybowe	7
Browary i słodownie	6
Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	1
Zakłady garmażeryjne	36
Wytwórnice makaronu	1
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	13
Wytwórnice koncentratów spożywczych	2
Wytwórnice chrupek, chipsów i prażynek	1
Wytwórnice suplementów diety	20
Producenci pierwotni	10
Rolniczy Handel Detaliczny	1
Dostawcy bezpośredni	1
Producenci pierwotni i RHD	1
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	1
Producenci żywności w warunkach domowych	180
Inne wytwórnice żywności	26

W 2025 r. w grupie zakładów produkcji żywnością ogółem zatwierdzono 47 nowopowstałych zakładów. Skontrolowano 212 zakładów, w których przeprowadzono 335 kontroli, w tym 33 kontrole interwencyjne. Kontrole te przeprowadzano głównie ze względu na niewłaściwą jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym: w zakresie nieprawidłowego odprowadzenia ścieków, niewłaściwego postępowania z odpadami, a także w ramach powiadomień w systemie RASFF.

W roku 2025 w dalszym ciągu utrzymywał się trend rejestracji podmiotów działających na rynku spożywczym przygotowujących żywność w pomieszczeniach używanych głównie jako prywatne lokale mieszkalne, ale gdzie regularnie przygotowuje się żywność w celu wprowadzenia jej do obrotu handlowego na małą skalę. W większości są to obiekty prowadzone głównie w formie działalności nierejestrowanych przez osoby pochodzenia polskiego oraz przez obcokrajowców, w tym pochodzących z Ukrainy.

W okresie sprawozdawczym wydano 71 decyzji administracyjnych w tym 5 zakazujących wprowadzanie do obrotu środków spożywczych. Za nieprawidłowości sanitarno-porządkowe na przedsiębiorców nałożono 47 mandatów karnych na kwotę 15 000 zł.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem tłuszczu wykorzystywanego do zanurzeniowego smażenia wyrobów piekarniczych i ciastkarskich ocenie poddawano próbki frytury, oleju i smalcu w zakładach produkcyjnych, dla których wykonano szybki test tzw. oleotest na zawartość związków polarnych. Niezgodności w badanych próbkach nie stwierdzono.

W okresie sprawozdawczym pobrano do badań laboratoryjnych z zakładów produkcyjnych 33 próbek żywności, 10 zostały zdyskwalifikowanych. Zakwestionowano oznakowanie wprowadzanych do sprzedaży lodów, ze względu na brak pełnej informacji o składnikach oraz brak wyszczególnionych alergenów na informacji dostępnej w punkcie sprzedaży dla klienta. Ponadto w grupie automatów do lodów badania wykazały zanieczyszczenie bakteriami z rodziny Enterobacteriace.

W roku sprawozdawczym na terenie Wrocławia znajdowało się 71 piekarni, w tym zatwierdzono i wpisano do rejestru zakładów podlegających kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej 8 nowych zakładów. Nadal utrzymywał się trend powstawania piekarni typu gruzińskiego prowadzonych przez obcokrajowców pochodzących z Ukrainy i Białorusi. W piekarniach tych prowadzona jest sprzedaż wypiekanego na miejscu pieczywa i wyrobów ciastkarskich, pakowanych w momencie sprzedaży w opakowania – torebki papierowe na wynos oraz z konsumpcją na miejscu w naczyniach tradycyjnych lub jednorazowego użytku. We Wrocławiu nadal rozwijała się sieć piekarni gruzińskich Tandyr House, piekarni gruzińskich „Puri”.

Stan sanitarno-techniczny piekarni jest zróżnicowany. Większość zakładów wymaga remontów i modernizacji - wydawane są decyzje administracyjne celem poprawy stanu technicznego. Poza piekarniami gruzińskimi powstają małe piekarnie z działalnością często jednoosobową, które korzystają z dofinansowania środków publicznych z Unii Europejskiej lub z Urzędu Pracy. Sprzedaż z niewielkich piekarni odbywa się na małą skalę, wyłącznie w sklepach przy zakładzie produkcyjnym lub dostarczane są do jednego, dwóch punktów sprzedaży, głównie w pobliżu prowadzonej działalności produkcyjnej. Duża część istniejących piekarni prowadzi produkcję tradycyjną na zakwasach.

W tej grupie zakładów nadzorem objęte są również piekarnie usytuowane na terenie hipermarketów, które produkują na miejscu pieczywo przeznaczone do sprzedaży klientom sklepów lub wypiekają pieczywo z dostarczanych produktów głęboko mrożonych. W ofercie sklepów wielkopowierzchniowych i hipermarketach dominuje sprzedaż pieczywa wypiekanego z półproduktów głęboko mrożonych, w

znikomej części pieczywa produkowanego w sposób tradycyjny, z zachowaniem wszystkich etapów takiej produkcji.

W rejestrze PPIS we Wrocławiu w 2025 r. znajduje się ogółem 90 ciastkarni. Do zakładów wysokiego ryzyka zakwalifikowano aż 77 obiektów. We wszystkich ciastkarniach opracowano i wdrożono dokumentację GHP i GMP oraz system HACCP. Działalność ciastkarni, jak w roku ubiegłym cechuje się ukierunkowaniem działalności na niewielką skalę, głównie na rynek lokalny. W zakładach tych zatrudniana jest mała liczba pracowników, przy czym z reguły jest to jednoosobowa działalność gospodarcza. Transport wyrobów ciastkarskich odbywa się specjalistycznymi środkami transportu samochodami – chłodniami lub wyposażonymi w agregaty chłodnicze.

W roku sprawozdawczym w grupie ciastkarni przeprowadzono łącznie 99 kontroli sanitarnych i sprawdzających. Przeprowadzono 13 kontroli interwencyjnych w związku z niewłaściwą jakością zdrowotną produkowanych wyrobów, nieprawidłowym stanem sanitarno-higienicznym w zakładach. Za stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości higieniczno-sanitarne oraz brak właściwego nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności w skontrolowanych ciastkarniach nałożono 16 mandatów na sumę 5 300 zł. Ponadto wszczęto postępowania administracyjne celem zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zakładu i wyposażenia oraz zgodności z opracowaną i wdrożoną zakładową dokumentacją systemową, wydano 21 decyzji administracyjnych. W trakcie przeprowadzanych kontroli w piekarniach i ciastkarniach najczęściej stwierdzano nieprawidłowości tj.:

- brak funkcjonalności pomieszczeń zakładu,
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych, socjalno-sanitarnych,
- nieprawidłowy stan techniczny wyposażenia zakładów,
- brak zachowanej segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych (surowce, półprodukty, wyroby gotowe przechowywane razem),
- brak do wglądu aktualnych wyników badania wody stosowanej do celów technologicznych,
- brak systematycznie wykonywanych badań produkowanych wyrobów gotowych w ramach kontroli wewnętrznej,
- nieprawidłowe znakowanie produkowanego i wprowadzanego do obrotu pieczywa w zakresie błędnie prezentowanych zapisów dotyczących składników alergennych,
- brak systematycznych zapisów wynikających z obowiązującej zakładowej dokumentacji GHP i GMP oraz zasad systemu HACCP.

1. Zakłady obrotu żywnością

Rodzaj zakładu	Wg rejestru zakładów
Sklepy spożywcze	2 146
Kioski	61
Apteki	269
Magazyny hurtowe	293
Obiekty ruchome i tymczasowe	171
Środki transportu	2 508
Inne zakłady obrotu żywnością	835
Importerzy i eksporterzy środków spożywczych	3

W rejestrze PPIS we Wrocławiu w 2025 r. zarejestrowanych było łącznie 6 286 zakładów obrotu żywnością. W roku sprawozdawczym objęto nadzorem 188 nowopowstałych zakładów tj.:

- 62 sklepów spożywczych, w tym 5 super i hipermarketów,
- 31 magazynów hurtowych, w tym 4 hurtownie suplementów diety,
- 23 obiektów ruchomych,
- 35 środków transportu,
- 37 innych obiektów obrotu żywnością.

W 2025 r. przeprowadzono 1 802 kontrole, w tym 641 kontrole interwencyjnych w ramach systemu RASFF oraz w związku z interwencjami klientów. Wnioski dotyczyły m. in. niezgodności związanych z jakością zakupionej żywności, w tym po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, złych warunków przechowywania żywności łatwopsującej się, niepoprawnej segregacji, gromadzenia i usuwania odpadów oraz występowania szkodników w zakładzie.

Wydano ogółem 128 decyzji administracyjnych, w tym 3 zakazujących wprowadzanie do obrotu środków spożywczych. Dokonano 1 unieruchomienia zakładu na terenie miasta z uwagi na rażący stan sanitarno-porządkowy, brak identyfikowalności przechowywanego towaru. Za stwierdzone podczas czynności kontrolnych niezgodności z przepisami prawa nałożono 196 mandatów na łączną kwotę 58 350 zł.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 3 kontrole tematyczne w związku z informacją uzyskaną od Oddziału Epidemiologii PSSE we Wrocławiu, o zgłoszeniu potwierdzonego zachorowania na WZW typu A.

W 5 829 zakładach opracowano procedury i instrukcje GHP/GMP, system HACCP posiada 3 027 zakładów z tej grupy obiektów. W zakładach obrotu pobrano do badań 227 próbek, 42 próbek zostało zdyskwalifikowanych. Próbkę dyskwalifikowano m.in. za niezgodne cechy organoleptyczne produktu, nieprawidłowe znakowanie, zawartość pestycydów, obecność Salmonelli. Wydano 13 wniosków o ukaranie, w 12 przypadkach wnioski skierowano do DPWIS we Wrocławiu,

w tym za sprzedaż środków spożywczych z usuniętym terminem przydatności do spożycia/ datą minimalnej trwałości, brak oryginalnych etykiet z opakowań producentów w sklepie spożywczym, nie wycofywanie z obrotu środka spożywczego szkodliwego dla zdrowia lub życia człowieka, środka spożywczego zepsutego oraz środka spożywczego zafałszowanego, za prowadzenie działalności bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub niezgodnie z wydaną decyzją, za nieprawidłowe znakowanie, nie informowanie konsumentów o alergenach. Wniosek o ukaranie do Sądu skierowano w związku z uporczywym brakiem stawiennictwa na wyistosowane wezwania.

Na terenie miasta Wrocławia powstało 62 nowych sklepów spożywczych, w tym 5 supermarketów. W porównaniu do lat ubiegłych ogólna liczba sklepów spożywczych wciąż utrzymuje się na podobnym poziomie. Obserwuje się zwiększenie liczby nowopowstałych hipermarketów i supermarketów. Na terenie miasta Wrocławia powstaje wiele nowych zabudowań mieszkalnych, pośród których powstają nowe supermarkety. W 2025 r. zaobserwowano wzrost ilości sklepów sieci „Żabka”. W sklepach tych oferuje się oprócz żywności pakowanej jednostkowo tzw. potrawy typu fast-food oraz napoje gorące z ekspresów, które cieszą się dużą popularnością wśród klientów. W roku sprawozdawczym sklepy Żabka dalej rozszerzały swój asortyment o pozycje gastronomiczne odpiekane w sklepie takie jak: pizza, frytki, churrosy, nuggetsy z piersi kurczaka czy nachosy. Ponadto zauważa się również wzrost ilości sklepów firmowych sklepów sieci „Blumiś” oraz sklepów monopolowych „Duży Ben”.

W związku z trwającą wojną na Ukrainie i napływem ludności do Polski zaobserwowano zwiększoną liczbę kontroli odbiorowych przeprowadzanych na wniosek obywateli ukraińskich. Ponadto stwierdza się w zakładach obrotu żywnością zwiększoną liczbę osób pochodzenia ukraińskiego, zatrudnionych na stanowiskach sprzedawców i kasjerów.

W ramach przeprowadzanych kontroli kompleksowych szczególną uwagę zwracano na: stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność pomieszczeń, obecność szkodników, wyposażenie zakładów w sprzęt i urządzenia, sposób gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami kategorii III, identyfikację i śledzenie środków spożywczych znajdujących się w obrocie, oznakowanie i skład surowcowy żywności, w tym produktów pochodzących z Ukrainy oraz poprawność znakowania i magazynowania wód mineralnych i źródlanych. Wzmocniono nadzór nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej z uwzględnieniem obecności alergenów. Informacje dotyczące składów i alergenów w większości przypadków umieszczane są przy cenach wyeksponowanych środków spożywczych. Powtarzającym się uchybieniem w tym zakresie jest umieszczanie informacji w miejscu niedostępnym do bezpośredniego kontaktu dla klientów.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych zwracano uwagę na jakość owoców i warzyw oraz informowanie klientów o kraju ich pochodzenia. W supermarketach i hipermarketach na terenie miasta Wrocławia szczególną uwagę zwracano na identyfikowalność produktów poza UE. Kontrole wykazały nieprawidłowości w tym zakresie. Stwierdzono wprowadzanie do obrotu owoców i warzyw z oznakami pleśni.

W roku sprawozdawczym szczególną uwagę zwracano na wprowadzanie do obrotu detalicznego w okresie letnim wód butelkowanych- sprawdzano warunki przechowywania i znakowania.

W trakcie roku sprawozdawczego podczas przeprowadzanych czynności kontrolnych przypominano o przestrzeganiu wymogów sanitarnych, w celu zapewnienia i utrzymania bezpieczeństwa zdrowotnego oraz zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zasad higieny osobistej, zwłaszcza higieny rąk i utrzymania obowiązku czystości, mycia i odkażania przedmiotów codziennego użytku takich jak:

biurka, stoły, krzesła, blaty, uchwyty, klamki, poręcze czy sanitariaty. Pozostawiano w zakładzie ulotkę informacyjną, w celach edukacyjnych dotyczącą wirusowego zapalenia wątroby typu A.

W rejestrze PSSE we Wrocławiu w 2025 r. znajdowało się 293 magazynów hurtowych. Skontrolowano 144 zakładów, w tym w 70 hurtowniach przeprowadzono ocenę na podstawie arkuszy oceny zakładu obrotu żywnością. Nałożono 4 mandaty karnych na sumę 1 200 zł. Wydano 13 decyzji administracyjnych, w tym 3 dotyczące zakazu wprowadzania środków spożywczych ze względu na zawartość w składzie produktu *Clitoria ternatea* L. (*Klitoria ternateńska*, kwiat Klitorii) i braku posiadania historii spożycia przez ludzi w krajach członkowskich Unii Europejskiej przed dniem 15 maja 1997r. oraz produktu „Astaksantyna” - 20 ml wprowadzonego do obrotu przez hurtownię suplementów diety – do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

W ramach urzędowej kontroli w magazynach hurtowych pobrano 82 próbek żywności. Spośród pobranych do badań prób 31 zostało zdyskwalifikowanych.

W 2025 r. kontynuowano kontrole podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem warzyw i owoców pod kątem prowadzenia eksportu do Federacji Rosyjskiej i krajów Wspólnoty Europejskiej. W związku z pismem DPWIS we Wrocławiu znak BŻ.9011.98.2025.KP z dnia 14 kwietnia 2025 r. w sprawie podjęcia wzmożonego nadzoru w zakresie kontroli pochodzenia mięsa i mleka pozyskiwanych od zwierząt parzystokopytnych oraz produktów wytworzonych z tych surowców w hurtowym przeprowadzane były kontrole sanitarne. Łącznie przeprowadzono 7 kontroli w Magazynach Hurtowych. Z przeprowadzanych kontroli sanitarnych przesyłane były cotygodniowe raporty do DPWIS we Wrocławiu.

Wszystkie hurtownie znajdujące się w rejestrze PPIS we Wrocławiu posiadają opracowaną dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej oraz wdrożony i utrzymany system HACCP. W dalszym ciągu Magazyny hurtowe w przeważającej ilości wdrożyły i utrzymują system HACCP na zasadach wstępnych czyli deklarują zapewnienie bezpieczeństwa żywności poprzez stosowanie zasad Dobrej Praktyki Higienicznej rozszerzonej o monitorowanie punktów kontrolnych.

2. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

Rodzaj zakładu	Wg rejestru zakładów
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	2 939
- w tym zakłady małej gastronomii	1069
-w tym: zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych	544

W 2025 r. skontrolowano 756 zakładów gastronomicznych tj. restauracje, kawiarnie, bary oraz zakłady małej gastronomii. Wydano 401 decyzji administracyjnych. Nałożono 157 mandatów karnych na kwotę 48 500 zł.

W ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami w roku sprawozdawczym skierowano 2 wnioski do DPWIS we Wrocławiu o wymierzenie kary pieniężnej dla właścicieli zakładów małej gastronomii.

Wnioski o wymierzenie kar pieniężnych dotyczyły zakładów, w których właściciele dopuścili się szeregu nieprawidłowości tj. brak właściwego przekazywania konsumentom informacji na temat żywności nieopakowanej w zakresie wykazu składników i substancji powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, prowadzenie działalności niezgodnie z zakresem działalności ujętym w decyzji zatwierdzenia zakładu polegającej na obróbce wstępnej żywności w zakładzie oraz sprzedaży produkowanych wyrobów na odległość za pośrednictwem strony internetowej.

Ze względu na liczne uchybienia sanitarno-porządkowe unieruchomiono 2 zakłady. Zakłady zamknięto z powodu braku dostosowania wielkości produkcji do warunków panujących w zakładzie, głównie do zbyt małej powierzchni magazynowej, zły stan sanitarny pomieszczeń zakładu i jego wyposażenia, nieprawidłowe warunki przechowywania żywności, w tym brak identyfikowalności produktów w zakładzie, w magazynie liczne odchody szkodników (szczurów), brak zapisów prowadzonych w kartach kontroli w ramach dokumentacji GMP/GHP/HACCP.

W 2025 r. w zakładach gastronomicznych przeprowadzono łącznie 921 kontroli. Podczas przeprowadzanych kontroli kompleksowych najczęściej stwierdzano nieprawidłowy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń zakładu, nieprawidłowy stan sanitarny i techniczny sprzętu produkcyjnego i wyposażenia, brak wdrożonych procedur opracowanych w ramach Dokumentacji Dobrej Praktyki Produkcyjnej i Dobrej Praktyki Higienicznej oraz zasad analizy systemu HACCP, brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników, niewłaściwe przechowywanie żywności, brak właściwego przekazywania informacji na temat żywności nieopakowanej. W związku ze stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami przedstawiciele zakładów zostali obciążeni grzywnami w drodze mandatów karnych. Wszczynano także postępowanie administracyjne celem wyegzekwowania poprawy. Na przedsiębiorców nakładano obowiązki usunięcia nieprawidłowości poprzez wydanie decyzji administracyjnych.

W związku z organizacją Jarmarku Bożonarodzeniowego we Wrocławiu kontrolom poddano zakłady ruchome i tymczasowe w obszarze Rynku. W grudniu 2025 r. przeprowadzono 6 kontroli tematycznych w zakresie oceny warunków prowadzenia działalności na ww. jarmarku oraz 2 kontrole na wniosek o zatwierdzenie i wpis zakładu do rejestru. Czynności kontrolne wykazały nieprawidłowości w 3 obiektach, polegające m.in. na braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, niewłaściwym przechowywaniu żywności, w tym poza urządzeniami chłodniczymi i mroźniczymi, nieprawidłowym stanie sanitarnym w obiekcie, braku wdrożenia opracowanej dla zakładu dokumentacji GMP/GHP/HACCP. Ze względu na ww. nieprawidłowości nałożono 3 mandaty na łączną kwotę 700 zł.

W maju 2025 r. w związku z organizacją finału Ligi Konferencji na Stadionie Tarczyński Arena przy Alei Śląskiej 1 we Wrocławiu przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w miejskich strefach kibica zorganizowanych przy ul. Lotniczej 72 we Wrocławiu oraz ul. Królewieckiej 1 we Wrocławiu oraz w 2 zakładach ruchomych i tymczasowych ustawionych na Placu Wolności. Niezgodności nie stwierdzono.

W 2025 r. otwarto nową strefę kulturalno-gastronomiczną Huta – miasteczko kontenerów, zorganizowaną na terenie byłego zakładu Hutmen przy ul. Grabiszyńskiej 241 we Wrocławiu. W okresie od maja do sierpnia ubiegłego roku na wniosek o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzono 9 kontroli.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono 132 kontrole w ramach systemu RASFF oraz zgłoszonych interwencji przez klientów, w związku z m. in. nieprawidłowym stanem sanitarno-technicznym zakładów, uciążliwościami zapachowymi spowodowanymi nieprawidłowym działaniem

wentylacji mechanicznej w zakładach, obecnością szkodników i gryzoni, zalegania śmieci przy śmietnikach czy przeterminowanej żywności i nieprawidłowej jakości zdrowotnej środków spożywczych będących przyczyną wystąpienia objawów chorobowych ze strony przewodu pokarmowego u konsumentów.

W zakładach gastronomicznych zlokalizowanych na terenie Wrocławia przeprowadzono nadzór nad bezpieczeństwem tłuszczu stosowanego w procesach technologicznych. Za pomocą Oleo testu dokonano oceny tłuszczu na zawartość związków polarnych. W zakładach gastronomicznych dokonano oceny tłuszczu z frytownic. Nie stwierdzono tłuszczu smaźalniczego niewłaściwej jakości tj. z zawartością związków polarnych powyżej 25%.

2 936 zakładów gastronomicznych posiada opracowane zasady GHP/GMP. System HACCP opracowany jest w 2 924 zakładach głównie na zasadach wstępnych, w oparciu o instrukcje i procedury GHP/GMP. W roku sprawozdawczym zatwierdzono i wpisano do rejestru 167 nowych zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego.

3. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

Rodzaj zakładu	Liczba zakładów wg rejestru	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba/ kwota mandatów (zł)
Stołówki pracownicze	74	18	3/1300
Bufety przy zakładach pracy	93	17	2/800
Bloki żywienia w szpitalach	27	25	2/900
Kuchnie niemowlęce	2	4	1/300
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	26	9	1/400
Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	209	41	3/900
Stołówki szkolne	103	56	17/4700
Stołówki w bursach i internatach	6	2	-
Stołówki na koloniach/półkoloniach/obozach/zimowiskach	11	11	-
Stołówki w przedszkolach	316	121	10/2500
Stołówki w domach dziecka i młodzieży	1	2	-
Stołówki studenckie	15	4	1/200
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	11	8	-
Inne zakłady żywienia	54	8	1/300
Zakłady usług cateringowych	68	72	14/6400

W roku sprawozdawczym pod nadzorem PPIS we Wrocławiu znajduje się 948 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz 68 zakłady usług cateringowych. Kontroli poddano 270 zakładów, w tym 201 oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. Przeprowadzono 398 kontroli. W zakładach tych łącznie wydano 82 decyzji administracyjnych. Ogółem nałożono 55 mandatów na kwotę 18 700 zł.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak weryfikacji systemu HACCP,
- brak szkoleń zatrudnionych pracowników i zapisów z prowadzonej kontroli wewnętrznej,
- brak na bieżąco prowadzonych zapisów z krytycznych punktów kontrolnych CCP oraz punktów kontrolnych CP,
- brak aktualnych wyników z badań wody stosowanej w produkcji,
- nieprawidłowe przechowywanie żywności, bez właściwej segregacji i prawidłowego oznakowania,
- nieprawidłowy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń zakładu oraz sprzętów i umeblowania.

Do DPWIS we Wrocławiu skierowano 2 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej. W bufecie szkolnym prowadzona była działalność bez złożonego wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz sprzedaż w ramach prowadzonej działalności w jednostce systemu oświaty środków spożywczych innych niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Drugi wniosek dotyczył bloku żywienia w szpitalu w związku z utrudnianiem przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności oraz błędami i brakami w oznakowaniu substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji w przedstawionym jadłospisie.

Dokonano odbioru 23 nowopowstałych zakładów:

- 1 stołówka pracownicza,
- 1 bufet przy zakładzie pracy,
- 6 stołówek w żłobkach,
- 1 stołówka szkolna,
- 9 stołówek przedszkolnych,
- 1 stołówka studencka,
- 4 zakładów usług cateringowych.

Przeprowadzono 33 kontrole interwencyjne, co stanowi zaledwie 8% wszystkich kontroli. W roku sprawozdawczym w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego nie odnotowano przypadków zatrucia pokarmowego.

W 2025 r. na terenie miasta Wrocławia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego i zakładach usług cateringowych system HACCP został wdrożony we wszystkich obiektach.

W 2025 r. kontrole poddano 14 bloków żywienia w szpitalach i zakładach opiekuńczo-leczniczych. W ewidencji PSSE we Wrocławiu znajdowało się 27 bloków żywienia w mieście. Z ewidencji, w związku z zaprzestaniem działalności jednej z dwóch wydawalni posiłków, wykreślona została stołówka zależna w budynku Oddziału Dziennego Psychiatrycznego dla Młodzieży w Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED” Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą przy ul. Białowieskiej 74a we Wrocławiu.

Żywienie pacjentów w szpitalach planowane jest przez zatrudnionych dietetyków, na podstawie opracowywanych przez nich jadłospisów w oparciu o zasady dietetyczne obowiązujące w żywieniu pacjentów w lecznictwie zamkniętym.

W szpitalach, na oddziałach dziecięcych i noworodkowych, w żywieniu niemowląt stosowane są mieszanki mleczne, warzywne i warzywno-mięsne produkowane i dostarczane z kuchni mlecznej zlokalizowanej na terenie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Ośrodka Badawczo – Rozwojowego we Wrocławiu przy ul. Kamińskiego 73 lub przygotowywane na miejscu w kuchenkach oddziałowych mieszanki niemowlęce z gotowych produktów spożywczych przeznaczone dla niemowląt i małych dzieci. Dostarczaniem na oddziały tych produktów zajmują się apteki szpitalne.

W 2025 r. szpitale uczestniczyły w pilotażowym programie w zakresie edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia pacjentów w szpitalach pn. „Dobry posiłek w szpitalu”, wprowadzonym przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2023 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia w szpitalach – „Dobry posiłek w

szpitalu”. Pacjenci w ramach programu otrzymywali dodatkowy posiłek, np. posiłek nocny lub II śniadanie, co poprawiło jakość żywienia. W ramach programu szpitale mają obowiązek zamieszczania na stronach internetowych placówek dziennych jadłospisów i zdjęć przykładowych zestawów posiłków. W rejestrze PPIS we Wrocławiu wpisanych jest 209 żłobków. W żłobkach zarządzanych przez Wrocławski Zespół Żłobków zlokalizowanych na terenie miasta Wrocławia posiłki przygotowywane są na miejscu od surowca do gotowego wyrobu. Wyjątek stanowi Żłobek nr 9 z siedzibą przy ul. Wrońskiego 13 we Wrocławiu, do którego gotowe posiłki i napoje dostarczane są ze Żłobka nr 10 przy ul. Brodatego 17 we Wrocławiu, za pomocą środka transportu spełniającego wymagania sanitarne.

W związku z dotacjami rządowymi rokrocznie powstają nowe obiekty prowadzące opiekę nad dziećmi do lat 3. W 2025 r. zatwierdzono 6 nowych żłobków. Do grupy tych zakładów w zdecydowanej większości należą małe zakłady świadczące opiekę i wyżywienie maksymalnie do 25 dzieci. W placówkach tych wprowadzane są zależne formy żywienia oparte o dostawę gotowych posiłków, zależne od warunków lokalowych zakładu. Podawane są dzieciom do konsumpcji gotowe posiłki, tj. śniadania, obiady i podwieczorki dostarczane przez firmę cateringową wyporcjowane jednostkowo dla każdego dziecka w zamkniętych naczyniach jednorazowego użytku lub w naczyniach zbiorczych typu GN, do porcjowania na miejscu. Posiłki dla dzieci w żłobkach prowadzących produkcję wszystkich posiłków na miejscu w zakładzie, przygotowuje się w oparciu o jadłospisy dekadowe, układane najczęściej przez intendentki.

W 2025 r. zatwierdzono 9 nowopowstałych stołówek przedszkolnych. Skontrolowano 83 zakładów, w trakcie 121 kontroli. Przeprowadzono 15 kontroli interwencyjnych. Nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2 500 zł za nieprawidłowości sanitarne.

W grupie innych obiektów żywienia zbiorowego zamknięto ujęto m.in.:

- bloki żywienia w zakładach karnych i areszcie śledczym,
- jadłodajnie dla bezdomnych i ubogich,
- stołówki w ośrodkach szkoleniowych,
- gotownie napojów,
- wydawalnie posiłków profilaktycznych w zakładach pracy,
- wydawalnie posiłków obiadowych w szkołach i w dziennej opiece nad małymi dziećmi,
- wydawalnie posiłków w świetlicach środowiskowych.

Ogółem w ewidencji znajduje się 54 innych zakładów żywienia. We wszystkich zarejestrowanych zakładach opracowane są procedury i instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej oraz system HACCP.

W grupie innych zakładów żywienia ogółem przeprowadzono 8 kontroli, w tym 4 kontrole interwencyjne. Kontrole interwencyjne przeprowadzano m. in. na wnioski dotyczące unoszących się nieprzyjemnych zapachów w pomieszczeniach zakładu, prowadzenia procesów obróbki mięs, ryb, warzyw i owoców na tych samych powierzchniach roboczych, serwowaniu posiłków w naczyniach nieprzeznaczonych do kontaktu z żywnością, brudnych powierzchniach stołów, nieprawidłowym gromadzeniu odpadów oraz wydawaniu nieprawidłowej jakości posiłków dla osadzonych w Areszcie Śledczym.

W skontrolowanych obiektach wydano 2 decyzje administracyjne w tym jedną w celu poprawy stanu sanitarno – technicznego zakładu oraz umarzającą postępowanie administracyjne.

W 2025 r. roku w rejestrze PPIS we Wrocławiu znajdowało się 68 zakładów usług cateringowych. Skontrolowano 40 zakładów, w których ogółem przeprowadzono 72 kontrole, w tym 8 interwencyjnych (2 w związku z powiadomieniami RASFF). Rozpatrzono wnioski członka Zespołu Nadzoru

Weterynaryjnego i Profilaktyki Weterynaryjnej Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu dotyczący wystąpienia objawów nieżytu żołądkowo – jelitowego u ok. 50 żołnierzy. Kontrolę interwencyjną w kuchni cateringowej. W trakcie kontroli stwierdzono liczne nieprawidłowości sanitarne i techniczne, zastosowano sankcje karne.

Przeprowadzono również kontrolę interwencyjną w zakładzie usług cateringowych na terenie Wrocławia w związku ze zgłoszeniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie dotyczącym wystąpienia objawów nieżytu żołądkowo – jelitowego i podejrzenia zatrucia pokarmowego u wychowanków Zespołu Placówek Resocjalizacyjno-Socjoterapeutycznych mieszczącego się w Oławie. Poinformowano o wystąpieniu objawów nieżytu żołądkowo-jelitowego u ok. 27 wychowanków. Podczas kontroli stwierdzono liczne nieprawidłowości.

Zatwierdzono i wpisano do rejestru zakładów PPIS we Wrocławiu 4 nowe obiekty. Nadzorowane zakłady usług cateringowych prowadzą działalność w zakresie samodzielnej produkcji wyrobów garmazeryjnych, kanapek, sałatek, napojów oraz deserów w szerokim asortymencie. Wyprodukowane potrawy dostarczane są w formie gotowych posiłków do zakładów żywienia zbiorowego, w tym żłobków, szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych, szpitali, domów pomocy społecznej oraz zakładów pracy (stołówek i bufetów). Posiłki dostarczane są w naczyniach zbiorczych lub wyporcjowane jednostkowo w opakowaniach jednorazowego użytku. Część z zakładów usług cateringowych prowadzi działalność polegającą np. na przygotowywaniu potraw dietetycznych, wegetariańskich, wegańskich produkowanych i dostarczanych na indywidualne zamówienia konsumentów, w tym w ramach diety pudełkowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono niezgodności sanitarno-higieniczne, które skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego oraz nałożeniem 14 mandatów na kwotę 6 400 zł. Łącznie w zakładach usług cateringowych wydano 15 decyzji administracyjnych. Pobrano 20 próbek posiłków- wszystkie prawidłowe.

6. Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Do zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy podejmowanie działań mających na celu zapobieganie negatywnym skutkom wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na środowisko w tym na zdrowie ludzi na etapie planowania, projektowania i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych - poprzez realizację zasadniczych działań wynikających z zapisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) oraz obowiązujących przepisów prawnych, w tym m. in.: ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 z późn. zm.), ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.)

Warunki sanitarne nadzorowane są m. in. poprzez:

- uzgadnianie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów ogólnych oraz dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- opiniowanie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- uczestniczenie, na wniosek organu samorządowego, w postępowaniu w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko a w przypadku stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia tej oceny, określenia zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko
 - wydawanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
 - opiniowanie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych
- opiniowanie warunków zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych
- opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz przebudowy obiektów budowlanych lub ich części
- wydawanie opinii o zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze Środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej
- wydawanie zgody na stosowanie materiału materiałowych, wyrobów i preparatów, użytych w instalacjach i urządzeniach służących do uzdatniania wody oraz weryfikacja czy materiał lub

wyrób stosowany do dystrybucji wody nie uwalnia do wody niebezpiecznych substancji lub substancji, które w inny sposób negatywnie wpływają na jakość wody

- kontrole obiektów w trakcie budowy, na wniosek strony (inwestora, wykonawcy)
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów nowo wybudowanych lub w których wykonano prace budowlane związane z rozszerzeniem działalności lub ze zmianą sposobu użytkowania obiektu lub lokalu (obiekty użyteczności publicznej, obiekty przemysłowe, obiekty służby zdrowia, oświaty i wychowania, obiekty nauki, lokale gastronomiczne, handlowe, apteki, zakłady kosmetyczne, fryzjerskie i odnowy biologicznej, obiekty usługowe różnego przeznaczenia)
- wydawanie opinii sanitarnej dla obiektów lub lokali dotyczące spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, określonych przepisami (np. obiekty służby zdrowia, oświaty i wychowania, żłobki, obiekty nauki, lokale gastronomiczne, handlowe, apteki, zakłady kosmetyczne, fryzjerskie, obiekty usługowe różnego przeznaczenia)
- wyrażenie zgody w oparciu o rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. Zm.)
- wydawanie stanowisk w sprawie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym
- zajęcie stanowisk, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w sprawie interwencji ludności na uciążliwości spowodowane m. in. działalnością obiektów lub lokali

Wydane opinie sanitarne, postanowienia, decyzje, uzgodnienia, wystąpienia miały na celu zapobieganie negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na środowisko w tym na zdrowie ludzi oraz kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i sanitarne.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu, w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, rozpatrzył **1131** spraw dotyczących miasta Wrocławia oraz zajął:

- **1** stanowisko dotyczące projektu planu ogólnego, w tym **0** stanowisk negatywnych,
- **36** stanowisk dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym **0** stanowisk negatywnych,
- **50** stanowisk dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym **50** stanowisk o braku potrzeby przeprowadzenia oceny,
- **6** stanowisk dotyczących środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, w tym **0** stanowisk negatywnych,
- **449** stanowisk dotyczących projektu decyzji o warunkach zabudowy oraz o lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym **0** stanowisk negatywnych,
- **5** stanowisk dotyczących dokumentacji projektowej, w tym **0** stanowisk negatywnych,
- **335** stanowisk dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, w tym **0** stanowisk stwierdzających niespełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- **119** stanowisk dotyczących spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiekcie, w

tym **1** stanowisko negatywne

- **130** stanowisk w sprawach niewymienionych powyżej (np. usytuowania wyrzutni powietrza na poziomie terenu, zajęcia stanowiska w związku z zawiadomieniem w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyrażenia zgody na stosowanie materiałów, wyrobów i preparatów, użytych w urządzeniach służących do uzdatniania wody, wydanie stanowiska w sprawie weryfikacji materiału stosowanego do dystrybucji wody do budowy sieci wodociągowej, wydawania stanowisk w sprawie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, zajęcia stanowiska w sprawie interwencji mieszkańców na uciążliwości związane działalnością gospodarczą lub stanem technicznym budynku itp.)

Ponadto, w 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu, wykonując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, przeprowadził **285** kontroli obiektów budowlanych, wydał **24** postanowienia, **312** opinii sanitarnych, **4** decyzje merytoryczne oraz **316** decyzji dotyczących opłaty za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Na stan bezpieczeństwa sanitarnego miasta Wrocławia istotny wpływ ma sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mające na celu zapobiegania negatywnym skutkom wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na środowisko w tym na zdrowie ludzi na etapie planowania, projektowania i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych.

W przedłożonych projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynikało, że w większości opracowań zostały zapewnione warunki ochrony ludzi przed wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych. Także przedłożone karty informacyjne przedsięwzięć oraz raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wykazywały, że poprzez zastosowane odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych przedsięwzięcia te nie będą oddziaływać na środowisko i nie będą zagrażać zdrowiu ludzi.

Projekty budowlane przedłożone do uzgodnienia uwzględniały zachowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Stanowiska w związku z zawiadomieniem o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego dotyczyły stwierdzenia zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. W nowo zrealizowanych obiektach budowlanych, zgłaszanych zawiadomieniem o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania spełnione były wymagania higieniczne i zdrowotne. Jednakże zawiadomienia te nie zawsze były składane w odpowiednim czasie - często za wcześnie - roboty budowlane w obiekcie nie zawsze były zakończone, brak było pełnej dokumentacji, np. wprowadzenia w projekcie stanowiącym podstawę do budowy obiektu zmian dokonanych podczas budowy, brak prawidłowych protokołów z pomiarów działania wentylacji w obiekcie oraz pomiarów poziomu hałasu od zamontowanych urządzeń technicznych w sąsiedztwie pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, brak wyników badania jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi w instalacji wodociągowej w budynku, brak umowy lub oświadczenia o zapewnieniu wywozu ścieków z bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe, dotyczących opróżniania separatorów tłuszczu czy separatorów substancji ropopochodnych.

Dodatkowo, podczas odbiorów budynków zgłaszanych w związku z zakończeniem budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania, stwierdzano, że obiekty te, a szczególnie lokale usługowe w nich zlokalizowane, wykonane zostały bez pełnego wykończenia pomieszczeń, tj. np. bez okładzin ściennych, okładzin podłogowych, bez rozprorowadzenia instalacji wentylacji mechanicznej,

niejednokrotnie bez central wentylacyjnych, kurtyn powietrznych przy wejściach do pomieszczeń z zewnątrz, bez wykonanej aranżacji pomieszczeń a także nieraz bez sprecyzowanej planowanej działalności w lokalach usługowych. Zgodnie z przedłożonymi projektami budowlanymi, stanowiącymi podstawę do wykonania przedmiotowej inwestycji, wykończenie lokali wraz z ich aranżacją należy do użytkowników lub właścicieli lokali.

Podczas kontroli obiektów, w celu wydania opinii o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych, stwierdzono brak dokumentów potwierdzających prawidłowość działania wentylacji, brak protokołów badania poziomu hałasu od urządzeń zamontowanych w sąsiedztwie pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, brak wyników badania jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi w instalacji wodociągowej w obiekcie, ponadto brak dokumentów potwierdzających uzyskanie zgody właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej stosownie do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 z późn. zm.).

Ponadto, wnioski składane przez wnioskodawców niejednokrotnie były niepełne, np. brak pełnych danych wnioskodawcy (numerów telefonów, adresów e-mail), brak pełnomocnictw do reprezentowania inwestora.

Liczba kontroli, wydanych opinii sanitarnych oraz zajętych stanowisk w tym: decyzji i postanowień związanych z działalnością Oddziału Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uzależniona była od ilości wniosków złożonych w PSSE we Wrocławiu w związku z inwestycjami realizowanymi na terenie miasta Wrocławia.

Jednocześnie, stwierdza się, że biorąc pod uwagę wymagania higieniczne i sanitarne, działania inwestycyjne realizowane w 2025 roku na terenie miasta Wrocławia, nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska, w tym na zdrowie ludzi.

7. Wychowanie zdrowotne i promocja zdrowia.

Działania PSSE we Wrocławiu z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia dotyczyły następujących zagadnień tematycznych: zbilansowana dieta i aktywność fizyczna, przeciwdziałanie chorobom zakaźnym, styl życia wolny od używek, przeciwdziałanie chorobom nowotworowym. Kontynuowano cykliczne programy edukacyjne kierowane do różnych typów placówek środowiska nauczania i wychowania, podejmowano działania akcyjne, między innymi w ramach wydarzeń plenerowych dla społeczności lokalnych, podczas zamkniętych spotkań w mniejszych grupach celowanych (seniorzy, uczniowie), czy z wykorzystaniem kanałów komunikacji publicznej (między innymi media społecznościowe, strona internetowa, informatory wydawane przez jednostki gminne).

Programy i akcje prozdrowotne realizowane na terenie działania PSSE we Wrocławiu:

Profilaktyka nadwagi i otyłości:

- program ogólnopolski „**Trzymaj Formę!**”: promocja zbilansowanej diety i aktywności fizycznej, wzrost kompetencji konsumenckich dzieci i młodzieży, kierowany do uczniów klas V-VIII. Program realizowany metodą projektu edukacyjnego. W roku szkolnym 2024/2025 15 szkół było zaangażowanych w działania programowe (w tym 13 z Wrocławia), 4.117 uczniów objętych działaniami (4.042 ze szkół wrocławskich)

i 1.284 rodziców. Elementem XVIII edycji programu był ogólnopolski konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj formę!” przeprowadzany online z wykorzystaniem platformy elektronicznej, do którego zakwalifikowało się na etapie szkolnym 58 uczniów z 4 szkół. Do etapu powiatowego zakwalifikował się 1 uczeń (szkoła z Wrocławia);

- Interwencja nieprogramowa – **Promocja zdrowego stylu życia**: organizacja i prowadzenie stoiska PSSE

we Wrocławiu podczas 3 plenerowych eventów imprez (Mistrzostwa Senioralne w nordic walking o puchar Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego i Komendanta Miejskiego Policji we Wrocławiu, Europejski Dzień Sąsiada w jednej ze Szkół Podstawowych, Wrocławskie Dni Promocji Zdrowia przy Centrum Handlowym Magnolia Park); punkt informacyjno-edukacyjny połączony z dystrybucją materiałów o zdrowym stylu życia, aktywna praca z dziećmi.

Profilaktyka palenia tytoniu:

- program lokalny „**Czyste powietrze wokół nas**”: działanie adresowane do dzieci z przedszkolnych i szkolnych oddziałów „0” (5-6 / 7-latki) oraz z grup młodszych (4-5-latki), ich rodziców/opiekunów, mające na celu wzrost świadomości i kompetencji dorosłych w zakresie ochrony najmłodszych przed ekspozycją na dym tytoniowy, jak również zwiększenie świadomości dzieci na temat szkodliwości palenia tytoniu i wzrost ich umiejętności w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy dorośli palą w ich obecności. W roku szkolnym 2024/2025 w programie uczestniczyło 14 placówek, w tym 10 z Wrocławia. Działaniami edukacyjnymi objęto grupę 1.050 dzieci (w tym 753 z Wrocławia) i 180 rodziców/opiekunów;

- program lokalny antytytoniowej edukacji zdrowotnej „**Bieg po zdrowie**”: działanie adresowane do uczniów z klas IV szkół podstawowych, ich rodziców/opiekunów, którego celem jest zwiększenie świadomości o szkodliwości palenia tytoniu / e-papierosów, budowanie i wzmacnianie przekonań do zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów, zapobieganie / opóźnianie inicjacji tytoniowej, wzmacnianie roli wychowawczej rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 w programie wzięło udział 22 szkoły podstawowe, w tym 18 z Wrocławia. Nauczyciele/pedagodzy przeprowadzili zajęcia z grupą 1.284. uczniów klasa IV (1.023 uczniów z Wrocławia), działaniami programowymi objęto również grupę 885 rodziców/opiekunów;

- interwencja nieprogramowa **Światowy Dzień Bez Tytoniu**: cykliczny happening z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu, organizowany w partnerstwie Dolnośląskim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny

Pracy, Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu - 20. edycja akcji profilaktycznej. W ramach akcji zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny; pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu, prowadzono poradnictwo, rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych, promowano udział w populacyjnych programach profilaktyki onkologicznej – rejestracja na bezpłatne badania (w tym niskoemisyjna tomografia komputerowa dla osób palących - profilaktyka raka płuca). Blok medyczny zorganizowany przez DWOMP; badania spirometryczne, konsultacja lekarska, konsultacja psychologiczna. W trakcie wydarzenia występy artystyczne dzieci z placówek, które realizują/realizowały program przedszkolnej edukacji antytytoniowej "Czyste powietrze wokół nas", emisje audio spotów profilaktycznych dot. szkodliwości palenia. Organizacja i prowadzenie 2. punktów informacyjno-edukacyjnych podczas kolejnych wydarzeń plenerowych (festyn rodzinny w placówce przedszkolnej we Wrocławiu, piknik rodzinny „Profilaktyka to dobra praktyka” na terenie placówki gminnej w powiecie wrocławskim). Komunikacja ze szkołami podstawowymi i zaproszenie do aktywnego włączenia się w działania kampanii informacyjnej GIS „E-papierosy to manipulacja”, udostępnienie elektronicznych wersji materiałów przygotowanych przez organizatora (plakat, broszury; dla uczniów, rodziców, nauczycieli);

- interwencja nieprogramowa **Światowy Dzień Rzucania Palenia**: akcja profilaktyczna w szkole ponadpodstawowej; wystawa tematyczna dot. szkodliwości używania e-papierosów, wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i spotów profilaktycznych dot. kampanii społecznej przygotowanej przez GIS pod hasłem „Nowe formy – stare pułapki. Życie bez nikotyny – wybór, który się opłaca”, doświadczenia dla uczniów w punkcie informacyjno-edukacyjnym z użyciem alko i narkogogli oraz komentarz po przeprowadzonym doświadczeniu, pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących prowadzony przez pracownika DWOMP, połączony z indywidualnym poradnictwem. Komunikacja z dyrektorami szkół ponadpodstawowych; przekazanie elektronicznych wersji materiałów do realizacji zajęć z uczniami nt. szkodliwości używania e-papierosów w ramach kampanii "Nowe formy - stare pułapki. Życie bez nikotyny – wybór, który się opłaca" (opracowanie GIS).

Profilaktyka innych uzależnień:

- program „**ARS, czyli jak dbać o miłość**” – działanie adresowane do uczniów szkół ponadpodstawowych, ich rodziców / opiekunów, które ma na celu wzrost świadomości młodych osób dot. szkodliwego oddziaływania różnych substancji psychoaktywnych na zdrowie (także w kontekście posiadania przez nich w przyszłości potomstwa), na relacje międzyludzkie, budowanie dystansu młodzieży wobec używania alkoholu, nikotyny; w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych czy narkotyków. W roku szkolnym 2024/2025 działania programowe zrealizowało 12 szkół, w tym 8 z Wrocławia, edukacją objęto grupę 884 uczniów (651 uczniów z Wrocławia);

- program lokalny „**Profilaktyka uzależnień behawioralnych**”: pilotażowa realizacja zajęć warsztatowych dot. przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym; cykl warsztatów w 4 blokach tematycznych dla uczniów klas młodszych: umiejętności komunikacji, budowanie relacji w grupie, rozwijanie samoświadomości, konstruktywnego radzenia sobie z negatywnymi emocjami, asertywne zachowania, zasady bezpiecznego korzystania z internetu, netykieta. Działaniami edukacyjnymi objęto grupę 221 uczniów klas 3. z trzech szkół podstawowych na terenie Wrocławia, w zajęciach uczestniczyło również 12 nauczycieli;

- interwencja nieprogramowa **dot. profilaktyki uzależnień**: działania informacyjno-edukacyjne w środowisku studentów, młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i ośrodków szkolno-wychowawczych, wśród grupy osób osadzonych w areszcie śledczym. Zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w Strefie Kultury Studenckiej Politechniki Wrocławskiej (poradnictwo, dystrybucja materiałów, doświadczenia z użyciem alko i narkogogli, pomiary CO w wydychanym powietrzu; oferta Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu. Przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla młodzieży; 4 w szkołach ponadpodstawowych, 2 w ośrodku szkolno-wychowawczym

– warsztaty przygotowujące uczestników Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy o Uzależnieniach „Wybieram wolność - Nałogi to nie moja bajka”, 4 szkolenia w areszcie śledczym.

Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS:

- **Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS:** działania lokalne; wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS, zmniejszanie poziomu zachowań ryzykownych, kształtowanie postaw prozdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz życzliwości i akceptacji społecznej wobec osób żyjących z HIV, zwiększenie poziomu świadomości dot. wykonywania testów w kierunku HIV. Kontynuowano realizację warsztatów i szkoleń dla młodzieży szkół ponadpodstawowych i ośrodków szkolno-wychowawczych uwzględniających problematykę uzależnień od środków psychoaktywnych, zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny dla społeczności jednej ze szkół ponadpodstawowych z okazji Światowego Dnia AIDS (komunikacja rówieśnicza; młodzież uczestnicząca wcześniej w szkoleniu prowadziła punkt informacyjny dla kolegów / koleżanek ze szkoły, rozmowy moderowane przez pracownika PSSE). Łącznie w środowisku nauczania i wychowania działaniami objęto grupę 552 osób. Przeprowadzono szkolenia dla osadzonych w areszcie śledczym, w których wzięło udział łącznie 58 osób. Promowano anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV / kiły / HCV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych w ramach punktów informacyjno-edukacyjnych prowadzonych przez PSSE we Wrocławiu na różnych eventach, także poprzez publikacje w mediach społecznościowych i na stronie internetowej;

- **Powszechny program szczepień przeciw HPV:** promowanie szczepień ochronnych przeciw HPV finansowanych z budżetu państwa dla grupy nastolatków 9-14 lat. Główne działania: podsumowanie działań informacyjno-edukacyjnych edycji programu w roku szkolnym 2024/2025; 55 szkół przesłało informację sprawozdawczą z edukacji uczniów (w tym 44 z Wrocławia), 71 szkół przeprowadziło kampanię informacyjną kierowaną do Rodziców dzieci z klas 5-8 (w tym 56 z Wrocławia). W zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli uczestniczyło łącznie 11.212 uczniów klas 5-8 (8.993 uczniów w szkołach wrocławskich). Łącznie 33 szkoły podstawowe zorganizowały we współpracy z przychodniami POZ tymczasowe punkty szczepień, w których zaszczepiono p. HPV 1.714 dzieci – 16 tymczasowych punktów szczepień w placówkach z Wrocławia; 848. uczniów zaszczepionych przeciw HPV. Popularyzacja udziału nastolatków w Powszechnym programie szczepień przeciw HPV wśród młodych kobiet – Mam dzieci przedszkolnych, które mogą również mieć dzieci starsze, w wieku szkolnym (profilaktyka nowotworów HPV-zależnych). Działanie informacyjno-edukacyjne (list intencyjny Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii oraz Oddziału Dolnośląskiego NFZ we Wrocławiu) zrealizowane w ramach wojewódzkiego programu edukacyjnego dla przedszkoli pn. „Laurka dla Mamy – Badajcie się Drogie Mamy, bo my dzieci Was kochamy”. List dla pani przekazany do 245. placówek przedszkolnych (129 przedszkoli we Wrocławiu i 116 w powiecie wrocławskim); ekspozycja listu na tablicach ogłoszeń dla rodziców, wysyłka elektronicznej wersji listu drogą e-mailową do Mam, przekazanie wydrukowanego listu wraz z laurką na Dzień Matki, przekazanie listu personelowi placówki. Łącznie działaniem informacyjno-edukacyjnym objęto grupę 16.132 kobiet (10.658 z Wrocławia).

Inauguracja kolejnej edycji programu (r. szkol. 2025/2026); komunikacja z dyrektorami szkół i podmiotami leczniczymi – zachęcenie do kontynuowania współpracy w organizacji tymczasowych punktów szczepień na terenie szkół, zaproszenie szkół do kontynuowania działań informacyjno-edukacyjnych kierowanych do rodziców i edukacji nt. profilaktyki zakażeń HPV wśród uczniów klas 5-8. Współpraca z Samorządem Wrocławia w organizacji konferencji szkoleniowej w ramach samorządowej kampanii #WrocławSięSzczepi dla środowiska medycznego (pielęgniarki z punktów szczepień) oraz nauczycieli / pedagogów; przedstawiciele PSSE w gronie prelegentów na konferencji. Udział w 2. eventach promujących profilaktykę chorób nowotworowych: III Piknik Zdrowia "Biała

Sobota" w Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu i ogólnopolska akcja NFZ i Betelie 1. liga #RakNieGraFair–MyTak! Stadion Tarczyński Arena Wrocław, przed meczem ligowym Śląska Wrocław ze Stalą Mielec; promowanie szczepień p. HPV jako pierwotnej profilaktyki raka szyjki macicy. Stały baner na stronie internetowej z przekierowaniem do ministerialnej informacji o Powszechnym programie szczepień p. HPV;

- program „**Podstępne WZW**” dotyczący profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Grupa docelowa to uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i opiekunowie. Liczba odbiorców: 1.360 uczniów (w tym 1.187 z Wrocławia), 106 rodziców/opiekunów, działania programowe zrealizowało 8 szkół ponadpodstawowych, w tym 6 szkół wrocławskich. Główne działania w ramach interwencji: inauguracja kolejnej edycji programu, dystrybucja materiałów, koordynacja i monitorowanie działań programowych, przygotowanie zbiorczego sprawozdania na podstawie informacji przesłanych przez placówki;

- program profilaktyki raka szyjki macicy „**Wybierz życie – pierwszy krok**” – działanie adresowane do uczniów klas I szkół ponadpodstawowych, ich rodziców/opiekunów, którego celem jest wzrost świadomości na temat chorób HPV zależnych, przeciwdziałanie zakażeniom HPV i innym infekcjom przenoszonym drogą płciową, motywowanie do systematycznego udziału w badaniach profilaktycznych, zmniejszających ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 8 szkół (6 we Wrocławiu), a edukacją objęto 1.033 uczniów (w tym 878 uczniów z wrocławskich szkół) oraz 111 rodziców/opiekunów;

- interwencje nieprogramowe dot. bezpieczeństwa wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz promujące zdrowy styl życia; **Akcja letnia** i **Akcja zimowa**. Główne działania w ramach interwencji:

zajęcia edukacyjne z dziećmi (zimowiska, półkolonie letnie, wybrane placówki przedszkolne) pod hasłem „Wiem jak dbać o zdrowie”, prelekcja z prezentacją multimedialną zawierającą spoty „Gdybyś mógł zobaczyć zarazki” oraz „Jak skutecznie myć ręce” lub z wykorzystaniem plansz tematycznych (zależnie od warunków miejsca realizacji działania), pokaz prawidłowej techniki mycia/dezynfekowania rąk, ćwiczenia z dziećmi przy użyciu środka dezynfekcyjnego na bazie alkoholu z substancją fluorescencyjną, kontrola skuteczności mycia / dezynfekowania rąk przy użyciu lampy UV;

- interwencja nieprogramowa **promująca bezpłatne szczepienia przeciw krztuścowi wśród kobiet w ciąży** – kampania Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Główne działania w ramach interwencji: przesłanie do wydawców bezpłatnych biuletynów informacyjnych 7. jednostek samorządu terytorialnego pisma PPIS z plakatem promującym bezpłatne szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży do wydruku / publikacji w wydaniach elektronicznych, przesłanie artykułu do Biuletynu Informacyjnego Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu "W Cieniu Czepka" – łącznie 6 publikacji. Przesłanie pisma PPIS wraz z elektroniczną wersją plakatu do wyeksponowania w podmiotach leczniczych – 3 szpitale z oddziałami ginekologiczno-położniczymi, szkoły rodzenia, poradnie ginekologiczne NFZ, placówki POZ. Dystrybucja wydrukowanych plakatów do żłobków, szpitali, szkół rodzenia pod zarządem Wrocławskiego Centrum Zdrowia SP ZOZ i wybranych przychodni;

- interwencja nieprogramowa **Europejski Tydzień Szczepień**; promowanie szczepień ochronnych wśród rodziców małych dzieci, osób dorosłych i seniorów. Główne działania w ramach interwencji: przesłanie pisma PPIS z prośbą o włączenie się w kampanię informacyjną w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień, wraz z materiałami edukacyjno-informacyjnymi w wersji elektronicznej, kierowane do: dyrektorów szkół i przedszkoli we Wrocławiu i powiecie wrocławskim, dyrektorów/kierowników żłobków w pow. wrocławskim, dyrektora Wrocławskiego Zespołu Żłobków, kierujących podmiotami leczniczymi (POZ/punkty szczepień) we Wrocławiu i powiecie wrocławskim (dołączone materiały: broszura „Szczepienia chronią - zaufaj nauce”, Program Szczepień Ochronnych, broszura "Korzyści ze szczepień", plakat Europejskiego Tygodnia Szczepień). Stoisko informacyjno-

edukacyjne podczas eventu dla seniorów przygotowanego przez Fundację „Z sercem do Pacjenta” w Hotelu Orbita we Wrocławiu – promowanie szczepień ochronnych, dedykowanych seniorom (współpraca z Oddziałem Epidemiologii);

- interwencja nieprogramowa **„Jesień bez infekcji”** kampania Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Główne działania w ramach interwencji: wystawa promująca szczepienia ochronne (kampanijne materiały GIS) w holu w siedzibie głównej PSSE, przesłanie pisma PPIS wraz z elektronicznymi wersjami materiałów do podmiotów publicznych celem dalszego ich upowszechnienia wśród pacjentów, uczestników klubów seniora, rodziców małych dzieci, w środowisku pielęgniarek i położnych. Przesłanie pisma PPIS do biuletynów informacyjnych wydawanych przez samorządy gminne oraz samorząd pielęgniarek i położnych z prośbą o aktywne włączenie się w kampanię z wykorzystaniem przesłanych w wersji elektronicznej materiałów informacyjno-edukacyjnych (proocja stron internetowych dedykowanych kampanii i szczepieniom) – 2 publikacje;

- interwencja nieprogramowa **Higiena rąk**; zajęcia edukacyjne z dziećmi; prelekcja (zasady higieny i zdrowego stylu życia), z emisją spotów „Gdybyś mógł zobaczyć zarazki” oraz „Jak skutecznie myć ręce”, pokaz prawidłowej techniki mycia/dezynfekowania rąk, ćwiczenia przy użyciu środka dezynfekcyjnego na bazie alkoholu z substancją fluorescencyjną, kontrola skuteczności mycia / dezynfekowania rąk przy użyciu lampy UV. Działanie zrealizowane w jednym z przedszkoli we Wrocławiu dla 175 dzieci.

Inne.

Interwencje programowe:

- wojewódzki program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów **„Laurka dla Mamy – Badajcie się Drogie Mamy, bo my dzieci Was kochamy”**, przygotowany we współpracy jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. dolnośląskiego z Dolnośląskim Centrum Onkologii, Hematologii i Pulmonologii oraz Dolnośląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia. Program zakłada realizację przez nauczycieli zajęć edukacyjnych z dziećmi o zdrowym stylu życia i wprowadzenie poprzez zabawę pojęcia „profilaktyka”, edukację personelu placówek przedszkolnych w zakresie profilaktyki nowotworów kobiecych, działania informacyjno-edukacyjne kierowane do Mam oraz dedykowana laurka z okazji Dnia Matki z zaproszeniem na badania cytologiczne. List intencyjny dla Pani zawiera również informację o pierwotnej profilaktyce raka szyjki macicy – szczepieniach przeciw HPV oraz o Powszechnym programie szczepień przeciw HPV, z którego bezpłatnie mogą skorzystać nastoletni chłopcy i dziewczęta w wieku 9-14 lat. Główne działania w ramach interwencji: inauguracja kolejnej edycji programu, dystrybucja materiałów do przedszkoli (dla 26.322 Mam; w tym 16.696 z Wrocławia) – łącznie do 245 placówek (129 z Wrocławia), koordynacja i monitorowanie działań programowych, przygotowanie zbiorczego sprawozdania na podstawie informacji przesłanych przez placówki. Działania programowe zrealizowało 106 przedszkoli (w tym 71 z Wrocławia), edukacją objęto 14.413 dzieci (w tym 9.355 z Wrocławia), 14.105 Mam (w tym 9.175 z Wrocławia) i 2.027 kobiet zatrudnionych w przedszkolach (w tym 1.483 z Wrocławia);

- program **„Znamie! Znam je?”** kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, ich rodziców i opiekunów, którego celem jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Główne działania w ramach interwencji: inauguracja kolejnej edycji programu, dystrybucja materiałów, koordynacja i monitorowanie działań programowych, przygotowanie zbiorczego sprawozdania na podstawie informacji przesłanych przez placówki. Liczba odbiorców: 1.776 uczniów (1.609 z Wrocławia), 106 rodziców/opiekunów, działania programowe zrealizowało 10 szkół ponadpodstawowych (8 z Wrocławia);

- program edukacyjny dla przedszkoli **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** działanie adresowane jest do dzieci w wieku 5-6 lat i ich rodziców/ opiekunów. Celem programu jest zwiększenie

świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych od najmłodszych lat. W roku szkolnym 2024/2025 21 przedszkoli (14 z Wrocławia) zrealizowało program. Aktywnie uczestniczyło w nim 1.204 dzieci (w tym 788 z Wrocławia) oraz 473. rodziców (w tym 220 z Wrocławia).

Interwencje nieprogramowe:

- **Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej** (w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia); Grupa docelowa: klienci PSSE, uczniowie z wybranych szkół podstawowych i ponadpodstawowych, odbiorcy kanałów w mediach społecznościowych PSSE.

Liczba odbiorców: 59. uczniów szkół podstawowych, 30. uczniów szkół ponadpodstawowych, 17 osób dorosłych, 2.169 odbiorcy kanałów w mediach społecznościowych PSSE.

Główne działania w ramach interwencji: współpraca komórek organizacyjnych PSSE w przygotowaniu stoisk tematycznych (szczepienia ochronne, suplementy diety i zasady prawidłowego żywienia, strefa beauty – zasady higieny w salonach kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu, bezpieczeństwo produktów kosmetycznych). Działania zrealizowane w ramach Dnia Otwartego: oferta dla klientów PSSE / zaproszonych grup ze szkół ponadpodstawowych: porady i konsultacje specjalistów z Oddziałów: Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia, Higieny Komunalnej, Nadzoru nad Chemikaliami, a także Epidemiologii. Oferta zamknięta dla zorganizowanych grup szkolnych: warsztaty prowadzone przez specjalistów z Oddziału Laboratoryjnego - wpływ na codzienne życie i zdrowie człowieka wybranych fizycznych czynników środowiska; pomiar hałasu i oświetlenia elektrycznego (Laboratorium Badań Środowiskowych), zakres wykonywanych badań, służących ocenie przydatności wody do spożycia przez ludzi i wody na pływalniach (Laboratorium Chemii Wody); doświadczenia chemiczne, warsztaty dot. edukacji żywieniowej, prowadzone przez specjalistów z Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia - talerz zdrowia, regularność i uważność w spożywaniu posiłków, umiejętność odczytywania informacji na etykietach produktów spożywczych, zasady niemarnowania żywności;

- interwencje realizowane głównie poprzez kanały w mediach społecznościowych i poprzez stronę internetową: działania informacyjno-edukacyjne dot. profilaktyki gruźlicy (kampania GIS / WHO Biuro w Polsce „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy?”), profilaktyka grypy, promowanie bezpiecznej żywności oraz ochrony rodzimych roślin przed mikroorganizmami spoza obszarów UE (kampanie EFSA #Safe2EatEU, #PlantHealth4Life), popularyzacja wiedzy o antybiotykooporności.

Podsumowanie:

Zadania z obszaru edukacji zdrowotnej w roku sprawozdawczym były podejmowane we współpracy i w partnerstwie z różnymi podmiotami zewnętrznymi, co sprzyja dotarciu do różnorodnych grup adresatów i pozwala połączyć zasoby instytucji/organizacji w realizacji tematycznie zbieżnych celów. Przykładem współdziałania międzyinstytucjonalnego było wdrożenie kolejnej edycji Powszechnego programu szczepień przeciw HPV. Współpraca z Samorządem Wrocławia w popularyzowaniu szczepień, między innymi przeciw HPV (Kampania #WrocławSięSzczepi) pozwala to na dotarcie do szerszego grona odbiorców i zwiększenie udziału bezpośrednich adresatów w programie.

8.Laboratoria.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu w 2025 roku w ramach prowadzonej działalności laboratoryjnej wykonywał:

- pobieranie próbek wody do badań mikrobiologicznych, chemicznych, fizycznych i sensorycznych wraz z niezbędnymi pomiarami terenowymi
- badania chemiczne oraz badania właściwości fizycznych wody,
- badania mikrobiologiczne wody,
- badania biologicznych wskaźniki skuteczności procesów sterylizacji,
- badania i pomiary czynników fizycznych i chemicznych na stanowiskach pracy,
- badania czynników szkodliwych dla zdrowia w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Wychodząc naprzeciwko oczekiwaniom naszych Klientów gwarantujemy wykonywanie działalności laboratoryjnej na najwyższego profesjonalnym poziomie w sprawnie funkcjonującym **Oddziale Laboratoryjnym**, pracującym w systemie zarządzania, który spełnia wymagania normy międzynarodowej PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Posiadamy Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 489, od 2 czerwca 2004 r.

W 2025 roku w trakcie kolejnej oceny w nadzorze Oddział Laboratoryjny potwierdził spełnienie kompetencji technicznych w zakresie prowadzonej działalności laboratoryjnej. Wykaz metod badań, pomiarów, pobierania próbek, wykonywanych pomiarów w terenie, objętych akredytacją, zawarty jest w aktualnie obowiązującym wydaniu Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 489, dostępnych na stronie internetowej Polskiego Centrum Akredytacji (<https://www.pca.gov.pl>).

